

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
HALKLA İLİŞKİLER VE REKLAMCILIK ANABİLİM DALI**

**SEYİT ONBAŞI İMAJININ HAVRAN BELEDİYESİNİN
KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİMİ ÇERÇEVESİNDE BETİMSSEL
ANALİZİ**

Yeşim UĞUR UZUN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi İsmail KURTULDU

HAZİRAN - 2025

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**SEYİT ONBAŞI İMAJININ HAVRAN BELEDİYESİNİN
KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİMİ ÇERÇEVESİNDE
BETİMSSEL ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yeşim UĞUR UZUN

Enstitü Anabilim Dalı: Halkla İlişkiler ve Reklamcılık

“Bu tez 17/06/2025 tarihinde online olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Doç. Dr. Simge ÜNLÜ	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi İsmail KURTULDU	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Damla KARŞU CESUR	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☒

Hayır ☐

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Yeşim UĞUR UZUN

17/06/2025

ÖN SÖZ

Bu tezin hazırlanma sürecinde bana destek olan ve katkıda bulunan tüm yakınlarıma en içten teşekkürlerimi sunarım.

Öncelikle sayın danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi İsmail KURTULDU'ya tezimin her aşamasında gösterdiği yüce sabrı ve rehberliği için minnettarım. Yine değerli hocalarım Prof. Dr. Metin IŞIK ve Doç. Dr. Simge ÜNLÜ'ye bilgi ve birikimleriyle tez çalışmamaya yön verdikleri için şükranlarımı sunuyorum.

Jüride yer alan saygıdeğer hocalarıma katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Bu süreçte her zaman yanımda olan, bana destek veren sevgili annem ve babama, eşime, çocuklarıma, dost ve arkadaşlarıma destekleri için teşekkür ederim.

Emeği geçen herkese içten teşekkürlerimi sunar, çalışmalarında başarılar dilerim.

Yeşim UĞUR UZUN

17/06/2025

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	vi
GÖRSEL LİSTESİ.....	vii
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii

GİRİŞ.....	1
-------------------	----------

1. BÖLÜM: KÜLTÜR, MİRAS, KÜLTÜREL MİRAS KAVRAMLARI	4
---	----------

1.1. Kültür Kavramının Tanımı ve Önemi	4
--	---

1.1.1. Kültürlerin Çeşitliliği ve Evrimi.....	4
---	---

1.1.2. Kültür Kavramının Kökeni ve Anlamı	5
---	---

1.1.3. Kültürün Toplumsal ve Entelektüel Boyutları	5
--	---

1.2. Miras.....	5
-----------------	---

1.3. Kültürel Miras	6
---------------------------	---

1.3.1. Kültürel Mirasın Yönetimi ve Sürdürülebilir Koruma Yaklaşımları	7
--	---

1.3.2. Kültürel Mirasın Korunmasının Zorlukları	8
---	---

2. BÖLÜM: UNESCO VE KÜLTÜREL MİRAS.....	9
--	----------

2.1. Kültürel Miras Konusunda İlk Çalışmalar ve Temsilciler.....	10
--	----

2.1.1. Erken Dönem Değerlendirmeleri	10
--	----

2.1.2. Rönesans Dönemi ve Yeniden Doğuş	11
---	----

2.1.3. Kültürel Mirası Korumaya Yönelik Kurumsal Girişimler	12
---	----

2.1.3.1. Société des Amis des Monuments Parisiens (Fransa).....	12
---	----

2.1.3.2. Society for the Protection of Ancient Buildings -SPAB (İngiltere)	12
---	----

2.1.3.3. National Trust of Australia (Avustralya).....	13
--	----

2.1.3.4. National Trust for Historic Preservation (Amerika)	13
---	----

2.1.3.5. Heritage Canada Foundation (Kanada).....	13
---	----

2.1.3.6. Rijksdienst voor de Monumentenzorg (Hollanda).....	13
---	----

2.1.3.7. Historic England (İngiltere)	14
---	----

2.1.3.8. Deutschen Stiftung Denkmalschutz (Almanya).....	14
--	----

2.1.3.9. Instituto del Patrimonio Cultural de España (İspanya)	14
--	----

2.1.3.10. AIPAI (İtalya).....	14
-------------------------------	----

2.1.4. Türkiye’de Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Kuruluşlar.....	15
---	----

2.1.4.1. Kùltür ve Turizm Bakanlığı	15
2.1.4.2. Kùltür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü	15
2.1.4.3. Vakıflar Genel Müdürlüğü	15
2.1.4.4. Kùltür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu	16
2.1.4.5. Kùltür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları	16
2.1.4.6. Türkiye Kùltürel Mirası Koruma Derneği	16
2.1.4.7. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu	16
2.1.4.8. Çevre ve Kùltür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)	16
2.1.4.9. Europa Nostra Türkiye (Bizim Avrupa Derneği)	17
2.1.4.10. Kùltürel Mirasın Dostları Derneği (KÜMİD)	17
2.1.4.11. Kùltür Bilincini Geliştirme Vakfı	17
2.1.4.12. Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ)	17
2.2. Türkiye’de Kùltürel Mirasın Önemi	17
2.2.1. UNESCO Dünya Miras Listesinde Türkiye’nin Kùltürel Miras Eserleri	18
2.2.1.1. Kapadokya	18
2.2.1.2. İstanbul’un Tarihi Alanları	19
2.2.1.3. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası	19
2.2.1.4. Hattuşa	19
2.2.1.5. Nemrut Dağı	20
2.2.1.6. Hierapolis-Pamukkale	20
2.2.1.7. Xanthos (Ksantos) ve Letoon	20
2.2.1.8. Safranbolu	21
2.2.1.9. Troya Antik Kenti	21
2.2.1.10. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi	22
2.2.1.11. Çatalhöyük	22
2.2.1.12. Pergamon	22
2.2.1.13. Bursa ve Cumalıkızık	23
2.2.1.14. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri	23
2.2.1.15. Efes Antik Kenti	24
2.2.1.16. Ani	24
2.2.1.17. Aphrodisias	25
2.2.1.18. Göbeklitepe	25

2.2.1.19. Arslantepe Höyüğü	26
2.2.1.20. Gordion	26
3. BÖLÜM: KÜLTÜREL MİRASA BELEDİYE YAKLAŞIMI.....	27
3.1. Kültürel Miras Konusunda Havran Belediyesinin Çalışmaları	27
3.1.1. Havran'da Yer Alan Antik Kalıntılar	27
3.1.1.1. Thebe.....	27
3.1.1.2. Lyrnessos	28
3.1.1.3. Astyra	28
3.1.2. Yavaş Şehir (CittaSlow) Hedefi	28
3.1.3. Doğal ve Gastronomik Zenginlikler	29
3.1.4. Doğa ve Alternatif Turizm	30
3.1.5. Tarihi ve Kültürel Zenginliklerin Korunması	31
3.2. Havran Belediyesinde Kültürel Miras Unsuru Seyit Onbaşı.....	32
3.2.1. Koruma ve Restorasyon Çalışmaları	35
3.2.2. Kültürel Mirasın Belgelendirilmesi ve Envanter Çalışmaları	36
3.2.3. Eğitim ve Farkındalık Programları.....	37
3.2.4. Turizm ve Ekonomik Kalkınma	38
3.2.5. Ulusal ve Uluslararası İş Birlikleri	39
3.2.6. Yasal Düzenlemeler ve Politikalar	39
4. BÖLÜM: İMAJ NEDİR?	41
4.1. Halkla İlişkilerde İmaj Kavramının Özellikleri.....	43
4.1.1. Algıya Dayalı Tutum.....	43
4.1.2. Dinamik ve Değişken	43
4.1.3. Stratejik Araç.....	43
4.1.4. İtibarla İmaj İlişkisi	43
4.1.5. Bütünleşik İletişimle Oluşum	43
4.1.6. Hedef Kitleye Göre Şekillenme.....	44
4.1.7. Duygusal ve Bilişsel Unsurlar	44
4.1.8. Krizlere Karşı Savunma Mekanizması	44
4.1.9. Tutarlılık Gerekliliği.....	44
4.1.10. Ölçülebilir ve Yönetilebilirlik	44
4.2. Havran Belediyesinde İmaj Çalışmaları	44

4.2.1. Seyit Onbaşı Hayatı.....	45
4.2.1.1. Erken Yaşamı	45
4.2.1.2. Askerlik Dönemi ve Çanakkale Savaşı	46
4.2.1.3. Savaştan Sonra Hayatı	46
4.2.1.4. Vefatı	46
4.2.1.5. Seyit Onbaşı'nın Kültürel Mirası.....	46
4.2.2. Seyit Onbaşı İmajına Yönelik Yapılan Kültürel Çalışmalar	47
4.2.3. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Havran Belediyesine Katkıları.....	48
4.2.3.1. Turizm Gelirlerinin Artışı ve Ekonomik Canlanma.....	48
4.2.3.2. Belediye Markasının Güçlenmesi	48
4.2.3.3. Toplumsal Aidiyet ve Birlikteliğin Güçlenmesi.....	48
4.2.3.4. Eğitim ve Kültür Projelerine Destek.....	49
4.2.3.5. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Tanıtım	49
4.2.3.6. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Katkı	49
4.2.3.7. Sosyal Medya ve Dijitalleşme Alanında Yenilikçilik	49
4.2.4. Koca Seyit İmaj Çalışmasının Seyit Onbaşı Ailesine Katkıları	49
4.2.5. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Sürdürülebilirlik Etkisi	50
4.2.5.1. Toplumsal Sürdürülebilirlik	50
4.2.5.2. Ekonomik Sürdürülebilirlik	51
4.2.5.3. Çevresel Sürdürülebilirlik.....	51
4.2.5.4. Eğitim ve Farkındalık Artırma	51
4.2.6. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Turizme Katkısı	51
4.2.6.1. Tarihî ve Kültürel Çekim Merkezi Oluşturma	52
4.2.6.2. Yerel Ekonomiye Katkı.....	52
4.2.6.3. Kültürel Etkinlikler ve Anma Törenleri.....	52
4.2.6.4. Eğitim ve Bilinçlendirme.....	52
4.2.6.5. Uluslararası Tanınırlık	53
4.3. Seyit Onbaşı, Koca Seyit ve Kocaseyit Adıyla Geçen Kuruluşlar	53
5. BÖLÜM: ÇALIŞMA HATLARI VE ARAŞTIRMA TEKNİĞİ	54
5.1. Görüşme Türleri	54
5.1.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği.....	55
5.1.2. İkili Görüşme (Mülakat) ve Nitel Araştırmalardaki Rolü	56

5.1.3. Mülakat Tekniği ve Uygulama Süreci.....	56
5.1.4. İkili Görüşme Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Adımlar.....	57
5.1.5. Görüşmecinin Özellikleri	58
5.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği ile Mülakat Yapılacak Görüşmeciler.....	58
5.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği ile Yöneltilcek Sorular.....	59
5.4. Görüşme Detayları Öncesi Genel Bilgilendirme.....	60
5.5. Yöre Halkına Yöneltilen Sorular	60
5.6. Havran Belediyesi Başkan Yardımcısına Yöneltilen Sorular.....	63
5.7. Aileye Yöneltilen Sorular	66
5.8. Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusuna Yöneltilen Sorular	67
5.9. Çalışmanın Bulguları.....	68
5.9.1. Seyit Onbaşı Karakter Analizi.....	68
5.9.2. Yöre Halkı ile Yapılan Görüşmenin Betimsel Analizi.....	73
5.9.3. Belediye Başkan Yardımcısı ile Görüşmenin Betimsel Analizi	75
5.9.4. Aileden Koca Seyit'in Torunu ile Görüşmenin Betimsel Analizi.....	76
5.9.5. Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusu ile Görüşmenin Betimsel Analizi.....	76
5.9.6. Tematik Analiz	77
5.9.7. Genel Bulguların Değerlendirilmesi	79
SONUÇ	80
KAYNAKÇA.....	86
ÖZ GEÇMİŞ	108

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Görüşme Türlerinin Temel Özellikleri	55
Tablo 2: Seyit Onbaşı Karakter Analizi	68
Tablo 3: Tematik Analiz	77

GÖRSEL LİSTESİ

Görsel 1: 2.Uluslararası Havran Kocaseyit Fotoğraf Festivali ve Foto Maratonu	29
Görsel 2: Havran 3.Kocaseyit Fotoğraf Maratonu	33
Görsel 3: Havran Belediyesi 6.Geleneksel Seyit Onbaşı Yağlı Güreşleri	34
Görsel 4: “Sağ Ol Atam” Film Gösterim Afişi	34
Görsel 5: “Seyit Onbaşı” Temalı Resim Yarışması Broşürü	35

ÖZET	
Başlık: Seyit Onbaşı İmajının Havran Belediyesi'nin Kültürel Miras Yönetimi Çerçevesinde Betimsel Analizi	
Yazar: Yeşim UĞUR UZUN	
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi İsmail KURTULDU	
Kabul Tarihi: 17/06/2025	Sayfa Sayısı: ix (ön kısım) + 108 (ana kısım)
Bu tez, kültürel miras yönetimi kapsamında Havran Belediyesi'nin Koca Seyit ve Seyit Onbaşı adıyla yürüttüğü faaliyetlerin imajını halkla ilişkiler bilim alanı çerçevesinde incelemektedir. Çalışma, Koca Seyit olarak tanınan Seyit Onbaşı'nın tarihsel önemini, Balıkesir ilinin Havran ilçesine bağlı Kocaseyit köyünde, kültürel miras perspektifinden ele almayı ve Seyit Onbaşı anısına düzenlenen etkinliklerin imaj yönetimi çerçevesinde değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırmanın evreni, Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı ile ilgili kültürel miras yönetimi faaliyetlerini kapsarken, örneklem olarak Havran Belediyesi yetkilileri ve Kocaseyit köyü sakinleri seçilmiştir. Veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmış ve araştırma yöntemi olarak betimsel analiz uygulanmıştır. Çalışmanın evreni, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmaya Kocaseyit köyünden iki yerel sakin, Kocaseyit köy muhtarı, Havran Belediye Başkan Yardımcısı ve Koca Seyit Müzesi yöneticisi olmak üzere toplam beş katılımcının dahil edilmesi planlanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bulgular, betimsel analiz yöntemi kullanılarak sunulacaktır. Balıkesir ilinin Havran ilçesi, Seyit Onbaşı'nın memleketi olarak, kahramanın hayatına ve mirasına ev sahipliği yapmaktadır. Kocaseyit köyü, Seyit Onbaşı'nın kültürel mirasının derinlemesine araştırılması için önemli bir zemin olmaktadır. Bu bağlamda, Havran Belediyesi tarafından Seyit Onbaşı'nın anısına düzenlenen etkinlikler, büyük bir önem taşımakta ve bu alanda yeterli akademik çalışmanın bulunmaması, araştırmanın değerini artırmaktadır. Havran Belediyesi'nin düzenlediği etkinlikler Seyit Onbaşı'nın yaşamına, kahramanlıklarına ve öyküsüne odaklanan bir perspektif sunmakta olup bu etkinliklerin temel amacı, Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmak ve kültürel mirasını gelecek nesillere aktarmaktır.	
Anahtar Kelimeler: Havran, Koca Seyit, Seyit Onbaşı, Görüşme Teknikleri, Betimsel Analiz	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Descriptive Analysis of the Image of Corporal Seyit within the Framework of Cultural Heritage Management of Havran Municipality	
Author of Thesis: Yeşim UĞUR UZUN	
Supervisor: Assist. Prof. İsmail KURTULDU	
Accepted Date: 17/06/2025	Number of Pages: ix (pre text) + 108 (main body)
This thesis examines the image of the activities carried out by Havran Municipality under the name of Koca Seyit and Seyit Onbaşı within the scope of cultural heritage management within the framework of the field of public relations. The study aims to explore the historical significance of Seyit Onbaşı, renowned as Koca Seyit, from a cultural heritage perspective within the village of Kocaseyit, located in the Havran district of Balıkesir Province. Additionally, it seeks to evaluate the image management strategies associated with the events organized in memory of Seyit Onbaşı. The scope of the research encompasses the cultural heritage management activities related to Seyit Onbaşı conducted by the Havran Municipality. The sample for this study includes officials from the Havran Municipality and residents of Kocaseyit village. The data collection method employed is semi-structured interviews, and the research method utilized is descriptive analysis. The study's universe was determined through purposive sampling, which involved selecting five participants: two local residents from Kocaseyit village, the village head, the Deputy Mayor of Havran, and the administrator of the Koca Seyit Museum. The findings obtained from the interviews will be presented using descriptive analysis techniques. The Havran district in Balıkesir Province, as the hometown of Seyit Onbaşı, serves as the custodian of the hero's life and legacy. The village of Kocaseyit offers a significant platform for an in-depth examination of Seyit Onbaşı's cultural heritage. In this context, the events organized by the Havran Municipality in memory of Seyit Onbaşı hold substantial importance. The lack of sufficient academic research in this domain enhances the significance of this study. The activities organized by the Havran Municipality provide a perspective focused on Seyit Onbaşı's life, heroism, and narrative, with the primary objective of preserving Seyit Onbaşı's memory and transmitting his cultural heritage to future generations.	
Keywords: Havran, Koca Seyit, Corporal Seyit, Interview Techniques, Descriptive Analysis	

GİRİŞ

Tarihe şanlı geçen kahramanlık destanlarının önemli bir kısmı da Çanakkale Savaşında yazılmıştır. Bu destanları yazanlardan biri de Havranlı Koca Seyit'tir. Koca Seyit, 1889 yılı Eylül ayında Havran'a bağlı Çamlık Köyü'nde dünyaya gelmiş olup baba adı Abdurrahman, anne adı Emine'dir. Nisan 1909'da askere alınmış, 1912 yılında Balkan Muharebelerine katılmış ve savaşın son bulmasıyla topçu eri olarak I. Dünya Savaşı sürecinde Çanakkale cephesinde görevlendirilmiştir.

Koca Seyit, Çanakkale Cephesi'nde kahramanca görev yapmış bir Türk topçu eriydi. 18 Mart 1915'te, Çanakkale Savaşı'nın en çetin günlerinden birinde, Gelibolu'nun savunulması için büyük mücadeleler verilmekteydi. İngilizlerin Ocean zırhlısı, Mecidiye Tabyası'nı yoğun bir ateş altına almıştı (Torun ve ark., 2020). Bu esnada, Koca Seyit'in bulunduğu bataryadaki dört toptan üçü hasar görmüştü. Geriye kalan bir topunun mermiyi yuvaya taşıyan vinç kısmının arızalandığını gören Koca Seyit, yaklaşık 215 kıyye ağırlığındaki top mermilerini sırtlayarak namluya sürmüştü. Yapılan atışın ardından hedef olan Ocean zırhlısı, bir süre sürüklendikten sonra mayınlara çarparak batışa geçmişti (Aycil, 2022). Eskiden kullanılan ve 1282 grama tekabül eden kıyye birimi, kilograma çevrildiğinde Seyit Onbaşı'nın kaldırdığı merminin ağırlığının 275,63 kg. olduğu hesaplanmaktadır. Bu ağırlık belli ki vatan aşkı, bağımsızlık sevdası ile kaldırılmıştı. Ülke savaştan çıktıktan sonra Seyit Onbaşı'nın üstleri top mermisiyle birlikte kendisinin fotoğrafını çekmişti (Taşkiran, 2009).

Koca Seyit'in kabri Havran'ın Kocaseyit köyündedir. İlk adı Manastır olan daha sonra Çamlık adını alan ve Seyit Ali'nin vefatından sonra Kocaseyit adı verilen bu köy, her yıl binlerce ziyaretçiyi ağırlamaktadır (Kahyaoğlu, 2021). Kahramanı mezarı başında anmak için gelen büyük küçük her ziyaretçi ona minnetlerini iletmektedir.

Bu tez çalışması, Havran Belediyesi'nin yürüttüğü belediyeçilik faaliyetleri ve kültürel miras yönetimi stratejileri üzerinden Koca Seyit lakaplı Seyit Onbaşı'nın kültürel mirasının halkla ilişkiler yönünden analizini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Havran ilçesi ve Kocaseyit köyü bağlamında yapılan bu araştırma, bilimsel açıdan gelecek nesillere önemli bir katkı sunmaktadır. Havran Belediyesi'nin kültürel miras yönetimi ve belediyeçilik faaliyetlerinin bilime katkısı, yerel tarih ve kültürün sistematik bir şekilde korunması ve gelecek nesillere aktarılmasına yönelik öneriler sunmaktadır. Bu çalışma, belediyeçilik alanında kültürel miras projelerinin bilimsel temellere dayandırılmasına ve

bu projelerin etkilerinin sistematik bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu çalışmada Havran ilçesi ve Kocaseyit köyü üzerinden yürütülen belediyeçilik faaliyetleri, bölgenin tarihî ve kültürel zenginlikleri bilimsel bir çerçevede sunulmaktadır.

Yerel bilgi birikimini bilimsel literatüre entegre ederek bölgeye özgü tarihi ve kültürel değerleri koruma ve değerlendirme amacı taşıyan bu çalışmada, Havran ve Kocaseyit üzerinden yürütülen belediyeçilik faaliyetlerinin bölge turizmine sağlayabileceği potansiyel katkılar ele alınmaktadır. Kültürel mirasın turizm bağlamında değerlendirilmesinin, bölgenin ekonomik kalkınmasına olumlu etkiler sağlayabileceği unutulmamalıdır. Bu doğrultuda, çalışma, Havran'ın bilimsel, kültürel ve ekonomik gelişimine katkı sunacak önemli bakış açıları ortaya koymayı hedeflemektedir.

Çalışmanın Konusu

Havran Belediyesi'nin kültürel miras yönetimi ve belediyeçilik faaliyetleri çerçevesinde, Koca Seyit lakaplı Seyit Onbaşı'nın kültürel mirasının halkla ilişkiler açısından imaj çalışması olarak karakter analizini ele almak ve Seyit Onbaşı imajının toplumdaki yerini sorgulamaktır. Tarihe adını şanla yazdırmış Koca Seyit'in imajı hala devam etmekte midir sorgulamak, Havran ilçesi ve Kocaseyit köyü bağlamında yürütülen faaliyetlerin tarihî, kültürel ve ekonomik boyutlarını inceleyerek, bu çalışmaların bölge turizmine ve ekonomik kalkınmaya sağladığı katkıları değerlendirilmektedir.

Çalışmanın Amacı

Hedeflenen amaç, öncelikle Seyit Onbaşı'nın toplum gözünde değerini görmek, imajını ölçmek, beraberinde Havran Belediyesi'nin Koca Seyit ve Kocaseyit Köyü bağlamında gerçekleştirdiği kültürel miras yönetimi ve belediyeçilik faaliyetlerini incelemek, bu çalışmaların bölge turizmine ve ekonomik kalkınmaya olan katkılarını belirlemektir. Çalışma, beraberinde bölgenin tarihî ve kültürel değerlerini koruma ve geliştirme adına öneriler sunmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede, yerel yönetimlerin kültürel miras politikalarının, kimlik inşası ve toplumsal aidiyet duygusunun güçlenmesinde oynadığı rol de araştırmanın inceleme alanına dâhil edilmiştir. Çalışmada kültürel mirasın halkla ilişkiler ve turizm yönünden değerlendirilmesi yoluyla, gelecekteki projelere ışık tutacak bir rehber oluşturulması amaçlanmaktadır.

Çalışmanın Önemi

Tarihî ve kültürel mirasın korunması, geleceğe taşınması ve bu mirasın ekonomik ve turistik potansiyele dönüştürülmesi, yerel kalkınma için önemli bir yere sahiptir. Çanakkale Savaşı'nda gösterdiği kahramanlıkla ulusal bellekte yer edinmiş Koca Seyit, sadece Havran için değil Türkiye'nin kültürel mirası açısından da büyük bir değer taşımaktadır. Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı'nın mirasını koruma ve tanıtma konusundaki faaliyetlerinin analiz edilmesi ve bu faaliyetlerin bilimsel bir perspektifle değerlendirilmesi kültürel miras açısından önem arz etmektedir. Bu araştırmayla birlikte ülkemiz için önemli bir karakterin tanıtılması ve bir sonraki nesillere aktarılması ve başka karakterlerin araştırılma konusu olması için önemlidir.

Çalışmanın Yöntemi

Bu çalışmada ilk olarak Seyit Onbaşı'nın imajı, İngiltere'de bilimsel bir araştırmadan uyarlanan karakter analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Ardından araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmış ve sonuçlar betimsel analiz yönteminden faydalanarak sunulmuştur. Kültürel miras, tarihsel değerlerin anlamını ve önemini derinlemesine incelemek için betimsel analizden yararlanmanın uygun bir yöntem olmasına dayanarak, Türk tarihinde önemli bir yeri olan Seyit Onbaşı'nın kültürel miras içindeki yeri ve anlamı betimsel analiz yoluyla incelenmiştir.

1. BÖLÜM: KÜLTÜR, MİRAS, KÜLTÜREL MİRAS KAVRAMLARI

Kültür, miras ve kültürel miras kavramları, toplumsal kimliğin ve hafızanın korunması ve sürdürülebilirliği açısından hayati öneme sahiptir. Kültür, bir toplumun yaşam biçimini ve değerlerini yansıtırken, miras bu değerlerin geçmişten geleceğe taşınmasını sağlar. Kültürel miras ise hem somut hem de somut olmayan unsurlarıyla bir toplumun tarihsel ve kültürel zenginliğini temsil eder (Bayar, 2021). Bu bağlamda, kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması kültürel çeşitliliğin ve insanlığın ortak mirasının devamlılığı için büyük önem taşımaktadır.

1.1. Kültür Kavramının Tanımı ve Önemi

Kültür, bir toplumun yaşam biçimini, inançlarını, değerlerini, normlarını, geleneklerini, sanatını ve edebiyatını kapsayan geniş ve algısal bir kavramdır (Kravchenko, 2022). Tarihsel süreçte biriktirilen bilgi ve deneyimlerin toplamı olan kültür, bireylerin davranışlarını, düşüncelerini ve toplumsal ilişkilerini şekillendiren bir unsurdur. Maddi ve manevi öğelerden oluşan kültür, dil, din, müzik, mutfak kültürü, mimari ve giyim gibi somut unsurların yanı sıra, ahlak, değerler, inançlar ve gelenekler gibi soyut unsurları da içermektedir (Erdoğan, 2024).

UNESCO'ya göre kültür, insan topluluklarının yaşam biçimlerini, inançlarını, değerlerini, geleneklerini, sanatlarını ve diğer özelliklerini içeren her şeydir. Kültür, toplumların kimliklerini ve geçmişlerini şekillendiren ve gelecek nesillere aktaran bir araç olarak kabul edilir (Deniz ve Avcı, 2023). Kültür, toplumların kendilerini anlamlandırma, tanımlama ve ifade etme biçimlerinin bir yansıması olarak insanlık tarihinin ayrılmaz bir parçası olmayı da sürdürmektedir (Schoenmakers, 2012).

1.1.1. Kültürlerin Çeşitliliği ve Evrimi

Günümüzde farklı medeniyetlerin doğasını belirleyen ve onları karakterize eden çeşitli kültürler bulunmaktadır. 18. yüzyıldan itibaren insan zihni, kültürlerin ve toplumların çokluğuna dair tutarlı bir açıklama arayışına girmiştir. Bu süreçte kültürlerin heterojen yapısını anlamak ve aralarındaki ilişkileri açıklığa kavuşturacak ortak bağlar kurmak önemli hale gelmiştir (Chanteur, 1988). Kültür, bireylerin toplumun bir üyesi olarak kazandığı bilgi, inanç, sanat, hukuk, ahlak, adet, gelenek, alışkanlık ve yeteneklerin karmaşık bir bütünüdür (Haviland, 2017).

1.1.2. Kültür Kavramının Kökeni ve Anlamı

Latince “colere” fiilinden türeyen kültür kelimesi, Fransızca’da “ikamet etmek”, “yetiştirmek”, “uygarlaştırmak” ve “eğitmek” anlamlarına gelmektedir. Hint-Avrupa dil ailesinde bu kelime, “kendini içinde bulmak” anlamına gelen geleneksel ifadeleri de barındırmaktadır (Ceyhan ve Kocadaş, 2024). Zamanla kültür kavramı somut bir kullanımdan, insanın düşünce gelişimine paralel olarak soyut bir içeriğe dönüşmüştür.

1.1.3. Kültürün Toplumsal ve Entelektüel Boyutları

Kültür, bireylerin ve toplumların entelektüel, dini ve sanatsal gelişim süreçlerini yansıtmakta ve bu süreçlerin ortaya çıkardığı değerleri koruma ve yaşatma çabasını içermektedir (Akbaş, 2024;  ekin ve  alışkan, 2020). Bireylerin yaşam biçimlerini, inanç sistemlerini ve geleneklerini şekillendirerek toplumsal kimliğin temel unsurlarını oluşturur (Oğuz, 2011). Günümüze dek kültür kavramı, sürekli değişen ve gelişen bir yapı olarak akademik disiplinler tarafından farklı yönlerden ele alınmıştır.

1.2. Miras

Miras, geçmişten günümüze aktarılan değerlerle bilgi ve varlıkların toplamını ifade eden kapsamlı bir kavramdır. Hukuki anlamda miras, bir kişinin ölümüyle geride bıraktığı mal varlıkları ve haklar bütünü olarak tanımlanırken (Kılıç, 2013), kültürel ve tarihsel bağlamda toplumsal hafızanın ve kimliğin korunmasında önemli bir rol oynayan değerler bütününü temsil eder. Bu yönüyle miras, toplumların geçmişine ışık tutar ve gelecek nesillere aktarılarak tarihsel sürekliliği sağlar ( zg rel, 2018).

Miras, bireysel ve toplumsal kimlik oluşumunda önemli bir yer tutarken geçmiş, şimdi, gelecek arasındaki bağın korunmasında temel bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültürel, doğal veya maddi nitelikler taşıyabilen miras, insanlık için değerli kabul edilen unsurların korunmasını ve yaşatılmasını içerir. Bu bağlamda UNESCO tarafından miras, iki ana kategoriye ayrılarak incelenmektedir: kültürel miras ve doğal-karma miras ( zbey ve Saban, 2019).

20.yüzyıl, kültürel mirasın korunması konusunda uluslararası iş birliğinin arttığı bir dönemi temsil etmektedir. Bu süreçte UNESCO gibi uluslararası organizasyonlar, kültürel ve doğal mirasın korunması ve tanıtılması için kapsamlı çalışmalar gerçekleştirmiştir. 1972 yılında kabul edilen “Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının

Korunmasına Dair Sözleşme”, uluslararası iş birliğinin kültürel mirasın korunmasındaki en önemli örneklerinden biridir. Bu sözleşme, kültürel mirasın korunmasını yalnızca ulusal bir sorumluluk olmaktan çıkararak küresel bir çerçeveye oturtmuş ve mirasın evrensel değerine vurgu yapmıştır.

1.3. Kültürel Miras

Kültür ve miras kavramları birbiriyle yakından ilişkili olup, kültürel mirasın temel yapı taşlarını oluşturur (Eröz ve ark., 2017). Kültür, günlük yaşamın bir parçası olarak sürekli yeniden üretilirken, miras, geçmişten günümüze aktarılan değerlerin korunmasını ve sürdürülebilirliğini sağlar. Bu bağlamda kültürel miras, geçmişin izlerini günümüzde yaşatarak toplumsal kimlik ve aidiyet hissini güçlendiren bir unsurdur. Beraberinde kültürel mirasın korunması, kültürel çeşitliliğin ve insanlığın ortak mirasının sürekliliği açısından büyük önem taşır (Soylu ve Şahin, 2023). Kültürel miras, bir toplumun tarih boyunca oluşturduğu, biriktirdiği ve nesilden nesile aktardığı maddi ve manevi değerlerin bütünüdür (Gül ve ark., 2024).

UNESCO’nun tanımına göre, kültürel miras somut ve somut olmayan unsurları içerir. Somut kültürel miras, anıtlar, tarihi yapılar, arkeolojik alanlar ve müze koleksiyonları gibi fiziksel varlıkları ifade ederken somut olmayan kültürel miras ise dil, müzik, dans, festivaller, el sanatları, gelenekler ve ritüeller gibi soyut unsurları, toplumların kültürel değerlerini temsil eden öğeleri içerir (Özbay ve Baykara, 2021; Özer, 2023; Saatçioğlu ve ark., 2021; UNESCO, 2024; Yağmurlu, 2020). Bu unsurlar hem bireylerin hem de toplumların kimliklerini ve kökenlerini anlamalarına yardımcı olur. Bu çerçevede, kültürel mirasın korunması yalnızca geçmişin değerlerini yaşatmakla sınırlı kalmayıp, geleceğe yönelik bir sorumluluğu da beraberinde getirmektedir (Kalaba, 2021).

Somit kültürel miras, mimari yapılar, arkeolojik alanlar ve sanat eserleri gibi fiziksel varlıkları içerir. Bu varlıkların korunması, restorasyon çalışmalarının doğru yöntemlerle gerçekleştirilmesi ve orijinal niteliklerinin muhafaza edilmesiyle sağlanır (Dikmen ve Toruk, 2022). UNESCO Dünya Mirası Listesi, somut kültürel mirasın korunmasına yönelik uluslararası bir çerçeve sunar (Çalhan, 2023; Vural ve Sağiroğlu, 2022). UNESCO’nun Dünya Mirası Listesi, kültürel mirasın korunmasına yönelik uluslararası çabalardan biridir.

Soyut kültürel miras, bir toplumun dilini, geleneklerini, ritüellerini ve manevi değerlerini ifade etmektedir (Mavuş, 2021). Soyut mirasın korunması, toplumsal hafızanın sürdürülmesi ve kimlik oluşturma süreçlerinde belirleyici bir rol oynar. Bu korunma, genellikle kültürel pratiklerin ve bilgi aktarımının sürekliliğiyle sağlamaktadır (Erdem ve ark., 2022).

1.3.1. Kültürel Mirasın Yönetimi ve Sürdürülebilir Koruma Yaklaşımları

Kültürel mirasın yönetimi, bu değerlerin korunması, sürdürülebilir şekilde aktarılması ve etkin bir biçimde değerlendirilmesini içeren kapsamlı bir süreçtir. Koruma ve restorasyon çalışmaları, alanında uzman kişiler tarafından büyük bir titizlikle yürütülmeli ve tarihi dokunun orijinal hâline sadık kalınarak gerçekleştirilmelidir (Ay ve Söylemez, 2023). Kültürel mirasın korunması ve yönetimi, tarihsel, kültürel ve doğal değerlerin geçmişten günümüze aktarılmasını mümkün kılan bir süreçtir (Çokal ve Yılmaz, 2019). Bu süreç, yalnızca tarihî ve estetik değerlerin korunmasıyla sınırlı kalmayıp aynı zamanda toplumsal kimliğin güçlendirilmesi, kültürel çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi açısından da büyük bir öneme sahiptir (Mancı, 2021).

Toplumun kültürel mirasın önemi konusunda bilinçlendirilmesi, bu değerlerin korunmasında kritik bir rol oynamaktadır. Eğitim programları ve farkındalık oluşturma çalışmaları, kültürel mirasın sürdürülebilir yönetimini destekler (Halaç ve Bademci, 2021). Sürdürülebilir turizm ise kültürel mirasın yönetiminde önemli bir araç olarak görülmektedir. Bu yaklaşım, mirasa zarar vermeden yerel ekonomiye katkıda bulunmayı amaçlar ve bu değerlerin korunmasını teşvik eder (Uğurlar, 2017).

Kültürel mirasın etkin bir şekilde korunabilmesi, yerel halk, sivil toplum kuruluşları ve devletin ortak iş birliği ile mümkündür. Yasal düzenlemeler ve politikalar, kültürel mirasın korunmasında temel bir yer tutmaktadır. Uluslararası organizasyonlar tarafından belirlenen çerçeveler, ulusal düzeyde uygulamaların şekillenmesine rehberlik ederek mirasın küresel ölçekte korunmasına olanak sağlar. Bu bağlamda, kültürel mirasın sürdürülebilirliği için eğitim faaliyetleri, farkındalık çalışmaları ve katılımcı yaklaşımlar büyük önem taşır (Ulus, 2016). Teknolojinin sağladığı imkânlardan yararlanarak dijital arşivleme, restorasyon ve tanıtım gibi alanlarda yenilikçi adımlar atılması da koruma süreçlerini güçlendirmektedir.

1.3.2. Kültürel Mirasın Korunmasının Zorlukları

Kültürel mirasın korunması, pek çok zorluğu da beraberinde getirmektedir. İklım değişikliği ve doğal afetler, özellikle somut kültürel miras üzerinde ciddi tehditler oluşturan başlıca faktörlerdir (Demirel ve Umar, 2023). Sel, yangın ve deprem gibi doğal felaketler, tarihi yapılar üzerinde geri dönüşü zor ve uzun vadeli zararlara yol açabilir. Hızlı şehirleşme ve yoğun inşaat faaliyetleri, tarihi yapılar ve arkeolojik alanların tahrip olmasına neden olmaktadır (Baykal ve Ataberk, 2020). Bu süreçler, geçmişten günümüze ulaşan değerlerin sürdürülebilir şekilde korunmasını zorlaştırmaktadır.

Finansal kaynakların yetersizliği de kültürel mirasın korunmasında karşılaşılan önemli sorunlardan biridir (Levent, 2023). Kaynak yetersizliği, özellikle restorasyon çalışmaları ve koruma projelerinin planlanması ve uygulanmasını olumsuz etkileyebilmektedir.

Toplumların kültürel değerlere olan ilgisinin azalması, kültürel mirasın korunmasını zorlaştıran bir diğer önemli faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumsal duyarlılığın azalması, bu mirasların korunması için gereken farkındalık ve desteğin yetersiz kalmasına neden olmaktadır (Akbulut ve Ekin, 2021).

2. BÖLÜM: UNESCO VE KÜLTÜREL MİRAS

UNESCO, kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesine büyük önem veren uluslararası bir kuruluştur. UNESCO'nun açılımı, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü olup orijinal adı United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization şeklindedir (UNESCO, 2024). 16 Kasım 1945'te kurulan kuruluşun merkezi Fransa'nın Paris şehrinde bulunmaktadır (Labadi, 2013). UNESCO'nun temel misyonu, eğitim, bilim ve kültür alanlarında uluslararası iş birliğini artırarak daha barışçıl ve sürdürülebilir bir dünya inşa etmek, bu yolla barışı ve güvenliği teşvik etmektir (Spivak, 2017).

Kültürel miras kavramı, tarih boyunca toplulukların ve medeniyetlerin birikimlerinin korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla ortaya çıkmıştır (Taçon ve Baker, 2019). Kültürel miras, insanlığın geçmişten günümüze taşıdığı ve koruduğu kültürel, tarihi veya doğal değerleri temsil eden somut ve soyut unsurların bütünüdür (Wang ve ark., 2015). Bu unsurlar arasında yapılar, objeler, gelenekler, ritüeller, dil, müzik, dans, sanat eserleri, mitolojiler, efsaneler, coğrafi bölgeler ve peyzajlar yer almaktadır. Kültürel miras, medeniyetlerin zaman içinde ürettiği, biriktirdiği ve geliştirdiği maddi ve manevi değerlerin bir sembolü niteliğindedir (Verschuuren, 2006). Kültürel mirasın anlaşılması, öğretilmesi, korunması ve gelecek nesillere aktarılması; yalnızca bu mirasın devamlılığı açısından değil aynı zamanda turizm ve diğer disiplinlerin sürdürülebilirliği açısından da kritik bir öneme sahiptir (Gümüşçü, 2018).

Tarihsel süreçte, kültürel unsurlar siyasi, ideolojik, politik ve ekonomik açılardan her zaman insanlığın odak noktasında yer almış ve korunmaya değer görülmüştür. Kültürel değerlere yönelik ilk normatif koruma çabalarının, XV. yüzyılda İtalya'da uygulanan patent sistemine kadar uzandığı bilinmektedir (Çetin ve Coşkun, 2020; Landini, 2017; Wang, 1993). Bu girişimler, sosyal ve siyasi gelişmelerin etkisiyle farklı politik boyutlar kazanmıştır. Kültürel miras kavramı, özellikle II. Dünya Savaşı sonrası yaşanan yıkımların ardından, kültürel ve doğal değerlerin korunması çabaları kapsamında 1972 yılında UNESCO Sözleşmesi çerçevesinde uluslararası literatüre dahil edilmiştir (Çetin ve Coşkun, 2020; Nafziger, 2024; UNESCO, 2024).

UNESCO'nun dünya kültürel mirasını koruma misyonu, kahramanlık hikayeleri ve önemli tarihsel olayların hatırlanması, öğretilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılmasını da kapsar. Bu bağlamda, Çanakkale Savaşı ve bu savaşın önemli isimlerinden olan Havranlı

Seyit Onbaşı'nın kahramanlıkları, Türk tarihinin kültürel miras unsurları arasında yer almaktadır. Seyit Onbaşı'nın savaş sırasında gösterdiği üstün cesaret ve fedâkarlık yalnızca Türk milletinin değil insanlığın ortak tarihsel hafızasında yer alması gereken değerlerdendir. Bu nedenle Seyit Onbaşı gibi kahramanların UNESCO Kültürel Miras Listesi'nde yer alması hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kültürel mirasın tanınmasına katkı sağlayacaktır.

2.1. Kültürel Miras Konusunda İlk Çalışmalar ve Temsilciler

Kültürel mirasın tanımlanması, korunması ve yönetilmesi sürecinde çeşitli çalışmalar ve önemli temsilciler rol oynamıştır. İlk çalışmalar, kültürel mirasın korunmasına yönelik modern yaklaşımların şekillenmesinde ve bu alanda disiplinler arası bir yaklaşımın gelişmesinde kilit rol oynamıştır (Zan ve ark., 2015). Bu eserler ve yazarları, günümüz koruma kuramlarının temel taşlarını oluşturmuş ve kültürel mirasın korunması konusundaki akademik literatürün gelişimine büyük katkıda bulunmuştur.

2.1.1. Erken Dönem Değerlendirmeleri

Kültürel mirasın korunma çabalarının kökenleri Antik Yunan ve Roma dönemlerine kadar uzanan derin bir tarihsel geçmişe sahiptir. Kültürel mirasın korunması, aydınlanma felsefesinin 18. yüzyılda doğup benimsendiği Aydınlanma Çağı olarak adlandırılan dönemde şekillenmeye başlamıştır (Coleman, 2010). Bu dönemin düşünürleri, akılcılığı ön plana çıkararak bilimin doğa üzerindeki hakimiyetine vurgu yapmış ve insanların mit, din ve hurafelerden arındırılması gerektiğine inanmışlardır. Dönemin ileri gelenleri evrensel, ebedi ve değişmeyen gerçeklerin ancak bu yolla ortaya çıkarılabileceğini savunmuşlardır. (Szönyi, 2014). Aydınlanma Çağı'nın fikirleri, Avrupa kıtasında derin bir etki yaratmış ve bu düşünce akımları, gençlerin Yunan ve Roma tarihiyle tanışmalarını teşvik etmiştir (Hall, 2015; Li ve Tang, 2023). Bu dönemde, arkeolojik çalışmalarda ortaya çıkarılan Yunan ve Roma kültürel mirasları müzelerde sergilenmek üzere toplanmıştır (Dallari, 2018; Naddeo, 2005; Timothy, 2014). Bu dönemlerde, mimari yapılar, anıtlar ve sanat eserleri gibi kültürel öğelerin korunması, bu eserlerin gelecek nesillere aktarılabilmesi amacıyla önemli bir toplumsal sorumluluk olarak kabul edilmiştir (Bogdan ve ark., 2022). Antik Yunan'da, özellikle Akropolis gibi mimari kompleksler dönemin siyasi, dini ve toplumsal yapısını yansıtan önemli kültürel miras

unsurları arasında yer almıştır (Tsoulouvis, 2001). Roma’da Pantheon gibi yapılar hem mühendislik becerilerinin hem de estetik anlayışın örnekleri olarak koruma altına alınmış, sonraki yüzyıllarda da kültürel sürekliliğin sembolleri olarak varlıklarını sürdürmüştür (Olivadese ve Dindo, 2024). Bu dönemdeki koruma anlayışının temelinde yapıların sadece fiziksel olarak değil temsil ettikleri tarihsel ve kültürel değerler bağlamında da korunması gerektiği esası kabul edilmiştir (Haddad ve ark., 2021).

2.1.2. Rönesans Dönemi ve Yeniden Doğuş

Rönesans dönemi, Avrupa’nın kültürel ve entelektüel gelişiminde bir dönüm noktası olarak kabul edilir ve kültürel mirasın korunması ve yeniden canlandırılması açısından kritik bir dönemdir (Hanilçe, 2022). 14. yüzyılın sonlarından 17. yüzyılın başlarına kadar süren dönem, antik Yunan ve Roma medeniyetlerinin sanat, edebiyat, felsefe ve bilim alanlarındaki başarılarının yeniden keşfedilmesiyle şekillenmiştir. Bu nedenle, Rönesans, “Yeniden Doğuş” olarak adlandırılmaktadır (Kürkçüoğlu, 2010). Rönesans’ın temel karakteristiklerinden biri, antikiteye olan ilginin yeniden canlanmasıdır (King, 2014). Antikite, geçmiş dönemlerin özellikle Antik Çağ’a ait olan kültürel, sanatsal, tarihsel ve düşünsel miraslarını ifade eden bir kavramdır. Terim genellikle, Antik Yunan, Antik Roma veya diğer eski uygarlıkların eserlerini, fikirlerini ve kültürel birikimlerini kapsar (Güneröz ve Karaöz, 2021). Bu dönemin sanatçıları, mimarları ve düşünürleri, klasik dönemin estetik ve entelektüel mirasını yeniden keşfetmeye ve günümüz değerleriyle uyumlu hale getirmeye çalışmışlardır. Antik Yunan, Roma sanat ve mimarisi, Rönesans sanatçıları için ilham kaynağı olmuş, bu eserlerin korunması ve yeniden canlandırılması dönemin önemli bir kültürel hareketi haline gelmiştir (Silk ve ark., 2017). Antikite eserlerinin korunması hem geçmişin anlaşılması hem de insanlık mirasının sürdürülebilirliği açısından büyük bir öneme sahiptir. Özellikle Floransa’da Medici ailesi, sanat ve mimarlık alanında önemli eserlerin korunmasına ve restorasyonuna büyük katkılarda bulunmuşlardır (Trivellato, 2010). Medici ailesi, yalnızca mevcut kültürel mirası korumakla kalmamış yeni sanatsal ve mimari eserlerin üretilmesini de teşvik etmiştir (Staiff, 2010). Dönemdeki koruma çalışmaları sadece fiziksel restorasyonu değil bu eserlerin taşıdığı estetik ve tarihi değerlerin yeniden keşfedilmesini de içermektedir. Rönesans dönemindeki yeniden doğuş hareketi, Avrupa’da kültürel mirasın korunmasına yönelik modern yaklaşımların temelini oluşturmuştur (Smith, 2009). Antikiteye duyulan

ilgi, ilerleyen yüzyıllarda kültürel mirasın korunması ve restorasyonuna yönelik daha sistematik ve bilimsel yöntemlerin gelişmesine zemin hazırlamıştır (Faber ve ark., 2021). Rönesans'ın etkisi, kültürel mirasın sadece geçmişin bir kalıntısı olarak değil geleceğe taşınması gereken değerli bir miras olarak görülmesi gerektiği anlayışının yerleşmesine katkıda bulunmuştur (Jeleński, 2018).

2.1.3. Kültürel Mirası Korumaya Yönelik Kurumsal Girişimler

Kültürel mirasın korunmasına yönelik akademik çalışmalar, modern koruma hareketlerinin başlangıcı olarak kabul edilen 19. yüzyılın ortalarına dayanmaktadır. Bu dönemde, kültürel ve tarihi yapıların korunması bilinciyle çeşitli girişimler başlatılmıştır. Özellikle, Fransız mimar Viollet-le-Duc'ün restorasyon çalışmaları, Avrupa'da koruma anlayışının gelişimine öncülük etmiş ve Fransa'yı bu alanda lider konuma getirmiştir (Dedehayır, 2010; Rizzo ve Throsby, 2006).

19.yüzyıl, kültürel mirasın korunması konusunda ilk kurumsal çalışmaların yapıldığı dönemdir. Bu süreçte birçok ülkede tarihi eserlerin korunması ve restorasyonu için çeşitli kurumlar ve dernekler kurulmuştur (Brown, 2005; Lazzari ve Rochette, 2012). 1869'da Osmanlı İmparatorluğu'nda yayımlanan Asar-ı Atika Nizamnamesi, eski eserlerle ilgili düzenlemeler içermekte ve kazıları devlet iznine bağlamaktaydı (Güngör, 2024; Uçkan, 2023). O dönemin kültürel miras konulu akademik çalışmaları genellikle sanat tarihi, arkeoloji ve mimarlık alanlarında araştırmalarda karşılaşıldığı kadarıyla öncelikle Batı Avrupa'da ortaya çıkmıştır (Shotten-Hallel ve Weetch, 2020).

2.1.3.1. Société des Amis des Monuments Parisiens (Fransa)

Fransa'da, 19. yüzyılda kültürel mirasın korunmasını teşvik ederek vandallığın karşısında olan “Société des Amis des Monuments Parisiens” (Paris Anıtları Dostları Derneği) 1837 yılında kurulmuştur. Bu dernek, tarihi yapılar ve anıtların korunmasını teşvik eden ilk kurumlardan biri olup hem kamu hem de özel sektör destekleriyle çeşitli koruma projelerine öncülük etmiştir (Dupasquier, 2016; Fiori, 2009).

2.1.3.2. Society for the Protection of Ancient Buildings -SPAB (İngiltere)

1882 yılında İngiltere'de kurulan “Society for the Protection of Ancient Buildings (SPAB)”, tarihi yapıların korunması için ilk kurumsal girişimlerden biridir. Bu dernek,

İngiltere’deki birçok tarihi yapının korunmasına yönelik ilk sistematik çabaları başlatmıştır (Jones ve Leech, 2015). “SPAB”, tarihi yapıların restorasyonunda, özgün malzemelerin ve yapısal özelliklerin korunmasına büyük önem vermiş, yapıların tarihi ve estetik değerlerini bozmadan korunmasını savunmuş, bu konuda çeşitli kampanyalar ve projeler yürütmüştür (Fox, 1878).

2.1.3.3. National Trust of Australia (Avustralya)

1945 yılında kurulan bu dernek, Avustralya’daki kültürel mirası koruma amacıyla çalışmaktadır. Tarihi binaların, alanların ve kültürel mirasın korunmasına yönelik çeşitli projeler ve etkinlikler düzenler (Fitzsimons, 2015).

2.1.3.4. National Trust for Historic Preservation (Amerika)

1949 yılında kurulmuş, ABD’de tarihi yerlerin ve kültürel mirasın korunmasını teşvik eden bir sivil toplum örgütüdür. Tarihi yapıların restorasyonu, korunması ve korunmasına yönelik projeler geliştirir ve destekler (Heathcott, 2006).

2.1.3.5. Heritage Canada Foundation (Kanada)

1973 yılında kurulan Kültürel Miras Kanada Vakfı, Kanada’nın tarihi ve kültürel mirasını koruma konusunda faaliyet göstermektedir. Vakıf, tarihi yapı ve alanlara yönelik koruma projeleri ile eğitim programları yürütmektedir (Heritage Canada Foundation, 2024).

2.1.3.6. Rijksdienst voor de Monumentenzorg (Hollanda)

1983 yılında kurulan Anıtların Korunması Ulusal Ofisi, Hollanda’daki tarihi anıtların korunması ve restorasyonu konusunda görev yapmıştır. Tarihi yapılar ve kültürel mirasın korunmasına yönelik çeşitli projeler ve araştırmalar yürütülmüştür. Hollanda’nın ulusal kararları neticesinde 2009 yılında diğer bazı kültürel miras kurumlarının birleşmesiyle oluşan kurum “Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed” adını almıştır (Janssen, 2014). Kurum, Hollanda’nın kültürel mirasını daha geniş bir kapsamda koruma ve destekleme görevini üstlenmiştir. Bu görevler arasında tarihi yapılar ve anıtların restorasyonu, kültürel mirasın korunmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesi ve bu alanda kamu bilincinin artırılması yer alır. Kuruluş hem ulusal hem de yerel düzeyde kültürel mirasın korunmasına yönelik projeleri hem destekleyerek hem de denetleyerek kültürel mirasın

yönetiminde daha etkili bir yapı oluşturmayı ve çeşitli alanlarda daha kapsamlı hizmetler sunmayı amaçlamıştır (Havinga ve ark., 2020).

2.1.3.7. Historic England (İngiltere)

Eski adı “English Heritage” olan bu dernek 1983 yılında kurulmuş olup 2015 yılında “Historic England” olarak yeni adını almıştır. İngiltere’deki tarihi yerlerin korunmasını ve restorasyonunu teşvik eden ulusal bir kuruluştur. Tarihi yapılar ve anıtlarla ilgili araştırma ve koruma projeleri yürütür (English Heritage, 2024; DeSilvey ve ark., 2022).

2.1.3.8. Deutschen Stiftung Denkmalschutz (Almanya)

“Deutschen Stiftung Denkmalschutz” (Alman Anıtları Koruma Vakfı), Almanya’da kültürel mirasın korunmasına yönelik çalışan önemli bir kurumdur. Bu vakıf 1985 yılında kurulmuştur. Tarihi yapıların ve kültürel mirasın korunmasını desteklemek amacıyla çeşitli bilimsel ve pratik projeler yürütmektedir. Vakıf hem kamu hem de özel sektörden destek alarak anıtların korunması ve restorasyonu konularında bilinç oluşturmayı ve standartlar geliştirmeyi hedeflemektedir (Deutsche Stiftung Denkmalschutz, 2024; Jacobs, 2011).

2.1.3.9. Instituto del Patrimonio Cultural de España (İspanya)

“Instituto del Patrimonio Cultural de España” (“İspanya Kültürel Miras Enstitüsü”), 1985 yılında kurulmuştur. İspanya’daki tarihi yapıları koruma ve restore etme konusunda çeşitli projeler yürüterek kültürel mirasın korunmasına yönelik toplumsal bilinç oluşturmaktadır (IPCE, 2024; Martinez, 2011).

2.1.3.10. AIPAI (İtalya)

“AIPAI” (“İtalyan Endüstriyel Arkeolojik Miras Derneği”) 1990 yılında tarihi ve arkeolojik anıtların korunması ve restorasyonu konusunda farkındalık yaratmak ve projeler yürütmek amacıyla kurulmuştur. İtalya’nın zengin kültürel mirasını koruma amacı taşır (Chiapparino ve ark., 2019).

2.1.4. Türkiye’de Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Kuruluşlar

Türkiye’de kültürel mirasın korunmasına yönelik önemli çalışmaların yapıldığı özel ve kamu kuruluşları bulunmaktadır. Bu kuruluşlar çeşitli düzenlemeler ve bilinçlendirme faaliyetleriyle kültürel mirası koruma çabalarını sürdürmektedir.

2.1.4.1. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1982 yılında kurulmuş olup Türkiye’nin kültürel ve doğal mirasının korunması, tanıtılması ve turizmin geliştirilmesinden sorumludur. Bakanlık, taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının tahribatını ve kaçırılmasını önlemek, müzelerin ve müzecilik faaliyetlerinin geliştirilmesini sağlamak gibi görevleri üstlenmektedir (Kültür Bakanlığı, 2024).

2.1.4.2. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Türkiye’deki tarihi ve kültürel varlıkların korunması, restorasyonu ve müzelerde sergilenmesi konusunda çeşitli projeler ve denetimler yürütür. Kültürel mirasın korunması için yasal düzenlemeleri ve politika geliştirmeleri üstlenir. Genel Müdürlük, 1946 yılında “Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü” adıyla kurulmuş olup 29 Nisan 2003 tarihinde çıkarılan 4848 sayılı yasa ile “Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü” adını almıştır (KVMGM, 2024).

2.1.4.3. Vakıflar Genel Müdürlüğü

Vakıflar Genel Müdürlüğü, 3 Mart 1924 tarihinde Başbakanlığa bağlı bir umum müdürlük olarak kurulmuştur. Bu yapılanma, vakıf işlerinin merkezi bir otorite tarafından yönetilmesini sağlamıştır. Kurumun kökenleri, Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmaktadır. Özellikle II. Mahmud döneminde, 1814 yılında Evkâf-ı Hümâyun Nezâreti adıyla müstakil bir nezaret kurulmuş ve vakıfların idaresi tek bir çatı altında toplanmıştır (Kala, 2020). Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile birlikte, vakıfların yönetimi yeniden düzenlenmiş ve Vakıflar Genel Müdürlüğü adıyla bugünkü yapısına kavuşmuştur. Tarihimizde Vakıflar Genel Müdürlüğü, vakıf kültür varlıklarının korunması, restorasyonu ve yönetimi gibi önemli görevleri üstlenmektedir (Balcı ve ark., 2022).

2.1.4.4. Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu

Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 1983 yılında 2863 sayılı kanun ile kurulmuş olup korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunup restorasyonu ile ilgili ilkeleri belirlemek, koruma bölge kurulları arasında koordinasyonu sağlamak gibi görevleri üstlenmektedir (Ulusn, 2016).

2.1.4.5. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları

Tarihi ve kültürel değer taşıyan yapılar ve bölgelerin korunması, restorasyonu ve onarımı ile ilgili kararlar alır. Her bölgeye ait özel koruma kurulları, yerel kültürel mirası koruma ve yönetme konusunda yetkilidir (Koruma Bölge Kurulu, 2024). Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları, Türkiye’de kültürel ve doğal varlıkların korunması amacıyla 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 51. maddesi uyarınca kurulmuştur. Bu kanun, 23 Temmuz 1983 tarihinde Resm Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kurullar, belirlenen bölgelerde kültür ve tabiat varlıklarının korunmasıyla ilgili kararlar almakla yetkilidir (Avcıoğlu, 2016).

2.1.4.6. Türkiye Kültürel Mirası Koruma Derneği

Türkiye’de kültürel mirasın korunması amacıyla faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından biri olan Kültürel Mirası Koruma Derneği 2014 yılında kurulmuştur (KMKD, 2024). Dernek, Anadolu’da yaşamış tüm toplumların oluşturduğu kültürel varlıkların Türkiye’nin zenginliği ve tüm insanlığın mirası olduğu anlayışıyla çalışmalarını sürdürmektedir (Döner ve şarlak, 2024).

2.1.4.7. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu

Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu (TTOK), 6 Kasım 1923’te ‘‘Türk Seyyahın Cemiyeti’’ adıyla kurulmuştur. Kurucuları arasında millet vekili Reşit Saffet Atabinen ve dönemin tanınmış diplomatları yer almaktadır. Türkiye’nin turizm, kültür-sanat, otomobil alanlarında kalkınması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir (Semiz ve Toplu, 2023).

2.1.4.8. evre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)

1990 yılında kurulan ÇEKÜL, Türkiye’nin doğal, tarihsel ve kültürel varlıklarını korumak amacıyla faaliyet göstermektedir. Vakfın çalışmalarında kültürel mirasın

korunması, sürdürülebilir kalkınma ve çevre bilincinin artırılması yer almaktadır (Fidangenç, 2016).

2.1.4.9. Europa Nostra Türkiye (Bizim Avrupa Derneği)

2010 yılında kurulan Europa Nostra Türkiye, Avrupa Kültürel Miras Kuruluşları Federasyonu'nun Türkiye ayağı olarak faaliyet göstermektedir. Dernek, kültürel mirasın korunması konusunda farkındalık yaratma, savunuculuk ve uluslararası iş birlikleri geliştirme gibi alanlarda çalışmaktadır (Vural ve Sağıroğlu, 2022).

2.1.4.10. Kültürel Mirasın Dostları Derneği (KÜMİD)

KÜMİD, kültürel mirasın korunması ve tanıtılması amacıyla faaliyet gösteren bir sivil toplum kuruluşudur. Dernek, restorasyon projeleri, eğitim programları ve kültürel etkinlikler düzenleyerek mirasın yaşatılmasına katkı sağlamaktadır (Akça, 2014).

2.1.4.11. Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı

2003 yılında kurulan vakıf, Türkiye'nin kültürel mirasının korunması ve gelecek nesillere aktarılması için çalışmalar yürütmektedir. Eğitim programları, seminerler ve yayınlar aracılığıyla kültürel bilinç oluşturmaya hedeflemektedir (Sayın ve Türkoğlu, 2021).

2.1.4.12. Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ)

1976 yılında kurulan TAÇ Vakfı, Türkiye'nin anıt eserlerini ve çevresini koruma amacıyla faaliyet göstermekte, kültürel mirasın korunmasına destek olmaktadır (Alanyurt, 2009).

2.2. Türkiye'de Kültürel Mirasın Önemi

Türkiye, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, zengin bir kültürel mirasa sahip bir ülkedir. Bu miras hem tarihsel ve kültürel kimliğimizin bir parçası olarak büyük bir öneme sahiptir hem de ekonomik ve sosyal açıdan önemli faydalar sağlamaktadır (Ercan, 2016). Kültürel miras, bir ülkenin tarihini ve kültürünü anlamak ve bu bilincin gelecek nesillere aktarılması açısından büyük öneme sahiptir (Garakhanova, 2024).

Türkiye, Anadolu topraklarında yaşamış Hititler, Frigler, Lidyalılar, Romalılar, Bizanslılar ve Osmanlılar gibi birçok medeniyetin izlerini taşımaktadır (Alaura, 2022).

Sahip olduğu kültürel miras sayesinde önemli bir turizm destinasyonu olan Türkiye’de İstanbul, Efes, Kapadokya, Troya gibi her yıl milyonlarca turistin ağırlandığı yerler hem ekonomiye katkı sağlamakta hem de yerel halk için istihdam olanakları sunmaktadır (Somuncu ve Yiğit, 2005; Somuncu ve Yiğit, 2010).

Kültürel miras, toplumsal bütünleşme ve kültürel devamlılık açısından da önemlidir. Ortak kültürel değerler ve miras, toplumun farklı kesimlerini bir araya getirerek ortak bir kimlik etrafında birleşmelerini sağlar (Karadeniz, 2017). Bu durum toplumsal uyum ve dayanışmayı güçlendirerek kültürel mirasın korunması, gelecek nesillere aktarılması, kültürel devamlılığın sağlanmasında rol oynar (Li ve Tang, 2023; Pranskünienė ve Zabulionienė, 2023). Kültürel miras, uluslararası tanıtım ve kültürel diplomasi açısından da büyük bir potansiyele sahiptir. Kültürel miras, uluslararası alanda ülke tanıtımına katkı sağlarken kültürel diplomasinin önemli bir aracı haline gelerek uluslararası kültürel etkileşim ve iş birliği fırsatlarını artırır (Guzmán ve ark., 2017; Kawamura, 2016).

Kültürel miras, eğitim ve bilimsel araştırma açısından arkeolojik kazılar, tarihi yapılar ve antik eserler, tarih, arkeoloji, sanat tarihi ve antropoloji, yapay zekâ gibi birçok bilim dalının araştırma konusunu oluşturur (Kamila ve ark., 2024). Üniversiteler ve araştırma kurumları mirası inceleyerek geçmiş medeniyetlerin yaşam biçimlerini, inanç sistemlerini ve sosyo-ekonomik yapılarını daha iyi anlama fırsatı bulurlar (Zhao ve ark., 2024).

2.2.1. UNESCO Dünya Miras Listesinde Türkiye’nin Kültürel Miras Eserleri

Türkiye, zengin tarihî ve kültürel mirasıyla dünya çapında önemli bir konuma sahiptir. Mirasın korunması, araştırılması ve tanıtılması amacıyla birçok proje ve çalışma yürütülmektedir (Kuzhan ve Gönen, 2024). Çalışmaların bazıları, ulusal ve uluslararası düzeyde büyük yankı uyandırmış ve önemli sonuçlar elde edilmiştir. 2023 yılı baz alınarak UNESCO miras listesine girmiş eserler hakkında kısa bilgiler derlenmiştir.

2.2.1.1. Kapadokya

Nevşehir ilinde bulunan Göreme Millî Parkı ve Kapadokya, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne dahil edilmiştir. Bölge, eşsiz doğal oluşumları ve tarihi yapılarıyla dikkat çekmektedir. Peribacaları olarak anılan volkanik kaya oluşumları, bölgenin karakteristik özelliklerindendir. Kayalara oyulmuş kiliseler, manastırlar, Bizans dönemine ait canlı freskleriyle önemli birer kültürel miras niteliği taşımaktadır (Ulusay

ve Aydan, 2018). Yapılan alışmalar bölgenin turistik cazibesini artırırken yerel ekonomiye önemli katkılar sağlamıştır. Sürdürülebilir turizm uygulamaları da bölgenin doğal, kültürel değerlerinin korunmasına yönelik stratejik adımların atılmasına olanak tanımıştır (Pijet-Migoń ve Migoń, 2022). UNESCO, Göreme Millî Parkı ve Kapadokya'yı hem doğal hem de kültürel değerleri nedeniyle listeye almıştır. Bölge, insanlık tarihinin önemli aşamalarını temsil eden başyapıtları, kültürel gelenekleri ve doğal güzellikleri içermektedir (UNESCO, 2024).

2.2.1.2. İstanbul'un Tarihi Alanları

İstanbul'un tarihi yarımadasında yer alan Topkapı Sarayı, Ayasofya ve Sultanahmet Camii, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır. Bu alanlar hem Bizans hem de Osmanlı dönemlerinden kalan mimari ve kültürel mirası barındırmaktadır (Carmola, 2022). Sultanahmet Camii, Ayasofya, Hipodrom ve diğer erken dönem Bizans ve Osmanlı yapılarından oluşan arkeolojik park alanları; camiler ve külliyelerin bulunduğu bölgeler ki bunlar Zeyrek Camii ve çevresindeki, Bizans döneminden kalma Pantokrator Manastırı olarak bilinen yapılar ve Yedikule ile çevresindeki tarihi surlar, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dört ayrı bölge olarak dahil edilmiştir (Kurban ve ark., 2019; Aycil, 2022).

2.2.1.3. Divriği Ulu Camii ve Darşşıfası

Sivas'ın Divriği ilçesinde yer alan Ulu Camii ve Darşşıfa kompleksi, 13. yüzyılda Mengücek Beyliği döneminde inşa edilmiş olup, Selçuklu döneminin mimari özelliklerini yansıtan en önemli yapılar arasında kabul edilmektedir. Mimari ve süsleme detaylarıyla dikkat çeken eser, taş işçiliği ve süsleme sanatları açısından benzersizdir (Bakırer, 1980). Caminin kapıları ve sütün başlıklarında yer alan geometrik ve bitkisel motiflerle bezeli taş oymaları, her biri farklı sanatsal üslupları yansıtarak yapının estetik değerini artırmaktadır. Bu eşsiz mimari yapı, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir (zkul, 2020).

2.2.1.4. Hattuşa

Hattuşa, Türkiye'nin orum ilinin Boğazkale ilçesinde yer alan ve Hitit İmparatorluğu'nun başkenti olan önemli bir antik kenttir (Alaura, 2022). M.Ö. 2. binyılda

Anadolu'nun en güçlü uygarlıklarından biri olan Hititlerin merkezi olan Hattuşa, mimarisi, yazıtları, arkeolojik kalıntılarıyla dünya kültürel mirasına katkı sağlamaktadır. 1986 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınarak korunmaya değer bir kültürel miras alanı olarak tescillenmiştir (Sarioğlu ve ark., 2017). Kentin mimarisi, tarihi ve arkeolojik buluntuları, dünya tarihine ışık tutan önemli unsurlar olarak değerlendirilmiştir. Hattuşa'da yapılan arkeolojik kazılarda, kil tabletler üzerine yazılmış binlerce Hititçe belge bulunmuştur. Bu yazıtlar, Hitit yasalarını, antlaşmalarını, dini metinlerini ve günlük yaşamlarına dair bilgileri içermektedir (Eres, 2010; Young, 2022).

2.2.1.5. Nemrut Dağı

Adıyaman'da bulunan Nemrut Dağı, Kommagene Krallığı'nın kralı I. Antiochos tarafından yaptırılan anıt mezar ve dev heykellerle ünlüdür (Somuncu ve Yiğit, 2005). 1987 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilen Nemrut Dağı'nda titizlikle yapılan arkeolojik çalışmalar ve restorasyon projeleri, Adıyaman'ın tarihi ve kültürel değerlerinin korunmasına katkı sağlamış ve bölgenin turistik cazibesini artırmıştır (Somuncu ve Yiğit, 2010).

2.2.1.6. Hierapolis-Pamukkale

Denizli ilinde yer alan Pamukkale, traverten teraslarıyla ünlü bir doğa harikasıdır. Hierapolis Antik Kenti ise bu travertenlerin üzerine kurulmuştur (Pascual ve ark., 2024). 1988 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilen Hierapolis, termal suları ve antik kalıntılarıyla ziyaretçi akınına uğramaktadır. Restorasyon çalışmaları ve turistik düzenlemeler, bölgenin korunmasına ve tanıtılmasına katkı sağlamaktadır (Kılıç ve Yozukmaz, 2020).

2.2.1.7. Xanthos (Ksantos) ve Letoon

Antalya ve Muğla il sınırları arasında bulunan bu antik kentler, Likya uygarlığının önemli merkezlerindendir. Xanthos, M.Ö. 8. yüzyıla kadar Likya'nın başkentliğini yapmıştır (Cooley ve ark., 2007). Şehir, tarih boyunca birçok kez saldırıya uğramış ve yeniden inşa edilmiş olması sebebiyle savaş ve yeniden doğuş simgesi olarak iz bırakmıştır. Letoon, Xanthos'un dini merkezi olarak kabul edilir ve Likya'nın en kutsal bölgelerinden biridir (Ma, 2000). Likya'nın baş tanrısı olan Leto'ya adanmış bir tapınak kompleksiyle tanınan

Letoon ismindeki Leto, mitolojide Zeus'tan hamile kalıp ikizler Apollon ve Artemis'i doğurmasıyla bilinir (Marinatos, 2003). Letoon'da, Leto, Apollon ve Artemis'e adanmış üç tapınak yer alır. Alanda bir tiyatro ve kutsal çeşme bulunmaktadır. Letoon'daki kalıntılar, Likya dini inanışlarının yanı sıra, Helenistik ve Roma dönemlerinde de kentin nasıl önem kazandığını gösterir (Molina Valero, 2016). Letoon, Likya'nın dini yaşamının merkezinde yer aldığı için Likya kültürel mirasının bir parçasıdır. Likya ve Yunan alfabelerinin birlikte kullanıldığı metinler, bölgenin dilsel ve kültürel çeşitliliğini gözler önüne serer (Çörtük, 2022). 1988 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan Xanthos ve Letoon, arkeolojik kazılar ve restorasyon çalışmalarıyla gün yüzüne çıkarılmıştır. Kültürel miras açısından sahip oldukları değer hem tarihi dokuyu hem de dini ve sosyal yapıyı anlamamızı sağlayan önemli ipuçları sunmaktadır (Somuncu ve Yiğit, 2010; Yağmurlu, 2020).

2.2.1.8. Safranbolu

Karabük ilinde yer alan Safranbolu, ahşap mimarisi ile dikkat çeken Osmanlı dönemi konakları ile ünlüdür. Geleneksel Türk evlerinin en iyi korunmuş örneklerini barındıran Safranbolu'da evler hem mimari hem de kültürel anlamda önemli bir miras oluşturur. Evler, dönemin sosyal yapısını ve yaşam tarzını yansıtırken kentte bulunan hanlar, çarşılar ve bedestenler de bu ticari faaliyetlerin izlerini taşır. Köprülü Mehmet Paşa Camii ve İzzet Mehmet Paşa Camii, mimari güzellikleri ve estetik yapılarıyla Safranbolu'nun dini mirasını temsil eder (Altınöz, 2022). 1994 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilen Safranbolu'da yürütülen koruma ve restorasyon çalışmaları, tarihi dokunun korunmasına ve turizmin canlanmasına katkı sağlamaktadır (Sağır, 2020).

2.2.1.9. Troya Antik Kenti

Çanakkale'de bulunan Troya Antik Kenti, 1870'li yıllarda Heinrich Schliemann tarafından keşfedilmiştir (Özdemir, 2020). Dönemde yapılan kazılar, Troya'nın Homeros'un İlyada destanında anlatılan şehir olduğunu doğrulamış ve tarihsel bir kimlik kazanmasına katkı sağlamıştır (Kömürcü ve ark., 2014). Troya, 1998 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiş ve 2018 yılında 'Troya Yılı' ilan edilerek Türkiye'nin kültürel ve turistik tanıtımında önemli bir rol oynamıştır (Kurban ve ark.,

2019). Yapılan kültürel etkinlikler ve tanıtım çalışmaları, Troya'nın bilinirliğini artırmış ve bölge turizmüne katkı sağlamıştır (Benli ve ark., 2020).

2.2.1.10. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi

Edirne'de bulunan Selimiye Camii ve Külliyesi, Osmanlı İmparatorluğu'nun 16. yüzyıldaki başyapıtlarından biri olup, Mimar Sinan'ın "ustalık eseri" olarak kabul edilir. Sultan II. Selim'in talimatıyla 1568-1575 yılları arasında inşa edilen yapı, Edirne'nin silüetini dört zarif minaresi ve muhteşem kubbesiyle süslemektedir (Gül ve Han, 2021). Külliye, caminin yanı sıra medreseler, kapalı çarşı, saat pavilyonu, dış avlu ve kütüphane gibi sosyal ve eğitim amaçlı yapıları da içermektedir. Selimiye Camii ve Külliyesi, 2011 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir. UNESCO, bu yapıyı insanlık tarihinin en büyük mimari ve sanatsal başarılarından biri olarak kabul etmiştir. Eseri listeye alırken, insanlık için üstün bir evrensel değer taşıdığını ve mimari tasarımının, kullanılan malzemelerin ve işçiliğin olağanüstü olduğunu belirtmiştir (Ulus, 2016).

2.2.1.11. Çatalhöyük

Konya'nın Çumra ilçesinde yer alan Çatalhöyük, dünyanın en eski ve en büyük Neolitik yerleşim yerlerinden biridir (Gemici ve ark., 2024). Çatalhöyük, yerleşik hayata geçiş ve tarımın başlangıcına dair önemli bilgiler sunmaktadır. 1960'larda James Mellaart tarafından başlatılan kazılar, Prof. Dr. Ian Hodder liderliğinde devam etmiş olup günümüzde farklı milletlerden arkeologları bulunduran uluslararası bir ekip tarafından sürdürülmektedir (Hodder, 2020). Çatalhöyük projesi, kazılarla sınırlı kalmayıp çok disiplinli bir araştırma alanı olarak antropoloji, arkeoloji, paleobotanik, jeoloji ve biyoloji gibi alanlarda uzmanların iş birliği içinde çalıştığı geniş kapsamlı bir araştırma sahasıdır. 2012 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren Çatalhöyük, arkeoloji ve tarih araştırmaları açısından büyük bir öneme sahiptir (Erkan, 2013).

2.2.1.12. Pergamon

Pergamon, İzmir'in Bergama ilçesinde yer alan ve Helenistik dönemde önemli bir kültürel ve politik merkez olarak öne çıkan antik bir şehirdir (Tüysüz ve ark., 2024). M.Ö. 3. yüzyılda Bergama Krallığı'nın başkenti olmasıyla dikkat çeken bu kent, 2014 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir. UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne

dahil edilmesi, Pergamon'un uluslararası düzeyde korunmasını sağlamış ve kentin tarihi ve kültürel zenginlikleri onu antik dünyanın en etkileyici şehirlerinden biri haline getirmiştir (Korkmaz, 2024b).

Pergamon'un en yüksek noktası olan Akropolis, tapınaklar, kütüphane ve diğer önemli yapılarla doludur. Bu alandaki Zeus Sunağı, antik dünyanın en önemli tapınaklarından biri olarak kabul edilmektedir (Gürbüzer, 2021). Kütüphane ise dönemin entelektüel yaşamına önemli katkılarda bulunarak, bilimsel çalışmaların merkezi haline gelmiştir. Manzarasıyla izleyicilere eşsiz bir deneyim sunan tiyatro dönemin izleriyle dikkati çekmektedir (Arslan, 2010). Sağlık tanrısı Asklepios'a adanmış tapınak, antik dönemde bir sağlık merkezi işlevi görmüştür (Gürel ve ark., 2018).

2.2.1.13. Bursa ve Cumalıkızık

Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkenti olan Bursa ve tarihi Cumalıkızık köyü, 2014 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir. Eski bir Osmanlı Köyü olan Cumalıkızık, Bursa'nın 13 km doğusunda yer alan ve Osmanlı döneminden günümüze kadar ulaşan tarihi bir köydür (Açııcı ve ark., 2017). Yaklaşık 8500 yıllık geçmişe sahip olan köy, Osmanlı kırsal mimarisinin nadir örneklerini korumuş olmasıyla da ünlüdür. Bölgedeki tarihi yapıların korunması ve restorasyonu, Osmanlı dönemi mimarisinin ve şehir dokusunun yaşatılmasına katkı sağlamaktadır (Göçmen, 2022). Osmanlı döneminde şehircilik anlayışının geliştirilmesinin öncüsü olan Bursa, uzun süre uluslararası bir ticaret merkezi olarak öne çıkmıştır. İpek sanayisinin önemli bir merkezi ve zengin termal su kaynaklarına sahip olması nedeniyle konumu oldukça değerlidir. Bursa tarihindeki çeşitlilik, somut ve soyut kültürel öğelerin ortaya çıkmasına yol açmıştır (Songur, 2017).

2.2.1.14. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri

Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri, 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir (Özcanlı, 2024). Türkiye'nin güneydoğusunda bulunan bu tarihi yapı, tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır (Soyukaya, 2015). Kalenin inşasında kullanılan bazalt taşı, bölgenin doğal kaynaklarının etkin bir şekilde değerlendirildiğini göstermektedir. Yaklaşık 5.5 kilometre uzunluğunda ve 12 metre yüksekliğinde olan kale, 82 burç ile donatılmıştır. Bu mimari özellikleri, Diyarbakır Kalesi'nin hem askeri savunma işlevini hem de dönemin estetik anlayışını yansıttığını

ortaya koymaktadır (Boran ve Aykaç, 2019). Kalenin iç kısmında yer alan Ulu Camii, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait mimari unsurları barındırmaktadır (Bilmez, 2017). Dicle Nehri'nin sulama olanaklarından yararlanan Hevsel tarım alanları, bölge üretimine katkı sağlamaktadır (Demircan, 2018). Hevsel Bahçeleri'nin kökeni milattan önce 3. yüzyıla kadar uzanmakta olup, Diyarbakır'ın tarihî dokusu ve ekosistemi açısından önemlidir. Biyoçeşitlilik açısından zengin bir ekosistem sunan Hevsel Bahçeleri, tarımsal mirasın korunması ve bölgenin kültürel peyzajının sürdürülebilirliği açısından kritik bir rol oynamaktadır (Halaç ve Şahin, 2022). Bahçeler, yerel halkın geçmişten günümüze tarım kültürü ve gelenekleri hakkında önemli bilgiler de sunmaktadır (Zümrüt, 2024).

2.2.1.15. Efes Antik Kenti

Efes Antik Kenti, İzmir'in Selçuk ilçesinde yer almış ve döneminde iyi korunmuş antik şehirlerden biridir (De Feo ve ark., 2013). Artemis Tapınağı, Celsus Kütüphanesi ve Büyük Tiyatro gibi yapılarıyla ünlüdür (Korkmaz, 2024a). 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan Efes, her yıl milyonlarca turistin ziyaret ettiği önemli bir turizm merkezidir. Kazılar ve restorasyon çalışmaları, antik kentin daha fazla bölümünün gün yüzüne çıkarılmasını sağlamış ve tarihi yapılarının korunmasına katkıda bulunmuştur (Yağmurlu, 2020).

2.2.1.16. Ani

Ani, Türkiye'nin Kars ilinde yer alan ve Orta Çağ döneminde önemli bir ticaret merkezi olarak bilinen antik bir şehirdir. Şehir, özellikle 10. ve 11. yüzyıllarda Ermeni Krallığı'nın başkenti olarak stratejik konum edinmiştir. Zengin kültürel mirası ve mimari yapılarıyla dikkat çeken Ani, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır (Balta, 2023). Genellikle “Ani Harabeleri” olarak anılan bu alan, şehrin tarihi kalıntılarını ve antik yapılarının yıkıntılarını ifade etmektedir. Şehir, dini yapılarıyla da dikkat çekmektedir (Çelik, 2017). Önemli yapılar arasında 10. yüzyılda inşa edilen Ani Katedrali ve 11. yüzyılda yapılan Tigran Honentz Kilisesi yer almaktadır. Ani Katedrali, Ermeni mimarisinin en güzel örneklerinden biri olarak kabul edilmekte ve mimari özellikleri ile dikkat çekmektedir (Gündoğdu, 2006). Şehirdeki birçok yapının taş işçiliği ve süslemeleri, dönemin sanatsal estetiğini yansıtmaktadır. 2016 yılında UNESCO Dünya

Mirası listesine dahil edilen Ani, uluslararası düzeyde tanınarak tarihi eserlerin korunma çabalarına destek sağlamıştır (Eşitti, 2017).

2.2.1.17. Aphrodisias

Aphrodisias, Türkiye'nin Aydın ilinin Karacasu ilçesinde yer alan antik bir kent olup, 2017 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir (Çona, 2022). Bu durum, kentin uluslararası düzeyde tanınmasını sağlarken koruma ve restorasyon çalışmalarına yönelik önemli bir destek sunmaktadır. UNESCO'nun bu kararı, Aphrodisias'ın tarihsel ve kültürel mirasının korunmasına yönelik yapılan çalışmalara ivme kazandırmıştır (İlter, 2021).

Antik dönemde önemli bir sanat ve kültür merkezi olarak bilinen Aphrodisias, özellikle heykeltıraşlık ve mimari alanında büyük bir üne sahiptir. Kent, adını sevgi ve güzellik tanrıçası Afrodit'ten almıştır. Tanrıça için inşa edilen tapınak, kentin önemli yapılarından biridir (Özkan, 2024). Aphrodisias'ın tarihi, milattan önce 5. yüzyıla kadar uzanmakta ve kent, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerinde önemli bir yerleşim yeri olmuştur (Şahinoğlu, 2021). Roma döneminde, özellikle İmparator Augustus'un hükümdarlığı sırasında, Aphrodisias önemli bir gelişim göstermiştir (Albasan, 2023). Aphrodisias'taki heykeller ince işçilikleri ve estetik değerleri ile dikkat çekerken Antik Tiyatro, Stadyum ve Afrodit Tapınağı gibi yapılar dönemin mimari özelliklerini yansıtmaktadır (Özdilek, 2016). Kentte gerçekleştirilen kazılar ve koruma çalışmaları, Aphrodisias'ın tarihsel ve sanatsal değerinin gün yüzüne çıkarılmasına önemli katkılarda bulunmaktadır.

2.2.1.18. Göbeklitepe

Göbeklitepe, Şanlıurfa'da bulunan ve dünyanın bilinen en eski tapınak kompleksi olarak kabul edilen bir arkeolojik alandır. 1995 yılında Prof. Dr. Klaus Schmidt (Schmidt, 2000) tarafından başlatılan kazılar, dönemin insanlık tarihine dair önemli bilgiler sunmuştur (Clare, 2020). Göbeklitepe'nin keşfi, tarım devrimi öncesinde kompleks dini yapıların olduğunu göstermiştir. 2018'de UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan Göbeklitepe, Türkiye'nin kültürel miras turizmine de katkı sağlamaktadır (Görgülü ve Özbey, 2024).

2.2.1.19. Arslantepe Höyüğü

Malatya’da bulunan Arslantepe Höyüğü, 2021 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne dahil edilmiştir (Işık ve Sevim, 2024). Neticesinde kentin uluslararası tanınırlığı artmış olup bu durum koruma ve araştırmalara önemli bir destek sağlamıştır. Arslantepe, milattan önce 5. binyıldan itibaren tarih boyunca Höyük, Neolitik, Kalkolitik, Erken Tunç ve Geç Tunç Çağı gibi farklı dönemlere ait önemli bir yerleşim alanı olmuştur (Demirbaş, 2022). Özellikle Erken Tunç Çağı’nda gelişen Arslantepe, tarım, hayvancılık ve zanaat faaliyetleriyle birlikte sosyal organizasyonun ilerlemesi açısından da dikkat çekmektedir. Arslantepe’de yapılan kazılar sonucunda tapınaklar, depolar, konutlar, savunma yapıları gibi önemli mimari unsurlar da ortaya çıkmıştır. Höyükte pişmiş toprak figürinler, seramikler ve diğer sanat eserleri, dönemin kültürel ve sanatsal yaşamını anlamak açısından önem taşır (Ünal, 2020). Sistemantik kazılar 1960’lı yıllardan günümüze kadar devam etmektedir. Elde edilen buluntular antik dönemdeki sosyo-ekonomik ilişkileri ve kültürel etkileşimleri de ortaya koymaktadır (Karaağaç, 2018).

2.2.1.20. Gordion

Ankara’nın Polatlı ilçesinde yer alan Gordion, antik Frigya uygarlığının başkenti olup, yaklaşık MÖ 9. yüzyıldan itibaren önemli bir kültürel ve siyasi merkez olarak öne çıkmıştır (Köse, 2023). Özellikle Kral Midas döneminde zirveye ulaşan bu yerleşim, Frigya’nın mimari, sanatsal ve ekonomik gücünü yansıtan kalıntılarıyla dikkat çekmektedir (Kozak ve Çiçek, 2022). Bölge, “Gordion Düğümü” efsanesiyle de tarihsel ve mitolojik bir öneme sahiptir. Arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılan Kral Midas’a ait olduğu düşünülen büyük tümülüs, Frigya dönemi ahşap işçiliğinin ve mezar geleneğinin örneklerini sunmaktadır (Turgut, 2016). 2023 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne dâhil edilen Gordion, Anadolu’nun kültürel zenginliğinin korunması ve anlaşılması açısından da büyük bir öneme sahiptir (Koç, 2023).

3. BÖLÜM: KÜLTÜREL MİRASA BELEDİYE YAKLAŞIMI

Belediyelerin kültürel miras konusunda izledikleri politikalar ve yaklaşımlar, bir bölgenin tarihi, kültürel ve sosyal dokusunun korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından önem taşımaktadır (Kılıç, 2015). Belediyeler, kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve sürdürülebilir yönetimi için hem yerel hem de ulusal düzeyde çeşitli stratejiler ve programlar geliştirmektedir (Mutdoğan ve Öktem, 2024). Kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve sürdürülebilir yönetimin sağlanması adına bütüncül ve katılımcı toplumsal bir yaklaşım benimseyerek geçmişin mirasını geleceğe aktaran toplumlar, kültürel zenginliklerini koruyabileceklerdir (Üçer ve ark., 2013).

3.1. Kültürel Miras Konusunda Havran Belediyesinin Çalışmaları

Balıkesir'in Körfez Bölgesi'nde yer alan Havran gerek tarihi gerekse doğal güzellikleriyle dikkat çeken bir ilçedir. Osmanlı kültüründen izler taşıyan mimarisi, doğayla iç içe yaşam tarzı ve köklü gelenekleriyle geçmişten günümüze taşıdığı mirası koruma ve tanıtma konusunda önemli adımlar atmaktadır (Kahraman ve Bayraktar, 2021). Havran Belediyesi'nin gerçekleştirdiği kültürel miras çalışmalarına dair web sitesinde de aktardığı ayrıntılar şehrin kimliği ve bu kimliğin sürdürülebilirliği açısından kıymetlidir.

3.1.1. Havran'da Yer Alan Antik Kalıntılar

Havran ve çevresi, antik dönemden itibaren çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmış yerleşimlere ve kültürel miras unsurlarına sahiptir. Bölgede yer alan üç antik kalıntı olan Thebe, Lyrnessos, Astyra tarihsel ve arkeolojik açıdan dikkat çekmektedir (Saka, 2016).

3.1.1.1. Thebe

Thebe, Edremit'in kuzeyinde Paşa Dağı civarındaki Dereli köyü yakınlarında Havran'a bağlı Kumluca mevkiindeki Tepeoba köyü sınırlarında bulunmaktadır (Beksaç ve Beksaç, 2005; Stauber, 1996). Bu bilgiye dayanarak Thebe'nin geniş bir alanda yer aldığı söylenilebilmektedir. Antik coğrafyacı Strabon ise Thebe'nin kendi döneminde terk edilmiş bir yerleşim yeri olduğunu, bölgedeki birçok yerin sel baskınları nedeniyle kullanılmaz hale geldiğini belirtmektedir (Karaca, 2022). Thebe'nin Kumluca Mezarlığı 10'dan fazla tümülüs ve çok sayıda mezara ev sahipliği yapmaktadır. Mezarların büyük

bir kısmı kaçak kazılar nedeniyle tahrip olmuştur. Mezarlığın kuzeyinde antik döneme ait mimari kalıntılar arasında sur kalıntıları dikkat çekmektedir (Havran Tarihi, 2024).

3.1.1.2. Lyrnessos

Bölgedeki seramik buluntular yerleşim tarihinin M.Ö. 2000'lere uzandığını göstermektedir. Lyrnessos, çevresindeki taş duvar kalıntıları, seramik parçaları ve kazılar sırasında elde edilen bakır paralarla arkeolojik açıdan değerlidir (Beksaç, 2018).

3.1.1.3. Astyra

Havran'ın güneydoğusunda baraj yanında Küçük Çal tepesinde yer alan Astyra, Strabon tarafından "Astyrne Artemisi için kutsal bir alan" olarak anılmıştır. Helenistik ve Roma dönemine ait bir yerleşim yeri olduğu düşünülen tepe, zeytinliklerle çevrili olup üzerinde ve çevresinde mezar taşları, seramik kırıkları, yağ kandili parçaları ve iki büyük su sarnıcı bulunmaktadır (İlban ve ark., 2019). Bu sarnıklardan biri 8-10 metre derinliğe sahip olup, ana kayaya oyulmuştur. Bölgedeki kalıntılar, yerleşimin hem dini hem de gündelik yaşam açısından önemini ortaya koymaktadır (Lambrianides ve ark., 1996).

3.1.2. Yavaş Şehir (CittaSlow) Hedefi

Havran, doğal güzellikleri, tarihi dokusu ve geleneksel yaşam tarzı ile "Yavaş Şehir" (Cittaslow) ünvanını almak adına uluslararası platformda adından söz ettiren bir ilçedir. Yerin doğal kaynaklarının korunması, yerel kültürlerin sürdürülebilir şekilde yaşatılması ve yaşam standartlarının iyileştirilmesini amaçlayan Cittaslow ünvanı, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri, doğaya duyarlılık, kültürel mirasın korunması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi gibi unsurları temel alan bir yaklaşımdır (Atik ve Atik, 2018).

Havran Belediyesi, bu hedef doğrultusunda çeşitli projeler ve uygulamalar yürütmektedir. Özellikle yerel üretimin desteklenmesi, organik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve çevre dostu uygulamaların teşvik edilmesi bu süreçte öncelikli hedefler arasında yer almaktadır (Şahin ve Girgin, 2024). Bu bağlamda bölgedeki çiftçilere organik tarım teknikleri konusunda eğitimler verilmekte ve bu süreçte gerekli altyapı destekleri sağlanmaktadır. Geleneksel el sanatları ve yerel ürünlerin tanıtımı için atölyeler ve fuarlar düzenlenmektedir. Belediye çevre dostu ulaşım projeleriyle Cittaslow'da yer alma hedefini desteklemektedir. Bisiklet yolları, elektrikli araç kullanımını teşvik eden

altyapılar ve yeşil alanların oluşturulması gibi uygulamalar hem çevresel hem de ekonomik sürdürülebilirliğe katkı sağlamaktadır. Sürdürülebilir turizm uygulamaları da Havran Belediyesi'nin bu hedef doğrultusunda yürüttüğü önemli bir adımdır. Ekoturizm projeleri, doğayla uyumlu konaklama tesisleri ve çevre bilinci temalı etkinlikler, ziyaretçilerin bölgeyle daha derin bir bağ kurmasını sağlamaktadır. Havran Belediyesi'nin Cittaslow hedefi doğrultusunda yürüttüğü çalışmalar, sürdürülebilir kalkınma, çevre duyarlılığı ve kültürel mirasın korunması ilkeleriyle örtüşen bir yaklaşım benimsemektedir (Turan, 2024).

HAVRAN BELEDİYESİ 1923

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

TFSF 2022-067

YARIŞMA KONUSU
"Sakin Şehir (Cittaslow)
Olma Yolunda Havran"

2. ULUSLARARASI
HAVRAN KOCASEYİT FOTOĞRAF FESTİVALİ VE FOTO MARATONU
10-11-12-13-14 HAZİRAN 2022

ÖDÜLLER

- * BİRİNCİ : 7.500 TL
- * İKİNCİ : 5.000 TL
- * ÜÇÜNCÜ : 3.000 TL
- * Mansiyon (3 Adet) : 1.000 TL
- * Sergileme (20 adet) : 250 TL

SEÇİCİ KURUL

Güler ERTAN	(Akademiyen- Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
İbrahim ZAMAN	(Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
Alberto MADIANO	(Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
Reha BİLİR	(Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
Tahir ÜN	(Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
Mehmet ÜNAL	(Fotoğraf Sanatçısı - Yazar)
İbrahim ELMAN	(Fotoğraf Sanatçısı)
Emrah ELMAS	(İhlas Haber Ajansı Foto Muhabiri)
İstek SOLEL	(Profesyonel Fotoğrafçı)

ŞARTNAME & FESTİVAL PROGRAMI İÇİN
www.tsfonaylariismalar.org / www.havran.com.tr

Kayıt Yeri: Tarihli Belediye Konağı Yarı (Vera Cafe)

Yarışma Başlangıç Tarihi : 10 Haziran 2022
Saat 09:00

Son Kayıt Tarihi : 13 Haziran 2022, saat 18:00

Son Teslim Tarihi : 13 Haziran 2022, saat 23:00

Jüri Toplanma&Sonuç Bildirimi : 14 Haziran 2022

Görsel 1: 2.Uluslararası Havran Kocaseyit fotoğraf Festivali ve Foto Maratonu

Kaynak: <https://www.havran.com.tr/festivaller/foto-festival-2022/> [E.T. 01/12/2024]

3.1.3. Doğal ve Gastronomik Zenginlikler

Balıkesir il ve ilçelerinde yer alan gastronomik, coğrafi işaretli ürünler ve el sanatları örnekleri Havran'ın kültürel mirasının sürdürülebilirliğine katkıda bulunmaktadır (Karaçelik ve Tekin, 2024). Bu unsurlar, yerel kültürün korunması, ekonomik kalkınma ve turizm potansiyelinin artırılması açısından stratejik bir role sahiptir. Havran, özellikle zeytin, zeytinyağı ve mandalina üretimiyle öne çıkan bir bölge olarak dikkat çekmektedir. Ürünler, ilçe ekonomisine katkıda bulunmanın yanı sıra kültürel kimliğin güçlenmesine ve yerel marka bilincinin oluşturulmasına da destek olmaktadır (İbis, 2020).

Havran'ın gastronomik mirasında öne çıkan Höşmerim tatlısı, leblebi, Havran turşusu ve karadut lokumu, incir gibi yöresel ürünler de kültürel değerleri yaşatmada önemlidir (Sarıtaş, 2023). Bu lezzetler Havran'ın tarihsel ve kültürel dokusunu yansıtan unsurlar olarak yerel üretimin ve gastronomi kültürünün korunmasını desteklemektedir. Havran Belediyesi, gastronomik ürünlerin tanıtımı ve markalaşması konusunda çeşitli projeler ve etkinlikler yürütmektedir. Bu projeler, ürünlerin coğrafi işaretleme süreçlerini içererek ulusal ve uluslararası pazarlarda tanınırlığını artırmayı amaçlamaktadır. Belediye, üreticilere yönelik eğitim programları, atölyeler ve destekleme projeleri ile yerel üretimin kalitesini ve sürdürülebilirliğini güçlendirmektedir (Yıldırım ve Uğuz, 2020).

3.1.4. Doğa ve Alternatif Turizm

Havran, doğal güzellikleri ve zengin biyolojik çeşitliliği ile alternatif turizm için cazip bir merkezdir. Eybek Dağı, Havran Barajı ve İnönü Mağaraları gibi doğal alanlar hem yerli hem de yabancı ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir (İlgar, 2024).

Balıkesir'in Havran ilçesinde bulunan İnönü Mağaraları, bölgenin tarih öncesi dönemlerine ışık tutan kültürel miraslardandır. Kocaçal Tepesi'nin güney yamacında yer alan ve mağaraların en büyüğü olan Karanlık Mağara'da gerçekleştirilen kazı çalışmaları, yaşamın Yontmataş Çağı'na kadar uzandığını göstermektedir (Yılmaz ve Akman, 2018). Eybek Dağı'nda düzenlenen doğa yürüyüşleri ve trekking etkinlikleri, ziyaretçilere eşsiz bir manzara, huzurlu bir ortam sunmaktadır. Havran Barajı çevresinde yapılan piknikler, kuş gözlemi ve doğa sporları, bölgenin turistik çekim alanını artıran etkinliklerdir (Öztoprak, 2024). Havran Çayı, göçmen kuşların konaklama noktası olarak dikkat çekmekte ve bölgeyi doğa gözlemcileri için önemli bir destinasyon haline getirmektedir. Çay çevresinde düzenlenen doğa turları ve çevre bilinci etkinlikleri hem ekoturizmi teşvik etmekte hem de doğal yaşamın korunmasına katkı sağlamaktadır (Yılmaz ve ark., 2020). Rüzgâr gülleri manzarasıyla ünlü tepeler, fotoğraf tutkunları için eşsiz bir atmosfer sunmaktadır. Belediye bu alanların korunması ve tanıtımı için projeler geliştirmekte, bölgeyi sürdürülebilir turizm uygulamalarıyla desteklemektedir (Günel, 2020). Bölgenin doğal zenginlikleri aynı zamanda sağlık turizmi için sunduğu potansiyel ile de öne çıkmaktadır. Doğal yaşam köylerinin teşvik edilmesi, organik tarım ürünlerinin üretimi ve termal kaynakların geliştirilmesi, Havran'ı sağlık ve doğa turizmi merkezi haline

getirmektedir (Yalçıklı, 2023). Termal tesisler hem yerel halk hem de ziyaretçiler için şifa kaynağı olurken bölge ekonomisine de katkı sağlamaktadır.

Havran'ın kendine has endemik bitkileri, bölgenin biyolojik zenginliğini ve kültürel kimliğini şekillendirmektedir. Bu bitkilerin varlığı, geleneksel halıcılık kültürüne de yansımış, halı desenlerinde yerel bitkilerin motifleri kullanılarak bölgeye özgü bir sanat anlayışı geliştirmiştir. Havran'ın halıcılık kültürü, estetik bir değer taşımakla bölgenin etnobotanik çalışmalarında öncü bir rol üstlenilmesini sağlamıştır (Çizgen ve ark., 2020). Doğal zenginlikler arasında yer alan Kazdağları'na yakınlığı, Havran'ı alternatif turizm rotalarının önemli bir durağı haline getirmiştir. Kampçılık, fotoğrafçılık, bisiklet turları ve dağcılık gibi etkinliklerle turistlere doğayla iç içe vakit geçirme imkânı sunulmaktadır. Bölgenin sahip olduğu iklim ve tarımsal çeşitlilik, agro-turizm için de büyük bir potansiyel oluşturmaktadır (Kavak, 2015). Zeytin ve zeytinyağı üretimiyle tanınan Havran, gastronomi turizmi kapsamında ziyaretçilere eşsiz tatlar sunmakta ve bu alanın geliştirilmesi için projeler üretmektedir.

Tarihinin önemi, IPARD projeleri, Havran Barajı projesi, Ekolojik Araştırma Merkezleri, Hanlar Bölgesi, Hayvan Hastaneleri projesi, Madra Dağı, Kaz Dağları, mandalina, incir ve zeytiniyle bilinen Havran, Balıkesir'in kıymetli ilçelerinden biridir (İnci, 2023).

3.1.5. Tarihi ve Kültürel Zenginliklerin Korunması

Havran, tarih boyunca farklı medeniyetlerin izlerini taşıyan ve özellikle Osmanlı döneminden kalma mimari yapılarıyla öne çıkan bir yerleşim bölgesidir. Cumbalı konaklar ve ahşap kerpiç evler, şehrin tarihi dokusunu günümüze taşıyan önemli miras öğeleridir (Sağlam, 2012). Restorasyon çalışmaları, özellikle Osmanlı dönemine ait evler, camiler ve köprüler üzerinde yoğunlaşmakta, tarihi yapıların orijinal dokusunu bozmadan yenilenmesi esas alınmaktadır (Göktaş, 2020). Havran'ın tarihi kimliği yalnızca Osmanlı döneminden kalan yapılarla sınırlı değildir. Çanakkale Savaşı'nda Havranlıların gösterdiği fedakârlık ve kahramanlık, bölgenin tarihsel anlamını pekiştiren önemli bir unsurdur. Çanakkale'de "Havranlı Seyit Onbaşı" olarak anılan Koca Seyit'in katkıları Havran'ın tarihi değerini hem de ulusal bellekteki yerini güçlendirmektedir. Havran Belediyesi, bu kahramanlığı anmak ve gelecek nesillere aktarmak için çeşitli anma etkinlikleri ve projeler gerçekleştirmektedir. Koca Seyit Anıtı ve Müzesi, bölgeye gelen ziyaretçilere Çanakkale Savaşı'nın tarihini ve Koca Seyit'in bu mücadeledeki rolünü

tanıtmaktadır. Havran’ın doğal güzellikleri ile tarihi zenginliklerinin birleşimi, bölgenin ekoturizm potansiyelini artırmaktadır. Kazdağları’nın eteklerinde yer alan doğal alanlar, turizm politikalarında önemli bir yere sahiptir. Doğa ile tarih arasındaki bu uyum, sürdürülebilir turizm projelerine zemin hazırlamakta ve bölgenin cazibesini artırmaktadır (Unur, 2004).

Bölgenin kültürel mirasının bir diğer önemli unsuru yerel el sanatları ve geleneksel ürünleridir. Havran, mandalina, incir, zeytin, zeytin sabunu, zeytinyağı, el halıları ile tanınmaktadır. Bu kapsamda tarihi zeytinyağı fabrikaları ve eski çarşılar restore edilerek kültür turizmine kazandırılmaya çalışılmaktadır. Belediye, tanıtım ve koruma için atölye çalışmaları ve sergiler düzenlemekte, üreticilere destek sağlamaktadır. Coğrafi işaretleme çalışmaları ile ürünlerin ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığı artırılmaktadır (Polat, 2017). Kültürel mirasın tanıtımı, yerel festivaller ve etkinliklerle de desteklenmektedir. Her yıl yapılan “Havran Zeytin ve Zeytinyağı Festivali”, bölgenin zeytincilik geleneğini ve kültürel mirasını tanıtmada etkili bir rol oynamaktadır. Bu tür etkinlikler, kültürel değerlerin korunmasıyla beraber ekonomiye katkı sağlamasıyla da turizm unsuru olarak kabul görmektedir (Karaçelik ve Tekin, 2024). Havran’da yürütülen kültürel miras envanteri çalışmaları, bölgedeki tarihi yapıların ve kültürel değerlerin kayıt altına alınmasını sağlamaktadır. Bu verilerin dijitalleştirilmesiyle, turizm ve eğitim alanlarında daha geniş bir erişim imkânı sunulmaktadır. Dijitalleşme, kültürel mirasın korunması ve tanıtımı açısından modern bir araç olarak kullanılmaktadır. Havran’da tarihi ve kültürel zenginliklerin korunması, yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve halkın ortak çabalarıyla yürütülmektedir.

3.2. Havran Belediyesinde Kültürel Miras Unsuru Seyit Onbaşı

Havran Belediyesi, ilçenin kültürel ve tarihi mirasını koruma ve tanıtmaya çabaları doğrultusunda, Çanakkale Savaşı’nın sembol isimlerinden biri olan Seyit Onbaşı’nın kültürel mirasına büyük önem vermektedir. Seyit Onbaşı, 1915 yılında gösterdiği kahramanlıklarla ulusal hafızada önemli bir yer oluşturarak Havran’ın kültürel kimliğinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmektedir (İlhan, 2015). Bu bağlamda, belediyenin Seyit Onbaşı ile ilgili projeleri, tarihsel ve kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması açısından sürdürülebilirlik adına rol üstlenmektedir. Seyit Onbaşı’nın anısını yaşatmak adına çeşitli kültürel ve tarihi projeleri yürüten belediye hem

yerel hem de ulusal düzeyde tarih bilincini güçlendirme, kültürel değerleri koruma ve eğitim yoluyla aktarıma odaklanan uygulamalar ile öne çıkmaktadır.

Görsel 2: Havran 3.Kocaseyit Fotoğraf Maratonu

Kaynak: <https://www.havran.com.tr/festivaller/foto-festival-2023/> [E.T. 01/12/2024]

Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı'ya dair yürüttüğü çalışmalar, kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması açısından kapsamlı bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Projeleri, tarih bilincini güçlendiren eğitim uygulamaları, akademik iş birlikleri ve turizmle desteklenen kültürel kalkınma projeleri çok yönlü unsurları bir araya getirerek Seyit Onbaşı'nın başarısını kültürel miras olarak korunma ve yaşatılmasını sağlamaktadır (Seyit Onbaşı, 2024).

Havran Belediyesi, ulusal ve uluslararası düzeyde akademik ve kültürel iş birlikleri gerçekleştirerek Seyit Onbaşı'nın mirasını global platformlarda tanıtmaya çalışmalarını sürdürmektedir. Bu doğrultuda kültürel kurumlarla, belediyelerle ve akademik çevrelerle iş birliği yaparak Seyit Onbaşı'nın kahramanlıkları üzerine bilimsel araştırmalar ve tarihsel sergiler düzenlemektedir. Belediyenin web sayfasında yer alan Koca Seyit'e dair anlatılar bu kapsamlı çalışmaların bir yansıması olarak yerel halk ve ziyaretçiler için bilgi ve farkındalık oluşturma amacını taşımaktadır (Topcu ve Gültekin, 2022).

Görsel 3: Havran Belediyesi 6.Geleneksel Seyit Onbaşı Yağlı Güreşleri

Kaynak: <https://www.havran.com.tr/festivaller/foto-festival-2023/> [E.T. 01/12/2024]

Seyit Onbaşı'nın hayatını ve kahramanlıklarını konu alan belgesel projeleri, yarışmalar okullarda eğitim programlarına dahil edilerek genç nesillere aktarılmaktadır. Belediyenin Seyit Onbaşı'ya dair yaptığı çalışmalar hem restorasyon projeleri hem de eğitim materyalleri üzerinden şekillenmektedir (Aliağaoğlu ve Mirioğlu, 2020).

Görsel 4: “Sağ Ol Atam” Film Gösterim Afişi

Kaynak: <https://canakkaleolay.com/haber/canakkale-kahramani-seyit-onbasi-nin-hayati-beyaz-perdeye-tasiniyor-54106> [E.T. 01/12/2024]

Çanakkale Savaşı'ndan, eserlerin restorasyon projelerine, dijitalleşmeden festivallere, coğrafi işaretlemelerden sahne sanatlarına, yarışmalardan etkinliklere kadar çok yönlü uygulamalarla Havran'ın kültürel mirasının hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yaşatılması, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılmasına olanak tanımaktadır.

Görsel 5: “Çanakkale Zaferinde Balıkesirli Seyit Onbaşı” Resim Yarışması Broşürü

Kaynak: <https://susurluk.meb.gov.tr/www/canakkale-zaferinde-balikesirli-seyit-onbasi-temali-resim-ve-kompozisyon-yarismasi-basvuru-suresi-uzatildi/icerik/1072> [E.T. 21/12/2024]

Seyit Onbaşı'nın başarısı, turistik rotalar, rehberli turlar ve anıt ziyaretleri yoluyla kültürel turizm potansiyelini artırmaktadır. Seyit Onbaşı'nın tarihsel önemi, kültürel mirasın korunmasına yönelik farkındalık yaratmaktadır.

3.2.1. Koruma ve Restorasyon Çalışmaları

Havran Belediyesi tarihi binaların, anıtların ve diğer kültürel varlıkların korunması ve restorasyonu çalışmalarını kültürel mirasın korunmasını sağlamak ve zamanla ortaya çıkabilecek bozulmaları önlemek adına önemsemektedir. Restorasyon, alanında uzman ekipler tarafından yürütülürken ulusal veya uluslararası koruma standartlarına uygun şekilde gerçekleştirilmektedir (Eres, 2010).

Balıkesir ili Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmaya yönelik çeşitli projeler hayata geçirmiştir. Seyit Onbaşı, Çanakkale Savaşları sırasında gösterdiği başarısıyla Türk tarihine adını kazınmıştır. Bu bağlamda Seyit Onbaşı anısına adanmış anıtlar ve bir müze inşa edilmiştir. Bu yapılar ziyaretçilere Seyit Onbaşı'nın hayatı, mücadelesi ve kahramanlıkları hakkında detaylı bilgiler sunmaktadır. Seyit Onbaşı Müzesi, ilçenin kültürel dokusunun önemli bir parçası haline gelmiş olup yıl boyunca yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgisiyle karşılaşmaktadır (Uğuz ve ark., 2020). Bu mekanlar tarihi mirası canlı tutmanın yanı sıra, ziyaretçilerin tarih bilincini artırma ve kültürel bağları güçlendirme açısından çok önemlidir.

Havran Belediyesi, restorasyon projelerinde Seyit Onbaşı'nın anısını koruma adına gerekli finansal destekleri sağlamakta, uzmanlarla iş birliği yapmakta ve mekanların bakımını düzenli olarak gerçekleştirmektedir. Bu adımlar kültürel mirasın kalıcı şekilde korunmasına katkıda bulunurken, Havran ve Seyit Onbaşı'nın tarihsel önemini gelecek nesillere aktarmayı amaçlamaktadır.

3.2.2. Kültürel Mirasın Belgelendirilmesi ve Envanter Çalışmaları

Belediyeler, kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından kritik bir görev üstlenmektedir. Kültürel mirasın sistematik bir şekilde belgelendirilmesi ve envanter altına alınması bu değerlerin kalıcı olarak korunmasını ve tanıtılmasını sağlamak adına değerlidir (Yıldız, 2023). Seyit Onbaşı'nın kahramanlıkları ve anıları aynı zamanda kültürel kimliği güçlendiren bir unsurdur. Bu çalışmalar kapsamında Seyit Onbaşı'ya ait anıtlar, müzeler ve diğer tarihsel mekanlar detaylı bir şekilde belgelendirilmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Bu mekanların korunması ve gelecek nesillere aktarılması için ulusal ve uluslararası standartlara uygun restorasyon çalışmaları yapılmaktadır.

Dijital teknolojinin kullanımı bu süreçte önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Belediye tarafından oluşturulan dijital arşivler ve veri tabanları, Seyit Onbaşı'ya ait belgelerin, fotoğrafların ve tarihi verilerin kolay erişimini mümkün kılmaktadır (Balcı, 2023). Bu dijital platformlar, akademik araştırmalar, eğitim programları, turizm faaliyetleri ve kültürel projelerde aktif olarak kullanılmaktadır. Seyit Onbaşı'nın kültürel mirası, aynı zamanda ekonomik bir potansiyel olarak da değerlendirilmektedir. Bu miras, turistleri bölgeye çekerek ekonomik kalkınmaya katkı sağlamakta ve yerel işletmelerin desteklenmesine olanak tanımaktadır (Özçelik, 2012). Kültürel mirasın bilimsel ve

teknolojik yöntemlerle korunması, ekonomik ve sosyal kalkınmayı destekleyen sürdürülebilir bir model olarak önem taşımaktadır. Seyit Onbaşı'nın anısına yönelik düzenlenen etkinlikler, festivaller ve müze ziyaretleri gibi projelerle bölgesel kültürel turizmin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

3.2.3. Eğitim ve Farkındalık Programları

Kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması, toplumun aktif katılımı ve bilinçlendirilmesiyle mümkün hale gelmektedir. Havran Belediyesi, kahraman Seyit Onbaşı'nın tarihsel değerini gelecek nesillere aktarmak ve toplumun tarih bilincini güçlendirmek adına kapsamlı eğitim ve farkındalık programları yürütmektedir.

Seyit Onbaşı'nın başarı ve kahramanlık hikayeleri, tarihsel önemini ve değerini vurgulayan interaktif projelerle gençlere ve toplumun farklı kesimlerine ulaştırılmaktadır. Bu kapsamda, tiyatro oyunları düzenlenmekte ve sahne üzerinden etkili bir anlatımla izleyiciye aktarılmaktadır. Bu anlatımlar katılımcılarla tarihsel bir bağ kurma fırsatı oluştururken kahramanın topluma kazandırdığı değerleri ve fedakarlıkları gözler önüne sermektedir. Belediye, görsel sanatlar sergileri, fotoğraf yarışmaları ve edebi etkinlikler gibi kültürel etkinliklerle Seyit Onbaşı'nın anısını canlı tutmaktadır. Etkinlikler, halkın yaratıcılıklarını besleyen ve tarihsel bilincini güçlendiren platformlar olarak işlev görürken katılımcıları kültürel mirasa karşı daha duyarlı hale getirmekte ve Seyit Onbaşı'nın toplumdaki önemini pekiştirmektedir. Okullarda ve toplum merkezlerinde düzenlenen seminerler, konferanslar ve belgesel gösterimleri Seyit Onbaşı'nın tarihe katkılarını derinlemesine işlemektedir. Katılımcılara sadece kahramanlık hikayeleri değil aynı zamanda ulusal mücadele tarihinin detayları, stratejik kararlar ve kahramanlıkların arkasındaki toplumsal dinamikler hakkında da bilgi sunulmaktadır. Bu etkinlikler genç nesillerde tarih bilincini güçlendirirken, ulusal kimlik ve kültürel bağlılık duygusunu da pekiştirmektedir. Havran Belediyesi bu çalışmalarını desteklemek adına çeşitli dijital materyaller ve eğitim araçları hazırlamaktadır. Dijital arşivler, belgeseller ve interaktif platformlar, belediye web sayfası üzerinden Seyit Onbaşı'nın hayatı ve mücadelesi hakkında bilgilere erişim sağlanmaktadır. Bu sayede kültürel mirasın korunması ve tanıtımı daha sistematik ve erişilebilir hale gelmektedir.

Havran Belediyesi tarafından yürütülen Seyit Onbaşı özelindeki eğitim ve farkındalık programları kültürel mirasın sürdürülebilir korunmasına ve gelecek nesillere

aktarılmasına yönelik güçlü bir model ortaya koymaktadır. Bu gibi çalışmalar gençlerin tarihsel bilinçle yetişmesini sağlarken toplumsal bağlılığı artırmak, kültürel değerleri yaşatmak ve ulusal kimliği güçlendirmek adına etkili bir ortam oluşturmaktadır. Havran Belediyesi'nin bu kapsamlı yaklaşımı diğer yerel yönetimler için örnek alınabilir bir uygulama olarak değerlendirilebilir.

3.2.4. Turizm ve Ekonomik Kalkınma

Kültürel miras, turizm sektöründe önemli bir potansiyele sahiptir ve ekonomik kalkınma için güçlü bir araç olarak kullanılır. Kültürel miras alanlarının turizme kazandırılması, ekonomiye somut katkılar sağlayarak kültürel değerlerin geniş kitlelere ulaşmasını sağlar (Cam ve Avcı, 2024). Bu süreçte sürdürülebilir turizm politikalarının oluşturulması, kültürel mirasın korunmasını esas alarak turizm faaliyetlerini destekleyen bir strateji halini alır.

Balıkesir ili Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı'nın tarihsel ve kültürel önemini vurgulamak ve turizmi canlandırmak adına kapsamlı projeler yürütmektedir. Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmak, ulusal kahramanlık başarısını genç nesillere aktarmak ve turistik potansiyeli artırmak, bu projelerin temel hedefleridir. Bu amaçla Seyit Onbaşı'nın anısı üzerine kurulu tanıtım faaliyetleri hayata geçirilmektedir.

Belediye tarafından hazırlanan tanıtım broşürleri, rehberli turlar ve turistik programlar, ziyaretçilere Seyit Onbaşı'nın mücadelesi ve Çanakkale Savaşı'ndaki kritik rolü hakkında detaylı bilgiler sunmaktadır. Etkinlikler, katılımcıların tarihsel bağlarını güçlendirirken, kültürel mirasa karşı farkındalıklarını artırmaktadır. Belediye, Seyit Onbaşı anıtları ve müzeleri gibi turistik mekanları ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak restore etmekte ve koruma altına almaktadır. Bu mekanların restorasyonu tarihsel dokunun gelecek nesillere aktarılmasını hedefleyen bir süreçtir.

Havran Belediyesi aynı zamanda bölge ekonomisini desteklemek adına çevre işletmelerle iş birliği yaparak turizm gelirlerini yerel topluluğa dağıtmaktadır. Konaklama tesisleri, yöresel restoranlar ve hediyelik eşya dükkanları gibi işletmelerle koordinasyon içinde, Seyit Onbaşı'nın kültürel mirası üzerinden ekonomiye katkı sağlanmaktadır (Çokal ve Yılmaz, 2019). Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı özelinde yürüttüğü turizm ve ekonomik kalkınma projeleri, kültürel mirasın korunmasını ve tanıtımını birleştiren kapsamlı bir model ortaya koymaktadır. Model, yerel ve ulusal ekonomik kalkınmaya

katkı sağlarken kültürel bilinci güçlendiren ve tarihsel bağları pekiştiren etkili bir platform oluşturur (Budak, 2022). Havran'ın kültürel mirası sürdürülebilir bir turizm modeliyle gelecek nesillere aktarılırken ekonomik faydalarıyla da yerel topluluğun refahına katkıda bulunmaktadır.

3.2.5. Ulusal ve Uluslararası İş Birlikleri

Havran Belediyesi, kültürel mirasın korunması ve tanıtılması amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli iş birlikleri yürütmektedir. UNESCO ile yapılan çalışmalar, kültürel mirasın tanınmasına ve korunmasına önemli katkılar sağlamaktadır (Kahraman ve Bayraktar, 2021). Gerçekleştirilen bilgi ve deneyim paylaşımı, kültürel miras yönetimi konusunda etkili ve sürdürülebilir stratejik planlamalar yapılmasına olanak tanımaktadır (Kitaplar, 2014). Bu kapsamda Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı'nın anısını koruma ve tanıtma adına yoğun bir çaba içerisinde.

Seyit Onbaşı'nın tarihsel önemini ulusal ve uluslararası düzeyde vurgulamak amacıyla belediye, kültürel kurumlar, akademik çevreler ve uluslararası organizasyonlarla iş birliği içinde çeşitli projeler yürütmektedir. Belediye uluslararası kültürel organizasyonlar, akademik kurumlar ve diğer belediyelerle ortak projeler gerçekleştirerek Seyit Onbaşı'nın mücadelesini ve katkılarını belgesel, sempozyum ve sergi gibi platformlarda sunmaktadır. Bu platformlar katılımcılara Seyit Onbaşı'nın Çanakkale Savaşı'ndaki kritik rolü ve mücadelecî karakteri hakkında detaylı bilgiler verirken aynı zamanda kültürel mirasın korunmasına yönelik bilinçlenmeyi de teşvik etmektedir.

3.2.6. Yasal Düzenlemeler ve Politikalar

Kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir yönetimi yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde yürütülen yasal düzenlemeler ve politikalar çerçevesinde şekillenmektedir. Bu kapsamda kültürel mirasın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla belediyelerin strateji belgelerini ve eylem planlarını yasal standartlara uygun şekilde hazırlamaları kritik bir gerekliliktir. Belediyeler projelerini planlarken mevcut ulusal mevzuat, uluslararası anlaşmalar ve UNESCO gibi kuruluşların belirlediği standartları dikkate almakta ve bu doğrultuda somut adımlar atmaktadır.

Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı'ya dair kültürel mirasın korunmasını sağlamak adına yürüttüğü projeler; ilçenin kültürel ve tarihi dokusunu yaşatmayı hedefleyen belgesel

yapımları, anıt restorasyonları, festivaller, yarışmalar, sempozyumlar, akademik araştırmalar ve eğitim faaliyetlerini içermektedir. Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı'nın kahramanlıklarını tarihsel belgeler ve güvenilir kaynaklarla destekleyerek, bu içerikleri eğitim materyallerine dönüştürmekte ve yerel eğitim kurumlarıyla paylaşmaktadır. Düzenlenen kültürel etkinlikler, sempozyumlar ve paneller aracılığıyla halkın tarih bilincini artırmayı hedeflemektedir. Bu tür etkinlikler toplumsal hafızayı güçlendirerek genç kuşakların geçmişle bağ kurmasına ve kültürel değerlerini daha iyi anlamasına olanak tanımaktadır (Mutlutürk ve Usul, 2024). Havran Belediyesi'nin bu kapsamda yürüttüğü çalışmalar, yerel yönetimlerin kültürel mirası koruma ve tanıtmaya konusundaki rolünü vurgulamakla birlikte diğer yerel yönetimler ve uluslararası kuruluşlar için de model teşkil etmektedir.

4. BÖLÜM: İMAJ NEDİR?

İmaj; bir kişi, kurum, ürün veya hizmetle ilgili insanların zaman içinde edindikleri izlenimlerin bütünü olarak tanımlanabilir. Halkla ilişkiler ve reklamcılık disiplinleri açısından imajın oluşturulması ve yönetimi, stratejik iletişim faaliyetleri ve algı yönetimi üzerinden gerçekleştirilir (Sandıkcı ve Soy, 2024). İmajın oluşumunda insanların bilinçli veya bilinçsiz olarak edindikleri pozitif veya negatif tüm izlenimler, düşünceler, inançlar ve görüşler önemli rol oynamaktadır (Özcan, 2021). İmaj, bir varlığın dış dünya ile olan iletişimi sonucu oluşan bir algı sürecini ifade eder ve çoğunlukla bilinçli olarak şekillendirilir. (Özüpek, 2013). Bu tanımlarda geçen kimlik; kurumun veya kişinin ne olduğu ve neyi temsil ettiği, değerleri, misyonu, vizyonu ve karakteri gibi unsurları tanımlarken iletişim; kimliğin hedef kitlelere nasıl aktarıldığı, kullanılan mesajlar, medya araçları ve stratejileri ifade eder ve algı ise hedef kitlelerin bu iletişimi nasıl yorumladığı, duygu ve düşüncelerinde nasıl bir yer edindiğinin ifadesini sağlar (Karapınar, 2018).

İmaj, bir algıyı ifade etmenin ötesinde stratejik bir süreçtir. Olumlu bir imaj kurumun veya kişinin güvenilirlik, saygınlık ve bağlılık gibi özelliklerini güçlendirirken olumsuz bir imaj bu unsurları zayıflatabilmektedir (Öztürk ve ark., 2024). Bu nedenle imajın yönetimi, halkla ilişkiler faaliyetlerinin temel bir parçası olup medya ilişkileri, içerik üretimi, kriz yönetimi, etkinlik organizasyonu ve dijital platformların etkili kullanımı gibi konuların çalışılması gerekmektedir.

Halkla ilişkiler çerçevesinde literatür taraması yapıldığında imaj kavramı bir çatı olup alt kavramlarının kurumsal imaj, marka imajı, ürün imajı, kişisel imaj, fonksiyonel imaj, duygusal imaj, ideal imaj, ayna imajı, arzu edilen imaj olarak yer aldığı görülmektedir (Arslan ve Yavuz, 2020; Sarıoğlu ve Taşkıran, 2022; Vural ve Erkan, 2014).

Kurumsal imaj, bir kurumun genel olarak kamuoyu ve paydaşlar nezdinde oluşturduğu algıyı ifade etmektedir. Bu imaj, kurumsal değerler, marka kimliği, sosyal sorumluluk projeleri, liderlik anlayışı ve finansal başarı gibi faktörlerin bir bileşeni olarak şekillenmektedir (Kartal, 2023). Olumlu bir kurumsal imaj, güvenilirlik, sürdürülebilirlik ve itibar açısından kuruma önemli avantajlar sağlar. Kurum imajı kurumun kimliği ile ilişkili olmakla birlikte kimliğin dış dünyada nasıl algılandığını da yansıtmaktadır. Paydaşlarla sürdürülebilir ilişkiler kurmada ve rekabet avantajı elde etmede stratejik bir öneme sahiptir (Gedik, 2021). Olumlu bir kurum imajı, hedef kitlelerin güvenini artırarak kurumun itibarı üzerinde doğrudan etkili olmakta, kriz yönetimi süreçlerinde de bir

tampon görevi görmektedir. Kurumun marka değerini yükseltmek ve çalışan bağlılığını sağlamak gibi kritik işlevleri bulunmaktadır (Örs, 2021).

Marka imajı, bir ürün veya hizmetin hedef kitleler tarafından nasıl algılandığını ifade etmektedir. Tüketicilerin marka ile kurduğu duygusal bağ, marka değerleri, reklam stratejileri ve tüketici deneyimleri tarafından şekillenir. Başarılı bir marka imajı, tüketicinin marka sadakatini artırarak rekabet avantajı sağlamaktadır (Özdal, 2024).

Ürün imajı, belirli bir ürünün kullanıcılar veya potansiyel müşteriler tarafından nasıl algılandığını ifade eder. Ürünün kalitesi, kullanım kolaylığı, estetik değerleri ve fiyatlandırma politikası gibi unsurlar ürün imajını şekillendiren temel faktörler olarak değerlendirilir (Özcan, 2021).

Kişisel imaj, kişinin toplumdaki diğer insanlar tarafından algılanış biçimidir. Liderler, kamuya mal olmuş kişiler ve çalışanların taşıdığı kişisel imaj, kurumsal imajı doğrudan etkileyebilmektedir (Yiğit, 2021).

Fonksiyonel imaj, bir kurumun veya ürünün somut özelliklerine dayalı algıyı ifade eder. Bir ürünün işlevselliği, dayanıklılığı ve kullanılabilirliği gibi objektif kriterler, fonksiyonel imajın temelini oluşturur (Şekkel ve Doğan, 2024).

Duygusal imaj, bir kurum veya ürünle ilişkilendirilen duygusal tepkiler ve çağrışımlarla şekillenir. Sevgi, güven, ilham veya memnuniyet gibi duygular, hedef kitlelerin duygusal bağ kurmasını sağlar ve sadakati artırır (Uçkun ve ark., 2016).

İdeal imaj, hedef kitlelerin bir kurumdan, markadan veya kişiden beklediği özellikleri ifade eder. Paydaşların beklentilerini karşılamak ve memnuniyet seviyelerini artırmak açısından önemlidir (Vural ve Erkan, 2014).

Ayna imajı, bir kurumun veya kişinin kendisini nasıl algıladığına işaret eder. Ayna imajı ile kamuoyunun algısı arasında bir uyum olması, etkili bir imaj yönetimi için kritik bir öneme sahiptir (Kılıç ve Polat, 2024).

Arzu edilen imaj, bir kurumun ya da markanın hedeflediği algıyı ifade eder. İletişim stratejileri, bu hedef doğrultusunda yapılandırılır ve istenen algı oluşturulmaya çalışılır (Taslak ve Akın, 2005).

Bu bağlamda imaj yönetimi, kurumların ya da kişilerin hedef kitlelerle olan ilişkilerini optimize etmek ve uzun vadeli itibar yönetimi stratejileri geliştirmek için, olası itibar risklerine karşı proaktif önlemler geliştirmek, imaj yönetiminin sürdürülebilirliğini sağlamak açısından kritik bir önem taşımaktadır.

4.1. Halkla İlişkilerde İmaj Kavramının Özellikleri

İmaj kavramı, halkla ilişkiler çalışmalarının merkezinde yer almakta olup bir kurumun başarısını doğrudan etkileyen önemli bir unsurdur (Karapınar, 2018). İmajın özellikleri, çeşitli faktörlere bağlı olarak şekillenmekte ve halkla ilişkiler stratejilerinde dikkate alınması gereken önemli noktaları içermektedir.

4.1.1. Algıya Dayalı Tutum

İmaj, bir kurumun veya kişinin gerçek özelliklerinden çok, hedef kitleler tarafından algılanan yönlerini yansıtır. Bu nedenle, bir kurumun kendisini nasıl tanıttığından ziyade, hedef kitlenin bu tanıtımı nasıl değerlendirdiği imaj kararı açısından daha belirleyicidir (Başok ve ark., 2017).

4.1.2. Dinamik ve Değişken

Halkla ilişkilerde imaj, statik bir olgu değil dinamik bir süreçtir. Toplumun değerlerinin, beklentilerinin ve ihtiyaçlarının değişmesiyle birlikte imaj da zamanla evrilir. Dolayısıyla etkin bir imaj yönetimi, sürekli izleme ve yenilikçi stratejiler geliştirmeyi gerektirir (Yayla ve ark., 2021).

4.1.3. Stratejik Araç

Olumlu bir imaj, kurumların rekabet avantajı sağlaması ve marka değerini artırmasında önemli bir stratejik araçtır. İmaj, hedef kitlelerin güvenini kazanmak, kriz dönemlerinde dayanıklılığı artırmak ve kurumsal itibarı güçlendirmek amacıyla kullanılmaktadır (Çakmak, 2018).

4.1.4. İtibarla İmaj İlişkisi

İmaj, kurumun genel itibarıyla doğrudan ilişkilidir. İtibar, uzun vadede oluşturulan bir değer iken imaj bu değer anlık yansımasıdır. Olumlu bir imaj, itibara katkıda bulunurken olumsuz bir imaj itibar kaybına yol açabilmektedir (Karapınar, 2018).

4.1.5. Bütünleşik İletişimle Oluşum

Halkla ilişkilerde imaj, reklam, medya ilişkileri, dijital iletişim, etkinlik yönetimi ve kurumsal sosyal sorumluluk gibi farklı iletişim araçlarının bir arada ve uyum içinde

kullanılmasıyla oluşturulur. Bütünleşik bir yaklaşım, imajın tutarlılığını ve etkisini artırmaktadır (Keçeci ve Karaca, 2022).

4.1.6. Hedef Kitleye Göre Şekillenme

İmaj, hedef kitlenin kültürel, demografik ve psikolojik özelliklerine göre farklılık gösterebilir. Halkla ilişkiler stratejileri, hedef kitlenin beklentilerini ve algılama biçimlerini göz önünde bulundurarak imajın şekillendirilmesine odaklanmaktadır (Bilbil ve Kasar, 2019).

4.1.7. Duygusal ve Bilişsel Unsurlar

İmaj hem duygusal hem de bilişsel unsurların bir kombinasyonudur. Hedef kitlelerin güven veya sempati gibi duygusal tepkileri ve kalite veya uzmanlık algısı gibi mantıksal değerlendirmeleri imajın oluşumunda oldukça etkilidir (Üzen, 2023).

4.1.8. Krizlere Karşı Savunma Mekanizması

Olumlu bir imaj, kriz dönemlerinde bir tür koruma görevi üstlenir. Hedef kitlelerin kuruma olan güveni ve bağlılığı, krizlerin daha kolay aşılmasını sağlamaktadır (Başok ve ark., 2017).

4.1.9. Tutarlılık Gerekliği

Etkili bir imaj, kurumun tüm iletişim kanallarında ve faaliyetlerinde tutarlılık gösterir. Çelişkili mesajlar veya davranışlar, imajın zedelenmesine neden olabilmektedir (Karapınar, 2018).

4.1.10. Ölçülebilir ve Yönetilebilirlik

İmaj, kamuoyu yoklamaları, medya analizleri ve dijital veri araçları gibi yöntemlerle ölçülebilir ve yönetilebilir bir olgudur. Ölçümler neticesinde halkla ilişkiler uzmanları imajı sürekli iyileştirmek için stratejik kararlar alabilmektedir (Aslaner ve Aslaner, 2020).

4.2. Havran Belediyesinde İmaj Çalışmaları

Havran Belediyesi'nin imaj çalışmaları, ilçenin tarihi, kültürel, doğal zenginlikleri ve bölgesel kimliğini öne çıkararak hem yerel halk hem de ziyaretçiler nezdinde olumlu bir

algı yaratmayı amaçlar. Havran Belediyesi'nin çalışmaları ilçeyi yerel ve ulusal düzeyde bir cazibe merkezi haline getirmeyi hedeflemektedir. İmaj çalışmaları sayesinde ilçenin tarihi ve doğal değerleri korunurken sürdürülebilir kalkınmaya da katkı sağlanmaktadır. Havran "Zeytin ve Zeytinyağı Festivali" gibi sürdürülebilir etkinliklerle hem bölgesel ürünler tanıtılmakta hem de kültürel değerler vurgulanmaktadır. Zeytin, zeytinyağı, incir ve mandalina coğrafi işaret tescilli almış olup çeşitlerinin alması adına da çalışmalar devam etmektedir. Bahçelerde üretilen ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda tanıtımı sağlanarak üreticilerin desteklenmesi, pazara erişimlerinin artırılması hedeflenmektedir. Kaz Dağları'nın eteklerinde bulunan Havran'ın doğal güzellikleri, ekoturizm projeleriyle tanıtılmaktadır. İlçe yürüyüş rotaları, piknik alanları ve doğal parklarıyla ziyaretçilere akılda kalacak turizm deneyimi sunmayı hedeflemektedir. Doğal güzelliklerin korunması adına bilinçlendirici etkinlikler organize edilmektedir. Havran Belediyesi düzenlediği etkinliklerle ulusal basında yer alarak ilçenin tanınırlığını artırmaya önem vermektedir. Belediye, web sitesini ve sosyal medya platformlarını aktif kullanarak Havran'ın tarihi ve kültürel değerlerini geniş kitlelere ulaştırmaktadır. Seyit Onbaşı Müzesi ve bölgenin doğal güzellikleri hakkında videolar, içerikler üretilirken Seyit Onbaşı anma programları, kültürel sergiler ve hazırlanan eğitim içerikleriyle de tarih bilincini artırmaya önem vermektedir (Seyit Onbaşı Koca Seyit Anısına, 2024).

Halkın taleplerini dinleyen, katılımcı bir yönetim anlayışı benimseyerek güven ve memnuniyet oluşturma hedefi güden Havran Belediyesi, eğitim, spor ve kültürel faaliyetlere yönelik projelerle sosyal hayatın zenginleşmesini sağlarken sanat atölyeleri, konserler ve tiyatro etkinlikleriyle bölgenin kültürel yaşamını zenginleştirmektedir.

4.2.1. Seyit Onbaşı Hayatı

Seyit Ali Çabuk, daha çok bilinen adıyla Seyit Onbaşı, I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale Cephesi'nde gösterdiği başarılarla tanınan korkusuz bir Türk askeridir. Seyit Onbaşı kişisel geçmişi, aile yaşantısı ve Çanakkale Savaşı'nda sergilediği üstün cesaretle Türk halkının gönlünde özel bir yer edinmiştir (Öztoprak, 2024).

4.2.1.1. Erken Yaşamı

Seyit Ali, 1889 yılında Balıkesir'in Havran ilçesine bağlı Manastır köyünde doğdu. Köyde çiftçilikle uğraşan bir ailenin çocuğu olan Seyit, genç yaşlarda zorlu köy hayatının

gerektirdiği tüm işleri yaparak büyüdü. Fiziksel olarak güçlü ve çalışkan bir yapıya sahipti. Bu özellikleri, ülkenin bağımsızlığı adına göstereceği kahramanlıkların temelini oluşturmuştu (Torun ve ark., 2020).

4.2.1.2. Askerlik Dönemi ve Çanakkale Savaşı

1912 yılında Balkan Savaşları sırasında askere alınan Seyit Ali, Balkan Savaşları'nın sona ermesinin ardından terhis edilmedi ve I. Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle birlikte yeniden cepheye gönderildi. Seyit Onbaşı, 1915 yılında Çanakkale Cephesi'nde görev aldı (Akalın, 2015).

18 Mart 1915 tarihinde, İngiliz ve Fransız donanmalarının Çanakkale Boğazı'nı geçmeye çalıştığı sırada Seyit Onbaşı'nın gösterdiği kahramanlık tarihe geçmiştir. Rumeli Mecidiye Tabyası'nda görev yapan Koca Seyit, düşman gemilerinin ağır bombardımanı altında kalmıştı. O sırada tabyadaki top mermileri kullanılamaz hale gelince ve çevresinde yardım edecek kimse olmayınca Seyit Onbaşı 275,63 kg. ağırlığındaki top mermisini sırtlayarak topun namlusuna yerleştirmiş ve ateşlemiştir. İngiliz zırhlı HMS Ocean gemisi isabet alarak ağır hasara uğratılmış, boğazı geçmesine izin verilmemiştir (Şentürk, 2016).

4.2.1.3. Savaşın Sonra Hayatı

Çanakkale Savaşı'ndaki başarılarından dolayı Seyit Ali'ye “Onbaşı” rütbesi verildi. Savaşın ardından köyüne dönen Seyit Onbaşı, mütevazı bir yaşam sürmeye devam etti. Çiftçilik yaparak ailesini geçindiren Seyit, savaşın getirdiği zorluklara rağmen hayatını onurlu bir şekilde sürdürdü (Yılmaz, 2017).

4.2.1.4. Vefatı

Seyit Onbaşı, 1939 yılında zatürre nedeniyle hayatını kaybetti. Balıkesir'in Havran ilçesindeki mezarı, bugün ziyaretçi akınına uğrayan bir anıt mezar haline gelmiştir. Seyit Onbaşı'nın üstün başarısı, Türk milletinin hafızasında ve tarih kitaplarında her daim hatırlanmakta ve yeni nesillere ilham kaynağı olmaktadır (Havranlı Seyit Onbaşı, 2024).

4.2.1.5. Seyit Onbaşı'nın Kültürel Mirası

Seyit Onbaşı, Türk tarihinde bir kahraman olarak anılmaktadır. Onun fedakarlığı ve cesareti, vatan sevgisinin ve askeri sorumluluğun en güzel örneklerinden biri olarak

değerlendirilmektedir. Çanakkale Savaşı'ndaki rolü, Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesindeki kararlılığını ve azmini simgelemektedir.

Balıkesir'in Havran ilçesinde, Seyit Onbaşı'nın hatırasını yaşatmak amacıyla çeşitli etkinlikler ve anma törenleri düzenlenmektedir. Birçok eğitim kurumunda ve belediye tesislerinde onun adı yaşatılmakta ve kahramanlıkları öğrencilere anlatılmaktadır. Seyit Onbaşı'nın hayatı vatanseverlik, cesaret ve fedakârlık dersleri barındırmaktadır.

4.2.2. Seyit Onbaşı İmajına Yönelik Yapılan Kültürel Çalışmalar

Seyit Onbaşı'nın Çanakkale Savaşı sırasında gösterdiği kahramanlık ve fedakârlık, Türkiye tarihinin en güçlü sembollerinden biri olarak kabul edilmektedir. Onun adını ve anısını yaşatmaya yönelik kültürel çalışmalar, ulusal ve yerel düzeyde farklı temalar üzerinden sürdürülmektedir. Seyit Onbaşı'nın hayatını ve Çanakkale Savaşı'ndaki rolünü halka aktarmak amacıyla müze gezileri, anma etkinlikleri ve tanıtım faaliyetleri düzenlenmektedir. Havran'daki müze, dönemin savaşlarına dair tarihi bilgiler sunarak hem bölgesel hem de ulusal düzeyde turizme katkı sağlamaktadır. Kahramanı temsil eden anıtlar ve heykeller, bu tarihi hafızayı canlı tutmaya yöneliktir. Her yıl düzenlenen “Seyit Onbaşı Anma Günü” etkinlikleri, tarih bilincini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Bu etkinliklerde, Seyit Onbaşı'nın yaşamı ve kahramanlıklarına odaklanan sergiler, seminerler ve kültürel aktiviteler gerçekleştirilmektedir. Çanakkale Zaferi'nin yıl dönümü dolayısıyla düzenlenen ulusal çaplı etkinliklerde de Seyit Onbaşı'nın başarısına sıkça yer verilmektedir.

Havran Belediyesi ve diğer yerel yönetimler, Seyit Onbaşı'nın tarihi önemini genç nesillere aktarmak için çeşitli eğitim programları ve bilinçlendirme projeleri yürütmektedir. Bu projeler kapsamında okullarda düzenlenen tarih dersleri, söyleşiler, yarışmalar, geziler ve anma etkinlikleri yer almaktadır. Dijital sanatlar, drama ve tiyatro gibi alanlardan yararlanılarak tarihi süreci halka aktaran etkinlikler de düzenlenmektedir. Müze turları, belgesel projeleri ve sosyal medya kampanyaları gibi araçlarla kahramanın imajı güçlendirilmektedir. Genç nesillerin ilgisini çekmek için sosyal medya içerikleri, video serileri ve kısa filmler hazırlanmaktadır. Yerel festivaller, tarihsel değerlerin benimsenmesi ve sahiplenilmesi açısından önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Restorasyon çalışmaları ve belediyenin hazırladığı tarih kitapçıkları, bu projelerin önemli bir parçasıdır.

Seyit Onbaşı'nın başarısı UNESCO gibi uluslararası kuruluşlarla yapılan iş birlikleri, müze ve anıt projelerinin küresel ölçekte görünürlük kazanmasını sağlamaktadır. Turistik tanıtım materyalleri ve uluslararası belgesel projeleriyle Seyit Onbaşı'nın mirası dünya sahnesine taşınmaktadır.

4.2.3. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Havran Belediyesine Katkıları

Seyit Onbaşı'nın başarı hikâyesine dayalı olarak yürütülen imaj çalışmaları, Havran Belediyesi için çok yönlü faydalar sağlamaktadır. Bu çalışmalar belediyenin yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde bilinirliğini artırırken sosyal, ekonomik ve kültürel gelişim hedeflerine katkıda bulunmaktadır.

4.2.3.1. Turizm Gelirlerinin Artışı ve Ekonomik Canlanma

Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmak amacıyla inşa edilen müze ve anıtlar, Havran'ın tarih turizmi potansiyelini önemli ölçüde artırmıştır. Yerli ve yabancı turistlerin bölgeye ilgisi, bölge ekonomisinin canlanmasına katkı sağlamaktadır. Konaklama, yiyecek-içecek, hediyelik eşya, sabun, zeytin, zeytinyağı, kurutulmuş meyve sektörlerinde faaliyet gösteren yerel işletmeler turizm hareketliliğinden doğrudan fayda görmektedir.

4.2.3.2. Belediye Markasının Güçlenmesi

Seyit Onbaşı'nın kahramanlık hikâyesi Havran Belediyesi'nin kimliğini ve markasını güçlendiren bir unsur haline gelmiştir. Ulusal ve uluslararası etkinliklerde Seyit Onbaşı'nın adıyla anılan projeler, belediyeyi tarih bilinci yüksek, kültürel mirasa değer veren bir kurum olarak konumlandırmaktadır. Bu da belediyeye kamuoyunda prestij kazandırmakta ve farklı iş birlikleri için yeni fırsatlar sunmaktadır.

4.2.3.3. Toplumsal Aidiyet ve Birlikteliğin Güçlenmesi

Havran Belediyesi tarafından yürütülen Seyit Onbaşı imaj çalışmaları, bölge halkında tarihine ve kültürüne duyulan aidiyet duygusunu artırmaktadır. Yerel halkın aktif katılımını teşvik eden projeler, birlik ve beraberliği pekiştirmekte; bu süreçte gönüllü katılımın sağlanması, belediyenin halk nezdindeki güvenilirliğini artırmaktadır.

4.2.3.4. Eğitim ve Kültür Projelerine Destek

Belediyenin Seyit Onbaşı üzerinden yürüttüğü eğitim projeleri, genç nesillerin tarih bilincini geliştirmekte ve kültürel farkındalık yaratmaktadır. Bu çalışmalar farkındalık seviyesini artırmakla kalmamakta aynı zamanda belediyenin eğitim ve kültür alanındaki katkılarını görünür kılmaktadır. Okullarda ve sosyal alanlarda düzenlenen sergiler, söyleşiler ve anma etkinlikleri, belediyenin kültür hizmetlerinin zenginleşmesini sağlamaktadır.

4.2.3.5. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Tanıtım

Seyit Onbaşı'nın kahramanlığına dayalı projeler, Havran'ı sadece yerel bir yerleşim yeri olmaktan çıkarıp, ulusal ve uluslararası alanda tanınan hem tarih hem de kültür merkezi haline getirmiştir. Özellikle UNESCO ve benzeri kuruluşlarla yapılan iş birlikleri, Havran'ın global bir tanınırlık kazanmasına katkı sağlamaktadır. Bu durum belediyenin ulusal ve uluslararası platformlarda daha çok iş birliği yapmasına, fon kaynaklarına erişim sağlamasına olanak tanımaktadır.

4.2.3.6. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Katkı

Seyit Onbaşı imaj çalışmaları, Havran Belediyesi'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmaktadır. Tarihi ve kültürel mirasın korunması, turizmde sürdürülebilir bir modelin benimsenmesine zemin hazırlamaktadır. Bu bağlamda, çevresel hassasiyetle hayata geçirilen restorasyon projeleri, belediyenin sorumlu bir kalkınma yaklaşımı benimsediğini göstermektedir.

4.2.3.7. Sosyal Medya ve Dijitalleşme Alanında Yenilikçilik

Seyit Onbaşı imaj çalışmaları, belediyenin dijital platformlarda görünürlüğünü artırmasını sağlamıştır. Sosyal medya kampanyaları ve dijital içerik üretimi, belediyenin daha geniş bir kitleyle etkileşim kurmasına olanak tanımaktadır. Bu sayede hem bölgeye yönelik ilgi artırılmakta hem de belediye hizmetleri daha etkili şekilde tanıtılmaktadır.

4.2.4. Koca Seyit İmaj Çalışmasının Seyit Onbaşı Ailesine Katkıları

Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik yürütülen kültürel çalışmalar, yalnızca onun ulusal ve tarihsel mirasını yaşatmakla kalmayıp beraberinde ailesine önemli kültürel değer katkısı

da sunmaktadır. Bu katkılar, ailenin tarihsel onurunu artırma, kültürel mirası koruma, ekonomik destek sağlama, toplumsal saygınlık kazanma, eğitim fırsatları sunma, aile içi bağları güçlendirme hem yerel hem ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlık elde etme gibi çeşitli alanlarda ortaya çıkmaktadır. Seyit Onbaşı'nın başarı öyküsü ve imajı, ailesinin tarihsel ve kültürel onurunu artırmaktadır. Anıtlar, anma törenleri, medya projeleri ve belgeseller gibi kültürel çalışmalar, Seyit Onbaşı'nın kahramanlık mirasını ve ailesinin tarihini geniş bir kitleye tanıtarak, aile üyeleri için gurur kaynağı oluşturur. Projeler, ailenin tarihsel önemini vurgulayarak kamuoyunda değer görmesini sağlar. Kültürel mirası yaşatma amacı güden çalışmalar, Seyit Onbaşı'nın mirasının korunmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına yardımcı olur. Aile bu süreçte aktif rol oynayarak, Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmaya yönelik kültürel ve tarihi projelere katılım göstermektedir. Seyit Onbaşı'nın imaj çalışmalarının toplumsal saygınlığı artırıcı etkileri de mevcuttur. Medya projeleri, kitaplar ve belgeseller aracılığıyla aile üyeleri toplumda tanınmakta ve takdir edilmektedir. Çeşitli anma etkinlikleri ve törende aile üyelerinin yer alması, onların toplumsal statüsünü pekiştirerek saygınlık kazandırmaktadır. Seyit Onbaşı'nın imajını yaşatmaya yönelik çalışmalar, aile üyelerini ortak bir amaç etrafında toplar ve aile içindeki dayanışmayı artırır. Uluslararası düzeyde yürütülen belgeseller, sergiler ve kültürel etkinlikler, ailenin tarihsel ve kültürel mirasını dünya genelinde daha geniş bir kitleye ulaştırmaktadır.

4.2.5. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Sürdürülebilirlik Etkisi

Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik yapılan kültürel çalışmalar, toplumsal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli katkılar sağlayarak toplumun hem tarihsel hem de kültürel değerlerine sahip çıkmasını teşvik eder. Yerel ekonomiyi canlandırır ve çevresel koruma hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunur. Eğitim ve farkındalık artırma faaliyetleri ile geniş kesimlere sürdürülebilirlik bilinci kazandırır.

4.2.5.1. Toplumsal Sürdürülebilirlik

Seyit Onbaşı'nın imajını yaşatmaya yönelik çalışmalar, toplumsal sürdürülebilirlik etkinlikleri açısından önem taşır. Bu çalışmalar, toplumun tarihsel ve kültürel değerlerine sahip çıkmasını teşvik ederek bu değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını sağlar. Seyit Onbaşı'nın kahramanlık mücadelesini anlatan anıtlar, müzeler, belgeseller ve eğitim

programları, toplumda tarih bilincini ve kültürel miras farkındalığını artırır (Akpınar, 2007). Bu tür projeler, toplumsal kimliği güçlendirir ve ortak değerler etrafında bütünleşmeyi sağlar.

4.2.5.2. Ekonomik Sürdürülebilirlik

Seyit Onbaşı'nın imajını yaşatmaya yönelik çalışmaların ekonomik sürdürülebilirlik üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bu girişimler, turizm sektörünü canlandırarak yerel ekonomiyi destekler. Seyit Onbaşı'ya ait anıtlar, müzeler ve düzenlenen etkinlikler, bölgeye turist çekerek yerel halkın gelir kaynaklarının çeşitlenmesine katkıda bulunur (Çelik, 2017). Turizm aktiviteleri, yerel işletmelerin büyümesini ve yeni istihdam olanaklarının yaratılmasını sağlamaktadır. Kültürel miras projelerine yapılan yatırımlar, bölgesel kalkınmayı teşvik ederek ekonomik sürdürülebilirliği artırmaktadır.

4.2.5.3. Çevresel Sürdürülebilirlik

Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik projeler, çevreye duyarlı yaklaşımlar benimseyerek doğal ve kültürel miras alanlarının korunmasına katkıda bulunur. Anıtlar ve müzeler gibi kültürel yapılar, sürdürülebilir mimari ve çevre dostu tasarım ilkelerine uygun olarak inşa edilmiştir (Topcu ve Gültekin, 2022). Bu projeler çevresel farkındalığı artırarak toplumun doğa ile uyumlu yaşam biçimlerini benimsemesini teşvik eder.

4.2.5.4. Eğitim ve Farkındalık Artırma

Seyit Onbaşı'nın imajını yaşatmaya yönelik projeler, eğitim ve farkındalık oluşturma çabaları bağlamında sürdürülebilirlik açısından topluma katkı sunar. Eğitim programları, seminerler, çalıştaylar ve belgeseller gibi araçlarla toplumun çeşitli kesimlerine kültürel miras ve sürdürülebilirlik konularında bilgi ve bilinç aktarılır. Bu tür etkinlikler, gelecek nesillere kültürel mirasın önemini anlamalarını sağlar ve onların bu mirasa sahip çıkma bilincini güçlendirir (Yaralı ve Baloğlu, 2023).

4.2.6. Seyit Onbaşı İmaj Çalışmasının Turizme Katkısı

Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik gerçekleştirilen kültürel çalışmalar, bölgesel ve ulusal turizme önemli katkılar sağlamaktadır. Bu çalışmalar gerek etkinliklerle gerek müze ve

anıtlarıyla tarihî ve kültürel mirası tanıtarak turistik çekim noktaları oluşturmakta, bölgeye olan ilgiyi artırmaktadır (Yalkın, 2024).

4.2.6.1. Tarihî ve Kültürel Çekim Merkezi Oluşturma

Seyit Onbaşı'nın hayatı ve kahramanlık öyküsü, tarihî ve kültürel değerleri barındıran önemli bir unsurdur. Anıtlar, müzeler ve anma yerleri gibi fiziksel mekanlar, turistlerin ilgisini çeken ve ziyaret edilmesi gereken yerler arasında bulunmaktadır. Çanakkale Zaferi'nin sembolik isimlerinden biri olan Seyit Onbaşı'nın hatırasını yaşatmak için oluşturulan bu mekanlar, bölgenin turistik cazibesini artırmaktadır (Zelan, 2022).

4.2.6.2. Yerel Ekonomiye Katkı

Turistik faaliyetlerin artması, yerel ekonomiye doğrudan katkı sağlamaktadır. Seyit Onbaşı'na yönelik anıtlar ve müzeler gibi ziyaret noktaları, turistlerin konaklama, yeme-içme, hediyelik eşya ve ulaşım gibi hizmetlere olan talebini artırır. Gelen ziyaretçiler hem bölge tarihini öğrenmekte hem de yerel işletmelerden alışveriş yaparak gelirlerini artırmakta, ekonomik canlanmayı teşvik etmektedir (Öztoprak, 2024).

4.2.6.3. Kültürel Etkinlikler ve Anma Törenleri

Seyit Onbaşı'nın anısını yaşatmaya yönelik düzenlenen kültürel etkinlikler ve anma törenleri, turistlerin ilgisini çeken önemli olaylardır. Bu tür etkinlikler hem yerli hem de yabancı turistler için çekici olup, turistik ziyaretlerin artmasına katkıda bulunur. Anma törenleri, özellikle belirli tarih ve dönemlerde turist akınına sebep olurken, bölgenin turistik takvimine katkı sağlar (Arslan ve Buldukoğlu, 2019).

4.2.6.4. Eğitim ve Bilinçlendirme

Seyit Onbaşı'nın başarı hikayesi ve onunla ilgili kültürel çalışmalar, turistik ziyaretçilerin tarihî ve kültürel bilgi birikimini artırır. Müzeler ve anıtlar, eğitim amaçlı ziyaretler için önemli merkezler haline gelir. Bu durum hem katılımcıların tarihî bilinçlerini artırmakta hem de kültürel mirasa olan saygıyı pekiştirmektedir (Ulus, 2021).

4.2.6.5. Uluslararası Tanınırlık

Seyit Onbaşı'nın imaj çalışmaları, ulusal ve uluslararası düzeyde dikkat çekmektedir. Turistlerin bölgeye olan ilgisi, Türkiye'nin tarihî ve kültürel zenginliklerinin global düzeyde tanınmasına katkıda bulunur (Garakhanova, 2023). Medya ve belgesel projeleri, Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsünü ve onunla ilgili turistik yerleri dünya genelinde tanıtarak, turizmin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik yapılan kültürel çalışmalar tarihî ve kültürel mirası tanıtarak turistik çekim merkezleri oluşturur, yerel ekonomiyi canlandırır, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine katkı sağlar ve uluslararası tanınırlık kazandırır. Seyit Onbaşı'nın imaj çalışmaları, bölgesel ve ulusal turizmin gelişmesine ve sürdürülebilirliğine katkı sunmaktadır.

4.3. Seyit Onbaşı, Koca Seyit ve Kocaseyit Adıyla Geçen Kuruluşlar

Balıkesir Edremit Koca Seyit Havalimanı

Koca Seyit Anıtı ve Müzesi

Koca Seyit Caddesi, Edremit

Kocaseyit Köyü

Kocaseyit Köprüsü, Altıeylül

Kocaseyit Arena Spor Kompleksi, Havran

Kocaseyit Camii, Edremit

Kocaseyit Bulvarı

Kocaseyit Atlı Spor Eğitim Merkezi

Kocaseyit Tiyatrosu

Kocaseyit Ortaokulu, Havran

Seyit Onbaşı İlkokulu, Havran

Seyit Onbaşı Mesire Alanı

Seyit Onbaşı Parkı, Edremit

5. BÖLÜM: ÇALIŞMA HATLARI VE ARAŞTIRMA TEKNİĞİ

Bu çalışmada ilk olarak Seyit Onbaşı'nın imajı, İngiltere'de bilimsel bir araştırmadan uyarlanan karakter analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışmanın devamında araştırmayı derinleştirmek için Seyit Onbaşı'yla ilgili kültürel çalışmalar yapılmış olmasından dolayı; Havran Belediyesi'ndeki yetkili ve halktan katılımcılar seçilerek mülakat tekniğiyle bilimsel ikili görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler çerçevesinde Seyit Onbaşı'nın imajına yönelik, Havran Belediyesi Kültür ve Projelerden Sorumlu Başkan Yardımcısı, Seyit Onbaşı'nın torunu, Seyit Onbaşı Müzesi yetkilisi, halktan 3 görüşmeci (Sessiz Kuşak, X, Y kuşağı) seçilmiştir.

Çalışmanın evrenini, Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı ile ilgili kültürel miras yönetimi faaliyetleri oluştururken, örnekleme ise Havran Belediyesi yetkilileri, Seyit Onbaşı'nın torunu, müze yetkilisi ve Kocaseyit köyü sakinleri oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılırken araştırma yöntemini ise betimsel analiz oluşturmaktadır. Çalışmanın evreni amaçlı örneklem metoduyla belirlenmiştir. Çalışmaya Kocaseyit köyünde yaşayan halktan üç kişi, Havran Belediye Başkan Yardımcısı, Koca Seyit Müzesi idarecisi olarak toplam beş katılımcı seçilmiştir. Görüşmeler sonrası edinilen bulgular betimsel analiz yönteminden yararlanarak sonuçları sunulmaktadır.

5.1. Görüşme Türleri

Creswell (2017), görüşmeleri beş farklı kategoride ele almıştır:

- a. Yapılandırılmamış Açık Uçlu Görüşme: Katılımcılarla açık uçlu bir şekilde görüşme yapılır ve bu süreçte görüşme notları alınır.
- b. Yapılandırılmamış Açık Uçlu Görüşme ve Ses Kaydı: Görüşme sırasında ses kaydı alınır ve daha sonra bu kayıt yazıya dökülür.
- c. Yarı Yapılandırılmış Açık Uçlu Görüşme: Belirli bir çerçeve doğrultusunda yarı yapılandırılmış bir görüşme yapılır. Ses kaydı alınır ve kayıtlar metne dönüştürülür.
- d. Odak Grup Görüşmesi: Bir grup katılımcı ile odak grup mülakatı gerçekleştirilir. Görüşme ses kaydı alınarak yazıya dökülür.
- e. Farklı Türde Görüşmeler: E-posta, yüz yüze görüşme, çevrimiçi odak grup mülakatı, telefon görüşmesi gibi farklı yöntemlerle görüşmeler gerçekleştirilir.

Özellikler	Yapılandırılmamış Görüşmeler	Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler	Yapılandırılmış Görüşmeler
Soru Formatı	Belirli bir soru formu bulunmaz.	Görüşme sırasında esneklik sağlanarak sorular eklenip çıkarılabilir; sıralama değiştirilebilir.	Önceden hazırlanmış, genellikle yanıt seçeneklerini içeren soru formu kullanılır. Açık uçlu sorular da standartlaştırılmıştır.
Elde Edilen Bilgi Türü	Derin ve çok yönlü bilgi sunar.	Belirli bir çerçevede ayrıntılı veriler sunar.	Daha yüzeysel ve sınırlı bilgi sağlar.
Kullanım Alanı	Araştırma konusunun önceden netleşmediği durumlar için uygundur.	Katılımcılardan hangi tür verilerin alınacağı genel hatlarıyla bilindiğinde tercih edilir.	Katılımcı kitlesi ve araştırma konusu önceden ayrıntılı biçimde tanımlandığında uygundur.
Esneklik Seviyesi	Yüksek esneklik sağlar.	Orta düzeyde esneklik sunar.	Sabit ve sınırlı bir yapıdadır.
Veri Kategorileştirme	Verileri sınıflandırmak oldukça zordur.	Belirli ölçüde kategorilendirilebilir veriler sağlar.	Veriler kolaylıkla sınıflandırılabilir.

Tablo 1: Görüşme Türlerinin Temel Özellikleri

Kaynak: Dömbekci, H. A., & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(Özel Sayı 2), 141-160.

Dömbekci ve Erişen'in (2022) yılında yaptığı çalışmasında aktardığı mülakat teknikleri kullanılarak ve tüm teknik detaylara dikkat ederek ikili görüşmeler tamamlanmıştır.

5.1.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği

İncelenmek istenen konu hakkında katılımcılardan aynı türde bilgilerin toplanması amacıyla yapılan bir görüşme türüdür. Bu yaklaşımda görüşme öncesinde, görüşmeciye rehberlik edecek görüşme sorularının ya da konu başlıklarının yer aldığı görüşme formu hazırlanır. Görüşme formu yaklaşımı kullanıldığı için toplanan veriler, yapılandırılmamış görüşme verilerine göre daha sistematiktir (Karahana ve ark., 2022).

Yarı yapılandırılmış görüşme sürecinde dikkat edilmesi gerekenler:

Basit ve anlaşılır sorular hazırlanır.

Sorular mantıksal bir sıra içinde düzenlenir.

Yanıtlaması zor sorular kolay sorulardan sonra sorulur.

Açık uçlu sorular sormaya özen gösterilir.

Sorularda yönlendirme içeren ifadelerden kaçınılır.

Bir soru içinde birden fazla soru sorulmalıdır.

Alternatif sorular hazırlanır.

Ayrıntılı bilgi elde edebilecek ek sorular hazırlanır.

Katılımcı ilgisinin sürekliliğini sağlamak için farklı türden sorular hazırlanır.

Birbiriyle ilişkili sorular aynı bölümde toplanır.

Soruların kapsamının araştırmanın amaçlarıyla uyumlu olmasına özen gösterilir.

Soru sayısının araştırmanın kapsamıyla ilişkili olması sağlanır (Gülcan, 2021).

5.1.2. İkili Görüşme (Mülakat) ve Nitel Araştırmalardaki Rolü

İnsanların dünyayı ve kendi yaşamlarını nasıl algıladıklarını anlamanın en etkili yollarından biri, onlarla doğrudan konuşmaktır. Konuşma, bireyler arasında etkileşim kurmanın, sorular sorarak ve yanıtlar alarak bilgi edinmenin temel araçlarından biridir. Bu bağlamda, ikili görüşme nitel araştırmalarda sıkça kullanılan bir veri toplama yöntemidir (Polat, 2022).

İkili görüşmeler, araştırmacı ile katılımcının yüz yüze ya da telefon yoluyla gerçekleştirdiği görüşmelerdir. Bu görüşmeler, yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış veya serbest formatta yapılabilir. Araştırmanın amacı doğrultusunda, derinlemesine bilgi toplamak, katılımcıların kişisel görüşleri ve deneyimlerine ulaşmak için ses kayıt cihazları veya video konferans yazılımları kullanılabilir (Kurt, 2022). Görüşmenin temel amacı, katılımcıların deneyimlerini ve bu deneyimlere yükledikleri anlamları ortaya koymaktır. Bu bağlamda, odak noktası katılımcıların anlatıları, izlenimleri, duyguları ve düşünceleridir.

5.1.3. Mülakat Tekniği ve Uygulama Süreci

Mülakat (ya da ikili görüşme), bireylerin belirli bir konuya veya duruma ilişkin duygu, düşünce, deneyim ve tutumlarını anlamayı amaçlayan, nitel araştırmalarda etkili bir veri

toplama yöntemidir. Sohbet formatında gerçekleştirilen bu yöntem, katılımcıların ifade ettikleri bilgilerin sistematik bir şekilde analiz edilmesine olanak sağlar. Mülakatlar genellikle araştırmacının hazırladığı bir form aracılığıyla yürütülür. Bu form, tüm katılımcılara aynı veya benzer soruların sorulmasını ve süreçlerin tutarlılıkla yönetilmesini sağlar.

Görüşmelerden elde edilen verilerin yazıya dökülmesi (transkripsiyon), analiz sürecine derinlik kazandırır. Ancak bu süreç, detaylı ve zaman alıcı bir çalışma gerektirir. Yine de görüşme yöntemi araştırmacılara birinci elden bilgiye ulaşma, bireylerin bakış açılarını anlama ve sosyal ya da kültürel boyutları daha iyi kavrama fırsatı sunar.

Mülakat yöntemi, araştırmacının katılımcılarla doğrudan iletişim kurarak bilgi edinmesini ve bu bilgiler doğrultusunda yerel, kültürel ve tarihî bağlamların derinlemesine anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda, araştırmamda ikili görüşme yöntemini birincil veri toplama aracı olarak tercih ettim.

5.1.4. İkili Görüşme Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Adımlar

- a. Hazırlık: Görüşme formunda sorular açık ve anlaşılır bir şekilde düzenlenmeli, doğal bir akış içinde sorulmalıdır.
- b. Tarafsızlık: Görüşmeci katılımcıya hiçbir şekilde yönlendirme ve baskı yapmamalıdır.
- c. Aktif Dinleme: Görüşme sırasında katılımcının ifadelerine odaklanılmalı, gerektiğinde açıklayıcı sorular sorulmalıdır.
- d. Transkripsiyon: Katılımcının tüm ifadeleri eksiksiz bir şekilde yazıya geçirilmelidir.
- e. Tonlama ve Dil Kullanımı: Tüm katılımcılara aynı şekilde hitap edilmeli ve sorular tutarlı bir tonda yöneltilmelidir.
- f. Etik İlkeler: Katılımcıların mahremiyetine saygı gösterilmeli ve verilerin gizliliği korunmalıdır (Myers, 2019).

Dömbekci ve Erişen (2022)'e göre ikili mülakat sürecinde;

Görüşme yapılacak kişinin, görüşme yerini ve zamanını belirlemesi sağlanır.

Görüşmenin ön denemesi uygulanır.

Görüşme amacını ve gizliliğini açıklayan kısa ve anlaşılır bir onay formu hazırlanır.

Hazırlanan sorular görüşme öncesi incelenir.

Katılımcı olarak neden kendisinin seçildiği belirtilir.

Görüşmenin yaklaşık olarak ne kadar süreceği açıklanır.

Görüşme sırasında eğer ses kaydedici cihaz kullanılacaksa çalıştığından emin olunur.

Görüşme sırasında sorgulayıcı değil güven verici olmaya özen gösterilir.

Görüşmenin planlandığı gibi gitmesi amacıyla görüşme rehberinden yararlanılır.

Sonunda katılımcılara teşekkür edilir.

Araştırma sonuçlarının paylaşılacağı hatırlatılır.

Görüşme sonrası konuyla ilgili görüş bildirilirse not alınır.

Görüşmeler, konuşanın söylediği gibi deşifre edilir.

Deşifre edilen metin katılımcılara okutularak görüşme doğrulanır.

Etik kurallara uygun rapor yazmaya özen gösterilir.

5.1.5. Görüşmecinin Özellikleri

Görüşme sürecinde; görüşmeyi yürüten ve soruları yöneltten kişi görüşmeci, görüşme yapılan ve araştırma konusuyla ilgili bilgileri sağlayan kişi ise görüşülen ya da katılımcı olarak nitelendirilmektedir (Sütcü, 2008).

Görüşmecinin temel özellikleri;

Sabırlı, doğal ve nesnel olmalıdır.

Katılımcıya güven vermelidir.

Farklı bakış açılarına saygı duymalıdır.

Empatik dinleme becerilerine sahip olmalıdır.

Katılımcıyı sorgulamadan ve yargılamadan kaçınmalıdır.

Araştırmanın amacını bilmeli ve soruları önceden çalışmalıdır.

Katılımcının soruları doğru anlamasına çaba göstermelidir.

Yeterli olmayan yanıtlar için ek sorular sorabilmelidir.

Katılımcıyı yanıt vermeye teşvik etmelidir.

Katılımcının yanıtlarını etkileyecek yorumlardan kaçınmalıdır.

Ses ya da görüntü kaydını yürütebilecek teknik beceriye sahip olmalıdır

Görüşme, gizlilik kurallarına bağlı kalmalıdır (Yayınoğlu, 2005).

5.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği ile Mülakat Yapılacak Görüşmeciler

Cumhuriyetimizin 102.yılı sebebiyle Seyit Onbaşı hatırasına atfen yapılan bu çalışmada hazırlanan soruların yöneltileceği görüşülecekler;

Yöre halkı (3 kişi). Farklı dönemin etkilerini yansıtmaları düşünülerek özellikle X, Y, Z kuşağından ayrı görüşmeciler seçilmiştir.

Havran Belediyesinde Kültür ve Projelerden Sorumlu Belediye Başkan Yardımcısı (Mehmet Yılmaz)

Seyit Onbaşı'nın torunu (Seyit Onbaşı'nın kızı Ayşe Yıkar'ın oğlu Mehmet Yıkar)

Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusu (Muhammet Yıkar)

5.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği ile Yönelilecek Sorular

Yöre halkına sorular;

1. Bu köy tarihi ve turistik açıdan sizce yeterince tanıtılıyor mu?
2. Köyün sıkıntıları ve çözüm önerilerinden bahsedebilir misiniz?
3. Bölgenin tarih turizmi potansiyelini artırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Havran Belediyesi Kültür ve Projelerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Sn. Mehmet Yılmaz'a sorular;

1. Toplumda Seyit Onbaşı'ya yönelik bilinirlik ve farkındalık düzeyini artırmak için hangi iletişim ve tanıtım stratejileri kullanılıyor?
2. Seyit Onbaşı'nın başarısını daha geniş kitlelere ulaştırmak amacıyla dijital platformlarda veya sosyal medyada nasıl bir strateji izleniyor?
3. Seyit Onbaşı'nın mirasını koruma ve yayma konusundaki katılımını teşvik etmek için hangi etkileşimli programlar veya etkinlikler düzenleniyor?
4. Cumhuriyetin 100. yılı kutlandı. Seyit Onbaşı'nın köyü bu kutlamalarda kamuoyuna yansıyan hangi aktivitelerde bulundu?
5. Bölgenin tarih turizmi potansiyelini artırmak için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
6. Seyit Onbaşı'nın hayatının bugünün dünyasında nasıl bir öneme sahip olduğunu düşünüyorsunuz?

Aileye yönelik sorular; Seyit Onbaşı'nın torunu (Seyit Onbaşı'nın kızı Ayşe Yıkar'ın oğlu Mehmet Yıkar)

1. Aile, Seyit Onbaşı'nın yaşadığı evi, döneme ait belgeler, fotoğraflar veya diğer tarihi materyalleri nasıl koruyor ve değerlendiriyor?
2. Aile, Seyit Onbaşı'nın yaşadığı dönemin kültürel ve tarihsel önemini korumak adına hangi girişimlerde bulunuyor?

3. Seyit Onbaşı üzerine aile içinde yapılan çalışmalar veya projeler hakkında daha fazla bilgi alabilir miyim?

Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusuna (Muhammet Yıkar) sorular;

1. Müzeye gelen ziyaretçi sayısı,
2. Turistlerin beklentileri
3. Ulaşım

5.4. Görüşme Detayları Öncesi Genel Bilgilendirme

Görüşmeye başlamadan önce her görüşmeciye bu mülakatın gizlilik esasıyla ve yalnız yapılacağı, görüşmenin yaklaşık 30 dk. süreceği, görüşmecinin istediği anda görüşmeyi sonlandırabileceği, etki altında kalmaması adına olumlu veya olumsuz yönlendirmelere girilmeyeceği, görüşme sonucunda edinilen bilgilerin Seyit Onbaşı çalışması dışında başka bir alanda kullanılmayacağı bilgileri verildi ve bu bilgilendirmenin ardından sakin bir ortamda ikili görüşmeye başlandı. Kişilerin birbirinden haberdar olmaması sağlanarak edinilen verilerin akademik çalışmada kullanılacağı bilgisi paylaşılarak ve desteklerinden dolayı görüşmecilere teşekkür edilerek mülakata başlandı.

5.5. Yöre Halkına Yöneltilen Sorular

Kocaseyit köyünü iyi tanıyan X kuşağından K1, köyde kendi halinde yaşayan Y kuşağından K2, hayata pozitif bakan bir genç olan Z kuşağından K3 ile yapılan görüşmeler neticesinde edinilen veriler metine geçirilerek sunulmuştur. Sorular S1, S2, S3, S4, S5 olarak gösterilmiştir.

S1: Bu köyü önemli yapan konu nedir?

K1: “Burası tarihin nabzının attığı Çanakkale Savaşlarıyla anılan bölgeye çok yakındır. Koca Seyit’in memleketidir. Buradaki herkes Koca Seyit gibi güçlü olmak ister. Onun gibi vatanına milletine sadık insanlar yaşar burada. Koca Seyit’ten kalan şeylerin bulunduğu bir müze var. Müzeyi ziyarete geliyor çevre şehirlerden ve başka ülkelerden insanlar. Yaz kış turist ziyaretleri oluyor buraya. Onların duygularını bizlere aktarması hepimizi mutlu ediyor. Bazı noktalarda köyümüzün sorunları oluşuyor tabi ama onlar da bekletilmeden hemen çözülüyor.”

K2: “Kocaseyit köyü bizim için çok değerli bir yer. Burada tarih, doğa ve dostluk iç içe geçiyor. Köyümüz, Koca Seyit gibi kahraman bir ismin memleketi olmasıyla çok önemli. Burada güçlü, vatansever insanlar yaşar. Ayrıca köyümüzün temiz havası,

güzel doğası ve yeşil alanları çok etkileyici. Herkes burada alın teriyle ekmeğini kazanır, bu yüzden köyümüzde herkes güçlü, çalışkan ve birbirine destek olur. İnsanlar burada yardımlaşmayı, dayanışmayı çok önemser.”

K3: “Bence Kocaseyit köyü çok özel bir yer. Hem tarih hem doğa hem de insanlar açısından çok güzel bir yer. Burada herkes güçlü ve vatansever. Özellikle Koca Seyit gibi kahraman bir isimle anılması bizim köyümüzü daha da anlamlı kılıyor. Köyümüzün temiz havası, yemyeşil doğası, zeytin bahçeleri ve taş ocakları çok güzel. Ayrıca, burada insanlar çok samimi ve yardımsever. Herkes birbirini destekliyor, bu gerçekten çok güzel bir şey.”

S2: Ne gibi sıkıntılar bunlar? Köyün sıkıntıları ve çözüm önerilerinden bahsedebilir misiniz?

K1: “Köyde temiz su sıkıntısı vardı, suyu dağdan ve Havran çayından alıyorduk. Yağmur yağdığı zamanlar su çok bulanıyordu. Biz köy haneleri bu yönde biraz sorun yaşıyorduk. Temiz suyun verildiği bir depo var. Depodan gelen suda yağmurlu zamanlarda bulanma oluyordu. Bu konuda belediyeye başvurduk, sağ olsunlar hemen ilgilendiler. Depo hemen temizlendi, artık düzenli tahliller alınıyor. Uzun zamandır sıkıntı yaşamıyoruz. 2020 senesiydi galiba yanlış hatırlamıyorsam yollarda düzeltmeler kısmen de asfalt yapıldı. Ana yolların asfaltı bu sene daha yeni bir hafta önce tekrar yapıldı (tahmini 4-5 Ocak 2024’den bahsediliyor). Köyün üst yollarında taş ocağının kamyonları geçtiği için bozulmalar oluşmuştu, belediye hemen yolları yeniledi. Burada geçim taş ocakları, zeytincilik, mandalina, hayvancılıkla sağlanıyor. Buralarda kimse boş durmaz. Bu sebeple yolların yapılı olması bizler için çok önemliydi. Bizim köyümüzle çok güzel ilgileniliyor. Belediyeye teşekkür ederiz.”

K2: “Şu anda köyümüzde çok büyük sorun yok, sağ olsun belediye her ihtiyaca hızlıca cevap veriyor. Yollarımızın asfaltı, temiz su deposu gibi konular hızlıca çözüldü. Burada herkes sürekli çalıştığı için köyün ihtiyaçları hemen gözlemleniyor ve çözümler hemen devreye giriyor. Geçim kaynaklarımız çok çeşitlidir; taş ocakları, zeytincilik, mandalina, hayvancılık gibi. Bu çeşitlilik sayesinde herkes kendi ekmeğini kazanıyor, köyümüzün ekonomisi güçlü.”

K3: “Şu ana kadar büyük bir sorun görmedim, sağ olsun belediye işleri hızlıca çözüyor. Mesela köyde temiz su sorunu vardı ama belediye bu konuyu çok çabuk halletti. Artık suyla ilgili hiçbir sıkıntımız yok. Yollarımız asfaltlandı ve köyün ekonomisi güçlü. Taş ocakları, hayvancılık, mandalina ve zeytincilik gibi işler

sayesinde herkes çalışıyor. Burada herkes elinden geleni yapıyor, bu çok güzel bir şey! Biraz daha geliştirilse köyümüz daha da güzelleşir.”

S3: Bölgenin tarih turizmi potansiyelini artırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

K1: “Kocaseyit’te turistlerin konaklayabileceği 2-3 odalı bir konuk evi olsa iyi olurdu. Bölgenin turizme açılmasından memnunuz ama turistlerin konaklayacak yeri olmalı, müze girişinde kafeterya tarzı bir dinlenme alanı olmalı ki memnuniyet artsın. Yiyecek içecek açısından yöresel lezzetler de sunulabilir o vakit. Bir çay veya kahve içmeye oturacak kafeterya henüz yok ama belediyeden gelip baktılar geçenlerde, uygun bir şey yapacaklar sanırım.”

K2: “Kocaseyit köyü, tarih açısından çok değerli bir yer. Turizmi daha da geliştirmek adına güzel fırsatlar var. Bir otel veya konuk evi yapılırsa, turistler buraya gelir ve köyün tarihini yerinde görür. Ayrıca müze girişine bir kafeterya yapmak, turistlerin keyifle dinlenmesini sağlar. Burada yöresel lezzetleri sunarsak, bu köyümüzün kültürel zenginliklerini de tanıtmış oluruz. Köyümüzün tarihini ve kültürünü daha fazla insana ulaştırabiliriz.”

K3: “Turizmi artırmak için bence harika fırsatlar var! Bir otel veya konuk evi yapılırsa, turistler buraya gelip köyümüzün tarihini görebilir. Müze girişine güzel bir kafeterya yapılırsa, turistler çay kahve içerken köyün havasını hisseder. Ayrıca yöresel lezzetleri burada sunarız; zeytin, mandalina gibi ürünleri tanıtırız. Bence köyümüzün kültürel ve tarihsel güzelliklerini daha çok insana ulaştırmalıyız!”

S4: Bu köy sizce yeterince tanıtılıyor mu?

K1: “Koca Seyit’in evini görmek isteyenler oluyor. Yeri gösterince herkes garipsiyor. Ülkenin kalbinde yer bulmuş kahramanın evi yerinde yok, üzerine yeni ev yapılmış. Evin bir örneğinin maket ya da ne uygun olursa bir çeşidinin yapılmasını ve bu evin de tanıtımlarda yer almasını isteriz. Belki müze girişine veya Havran belediyesinin girişine konabilir.”

K2: “Tanıtım konusunda daha fazla şey yapılabilir. Koca Seyit’in evi gibi sembol yerler köyümüzün tarihini anlatır ve tanıtımda önemli bir yer tutar. Böyle yerleri tanıtım kampanyalarında, medya platformlarında daha sık kullanmalıyız. Köyün doğal güzellikleri, zeytin bahçeleri ve taş ocakları gibi yerleri görsel olarak paylaşmalıyız. Bu sayede köyümüzün güzellikleri daha çok insan tarafından keşfedilir. Burada mandalina, zeytin meşhurdur.”

K3: “Köyümüzün tanıtımı bence daha da artırılmalı. Koca Seyit’in evi gibi korunamamış mekanları daha fazla göstermeliyiz. Medya, sosyal medya, internet gibi platformlarda köyümüzün güzelliklerini paylaşmalıyız. Burada zeytin bahçeleri,

taş ocakları, doğal güzellikler gibi yerleri fotoğraflamalıyız. Bu sayede köyümüz daha çok insan tarafından keşfedilir ve tanınır.”

S5. Köyde sanatsal faaliyetler var mı?

K1: “Şimdilerde olsa muhakkak duyardım ya da yapılıyorsa da benim hiç haberim olmadı. Yapılsa ve bilgilendirilirse güzel olur. Buradaki insanların etkinliğe ihtiyacı var diyemem. Bir zamanlar yapıldı ama neden bilmem aktivitelerin devamı gelmedi. Sanırım halk olarak sürekli çalışmaya çok alışmışız, burada herkesin eli iş tutar. Saban, gübre, toprak, traktör, hayvancılık, zeytin, budama işi yani kısaca ne iş bulunursa o iş yapılır. Çalışkan bir köyüz.”

K2: “Şu anda köyümüzde sanatsal etkinlikler pek yok. Bir zamanlar burada etkinlikler yapılırdı; konserler, tiyatro oyunları gibi. Ama bunların devamı gelmedi. Burada insanlar daha çok çalışmayı tercih eder, dinlenmeye vakit ayırmak biraz zor. Ancak olsa da harika olur. Sanatsal etkinlikler, köyün gençleriyle yaşlılarını buluşturur, sohbet ederler, birlikte vakit geçirirler. Bu tür etkinlikler köyün ruhunu güçlendirir, dayanışma ve dostluğu artırır. Ayrıca, köy dışından gelen sanatçılarla yapılacak iş birlikleri yeni bakış açıları kazandırabilir, kültürel çeşitliliği zenginleştirebilir. Böylece köyümüz hem kendi değerlerini yaşatır hem de dış dünyayla etkileşim kurarak gelişme fırsatı bulur.”

K3: “Şimdi köyümüzde sanatsal etkinlikler pek yok gibi. Ama olsa ne güzel olur! Mesela konserler, tiyatrolar ya da sergiler gibi etkinlikler yapabiliriz. Burada gençler ve yaşlılar bir araya gelir, sohbet eder, eğlenir, birlikte vakit geçiririz. Sanatsal etkinlikler, köyün ruhunu daha canlı hale getirir. Köyümüzdeki gençler için güzel bir motivasyon olur. Herkesin birlikte şarkı söylemesi, dans etmesi köyümüze çok güzel bir renk katardı!”

Mülakat sonunda, katılımcılara paylaştıkları bilgiler için teşekkür edilmiş ve kendilerine saygılarımız iletilerek görüşme sonlandırılmıştır.

5.6. Havran Belediyesi Başkan Yardımcısına Yöneltilen Sorular

Havran Belediyesi Kültür ve Projelerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Sayın Mehmet Yılmaz ile kendisinden randevu alınarak birebir mülakat görüşmesi yapıldı. Seyit Onbaşı çalışması dışında başka bir alanda bu verilerin kullanılmayacağı bilgisi verilerek makam odasında mülakata başlandı. İkili görüşme aşamasında tüm soruların cevapları konuşmaya paralel olarak kaleme alındı ve yazılanlar görüşmeciyile teyit edildi.

İkili görüşmede S, soruları ve C, cevapları ifade etmektedir.

S1. Toplumda Seyit Onbaşı'ya yönelik bilinirlik ve farkındalık düzeyini artırmak için hangi iletişim ve tanıtım stratejileri kullanılıyor?

C1. “Toplumda Seyit Onbaşı'nın bilinirliğini artırmak için çeşitli iletişim ve tanıtım stratejileri uyguluyoruz. Bunların başında yerel basın, sosyal medya platformları ve etkinlikler geliyor. Köy festivallerinde ve topluluk buluşmalarında Seyit Onbaşı'nın başarılarını anlatan panolar ve sergiler kuruyoruz. Tanıtım materyalleri dağıtarak köyün tarihini vurguluyoruz. Özellikle yerel medya ve basın organlarıyla güçlü bir iş birliği yaparak, köyün tarihine dikkat çeken haberler ve programlar hazırlıyoruz. Hayatına dair belgesel çekimleri ve araştırmalar üzerine projeler yürütüyoruz. Bu projelerde köyün tarihçileriyle ve akademisyenlerle iş birliği yaparak detaylı araştırmalar yapıyoruz. Müzede ve köyün çeşitli bölgelerinde, onun hayatına dair belgeleri ve fotoğrafları sergileyen alanlar oluşturuyoruz.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Havran Belediyesi dahilinde Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle Kültür Medeniyet Kampı adıyla bir kamp alanı kurmak planlarımız arasında. Burada amaç Kocaseyit'in anıt mezar bölgesinin yeniden düzenlenmesi. Düzenleme esnasında modern görsellerden yararlanılması düşünülüyor. Konaklama ve kamp alanları kurulacak, milli ve kültürel değerlerin yansıtıldığı etkinlikler gerçekleştirilecek. Konferans salonunda bilim insanlarından bilgilendirme seminerleri olacak, sanatçılar davet edilecek gibi düşüncelerimiz mevcut. Planlarımız gerçekleştiğinde belediyenin web sayfasından akışı ve gelişmeleri tüm halkımızla beraber takip edebileceksiniz.

19 Mart 2018 tarihinde Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Havran Belediye Başkanlığı ve Beykent Üniversitesinin ortaklaşa düzenlediği ve Havran Kaymakamlığının da teşvikleriyle “1. Ulusal Seyit Onbaşı Sempozyumu” gerçekleştirilmişti. Belediye Kültür Merkezinde yapılan sempozyumun devamı gelmedi maalesef. İsteriz ki üniversiteler bu konuda sempozyumun devamını sağlasınlar, biz belediye olarak elimizden gelen desteği sunarız.”

S2. Seyit Onbaşı'nın başarısını daha geniş kitlelere ulaştırmak amacıyla dijital platformlarda veya sosyal medyada nasıl bir strateji izleniyor?

C2. “Seyit Onbaşı'nın mirasını dijital platformlarda tanıtmak adına kapsamlı bir strateji izliyoruz. Instagram, YouTube gibi sosyal medya platformlarında belgesel içerikleri ve kısa videolar oluşturuyoruz. Bu videolarda, Seyit Onbaşı'nın hayatı, savaş başarıları ve Cumhuriyet'e olan katkıları detaylı bir şekilde anlatılıyor. Ayrıca sosyal medya kampanyaları düzenleyerek gençlerin ve köy halkının aktif katılımını sağlıyoruz. Online tanıtım materyalleri ve dijital müze turları gibi projelerle Seyit

Onbaşı'nın hikayesini daha geniş bir kitleye ulaştırmayı hedefliyoruz. Bir sinema veya dizi film de planlarımız dahilinde. Filmin çekileceği yer Kocaseyit köyü, Havran olacak.”

S3. Seyit Onbaşı'nın mirasını koruma ve yayma konusunda halkın katılımını teşvik etmek için hangi etkileşimli programlar veya etkinlikler düzenleniyor?

C3. “Seyit Onbaşı'nın mirasını koruma adına köyümüzde etkileşimli programlar ve etkinlikler düzenliyoruz. Bunların başında köy festivalleri, tarih yürüyüşleri ve kültürel etkinlikler geliyor. Okullarda ve gençler arasında bilinçlendirme programları başlatıyoruz. Tarihçi rehberler eşliğinde düzenlenen eğitim programları ve müze ziyaretleri, gençlerin Seyit Onbaşı'nın hayatına ve katkılarına dair bilinçlenmesini sağlıyor. Ailelerin ve köy halkının aktif katılımını sağlamak için gönüllü projeleri ve etkinliklere teşvik ediyoruz.”

S4. Cumhuriyetin 100. Yılı kutlandı. Seyit Onbaşı'nın köyü bu kutlamalarda kamuoyuna yansıyan hangi aktivitelerde bulundu?

C4. “Cumhuriyet'in 100. Yılı kutlamaları kapsamında köyümüzde bir dizi etkinlik düzenledik. Bu etkinliklerde Seyit Onbaşı'nın başarılarına odaklanan panolar, fotoğraf sergileri ve belgesel gösterimleri yer aldı. Köy meydanında Cumhuriyet'e dair toplu etkinlikler düzenledik. Eğitim kurumlarıyla iş birliği yaparak okul etkinlikleri ve gençlerin katılımıyla çeşitli projeler organize ettik. Bu kutlamalarda Seyit Onbaşı'nın hayatına ve Cumhuriyet'e katkılarına dair bilgiler paylaşıldı ve köyün tarihine olan bağlılığı vurguladık.”

S5. Bölgenin tarih turizmi potansiyelini artırmak için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

C5. “Havran Belediyesi olarak, tarih turizmi potansiyelini artırmak adına birçok projeyi hayata geçiriyoruz. Seyit Onbaşı'nın köyü, tarih açısından önemli bir cazibe merkezi haline geldi. Turizm altyapısını güçlendirmek için konaklama tesisleri ve kültürel mekanlar üzerine çalışmalar yapıyoruz. Köyde tarih yürüyüşleri düzenleyerek ziyaretçilere rehberli turlar sağlıyoruz. Tanıtım materyalleri, belgesel çekimleri ve sosyal medya kampanyaları sayesinde köyün tarihini daha fazla insana ulaştırmayı hedefliyoruz. Bir de “Sabunhane Havran” adıyla zeytinyağı sabun atölyemiz var. Kalkınma ajansının desteğiyle bu atölyede geçmiş ve gelecek iki alanda yer alacak. Bir tarafta geçmişteki işlemlerle doğal el işlemeciliğiyle sabun yapımı diğer tarafta ileri teknolojiyle zeytinyağı sabunu yapımı turistlere tanıtılacak. Deneyim atölyelerinde ürettikleri sabunlar bizlerden hatıra olarak onlarda kalacak.”

S6. Seyit Onbaşı'nın hayatının bugünün dünyasında nasıl bir öneme sahip olduğunu düşünüyorsunuz?

C6. “Seyit Onbaşı, Cumhuriyet tarihimizde ülkemize sağladığı değerler neticesinde unutulmaz bir kahraman. Onun başarıları ve mücadeleleri, gençlere vatanseverlik, özveri ve mücadele ruhu açısından büyük bir ilham kaynağı. Günümüzde, özellikle gençlerin tarihine sahip çıkma ve kültürel mirasa bağlılık bilincini kazanması çok önemli. Seyit Onbaşı’nın başarıları, toplumun birlik ve dayanışma duygularını güçlendiriyor ve bu değerleri gelecek nesillere aktarıyor. Aynı zamanda, onun hikayesi, ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılarak kültürel bilinci ve bağlılığı artırma açısından güçlü bir araç haline geliyor. Bu yüzden onun hayatını anlatmak ve mirasını korumak, gençlerin bilinçlenmesi ve toplumun tarihine sahip çıkma adına tarihi bir görev. Bu amaçla okullarda düzenlenecek etkinlikler, anma günleri ve belgesel gösterimleri, Seyit Onbaşı’nın hatırasını canlı tutabilir. Onun adına oluşturulacak müzeler veya anıtlar hem eğitici hem de toplumu birleştirici işlevler görebilir.”

İkili görüşmeye katılımı sebebiyle Sayın Mehmet Yılmaz’a teşekkür ederek mülakat sonlandırılmıştır.

5.7. Aileye Yöneltilen Sorular

Seyit Onbaşı’nın torunu (Seyit Onbaşı’nın kızı Ayşe Yıkar’ın oğlu Mehmet Yıkar) ile görüşüldü. Görüşmecisi, sessiz kuşak döneminden seçilmiştir. Bu dönemin özelliği; 1928–1945 yılları arasında yaşamaları, geleneksel değerlere bağlı, çalışkan, otoriteye saygılı ve fedakâr bir kuşak olması ve toplumsal uyumu ön planda tutmalarıdır (Seçkin, 2000). Mülakatta S, soruları ve C, cevapları ifade etmektedir.

S1. Aile, Seyit Onbaşı’nın yaşadığı evi, döneme ait belgeler, fotoğraflar veya diğer tarihi materyalleri nasıl koruyor ve değerlendiriyor?

C1. “1939’da Seyit Onbaşı’nın vefatından sonra 1980 yılına kadar geride kalanlarıyla ilgili bir koruma yapılmamış maalesef. Ahşap evi çürümüş, ev yıkılıp üzerine yeni ev yapılmış ama yine de evin yeri belli. 1980 yılından sonra korunmaya başlanmış geride kalan eşyaları. Bulunan belgeleri ve eşyaları kurulan müzeye teslim edilerek daha geniş kitlelere ulaşması sağlanıyor. Bu materyaller ziyaretçilere Seyit Onbaşı’nın hayatını anlatma açısından büyük önem taşıyor.”

S2. Aile, Seyit Onbaşı’nın yaşadığı dönemin kültürel ve tarihsel önemini korumak adına hangi girişimlerde bulunuyor?

C2. “Ailemizin en büyük amacı Seyit Onbaşı’nın hayatını ve başarılarını gelecek nesillere aktarmak. Bunun için çeşitli kültürel etkinliklere katılıyoruz. Örneğin, köy

festivallerinde Seyit Onbaşı'nın başarılarını anlatan panolar, fotoğraf sergileri ve belgesel gösterimleri düzenleniyor. İlçedeki gençlere Seyit Onbaşı'nın savaş hayatını ve Cumhuriyet'e katkılarını anlatan eğitim programları yapıldı.”

S3. Seyit Onbaşı üzerine aile içinde yapılan çalışmalar veya projeler hakkında daha fazla bilgi alabilir miyim?

C3. “Seyit Onbaşının yüzden fazla torunu vardır köyümüzde. Sadece bir kızından 11 çocuktan 85 torunu olduğu biliniyor. Annem Ayşe Yıkar 6 yıl felçli kaldı. Doktorlar sağ olsun evde ziyaret ettiler. Yaşlılık ve hastalık onu 6 yıl yatağa bağladı. Devlet erkânı her tören zamanı eve gelip hal hatır eder, çiçek getirirlerdi. Doktorlar tedaviyi hiç ihmal etmedi, iyi bakıldı Ayşe Anam. Her birimiz elimizden geldiğince dedem Seyit Onbaşı'nın anılarını yaşatmaya çalışıyoruz. Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı için tanıtımlar yapmaktadır. Onlarla da görüşmenizi öneririm.”

İkili görüşmeye katılımı sebebiyle Sayın Mehmet Yıkar'a teşekkür ederek mülakat sonlandırılmıştır.

5.8. Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusuna Yöneltilen Sorular

Görüşmeci, X kuşağı döneminden seçilmiştir. Bu dönemin özelliği; 1965–1980 yılları arasında yaşamaları, bağımsızlık, esneklik, bireyselliği ön planda tutmaları, teknolojiyle geç tanışsa da uyum sağlamış bir kuşak olmalarıdır (Seçkin, 2000).

Mülakatta Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusu Sayın Muhammet Yıkar'la yapılan ikili görüşmede sorular S, cevaplar C ile ifade edilmektedir.

S1. Müzenin korunması ve tanıtımına dair çalışmalarından bahseder misiniz?

C1. “Müzemizde koruma ve tanıtım çalışmalarına büyük önem veriyoruz. Tarihi objelerin zarar görmemesi için düzenli bakım ve temizlik çalışmaları yapılmakta, özel sergileme vitrinlerinde uygun koşullar sağlanmaktadır. Tanıtım amacıyla müze içeriğine uygun broşürler, dijital rehberlik sistemleri ve bilgilendirici panolar hazırlıyoruz. Sosyal medya ve internet platformları üzerinden müzenin tanıtımını yapıyor, özellikle gençlerin ilgisini çekecek etkinlikler ve okul grupları için özel bilgilendirme programları düzenliyoruz.”

S2. Turistlerin beklentileri nelerdir?

C2. “Turistler genellikle Seyit Onbaşı'nın hayatı ve kahramanlıklarına dair daha fazla bilgi almak istiyorlar. Bu nedenle, tarihi olayların detaylı bir şekilde anlatıldığı panolar ve rehberli turlar sunuyoruz. Bunun dışında, turistler için interaktif deneyimlerin artırılmasını talep edenler de oluyor. Örneğin, dijital sergiler veya

sanal gerçeklik teknolojileriyle desteklenmiş deneyimler oldukça ilgi görüyor. Ziyaretçiler, müze içinde küçük bir hediyelik eşya bölümünün bulunmasını da sıklıkla talep ediyor.”

S3. Ulaşım nasıl sağlanmaktadır?

C3. “Havran ilçe merkezinden Seyit Onbaşı Müzesi’ne olan mesafe yaklaşık 10-12 kilometredir. Yolculuk arabayla 15-20 dakika sürmektedir. İlçe merkezinden yola çıktıktan sonra D230 karayolu üzerinden ilerlenir. Daha sonra tabelaları takip ederek Kocaseyit köyüne ulaşabilirsiniz. Yol boyunca yönlendirme levhaları mevcuttur. Seyit Onbaşı Müzesi’nin çevresinde araçlar için otopark alanı bulunmaktadır. Müze, köy içinde ve doğal bir çevrede yer aldığı için ulaşım son derece rahat ve ziyaretçiler için erişimi kolaydır.”

S4. Yıllık ziyaretçi sayısı hakkında bilgi verir misiniz?

C4. “Müze, her yıl yaklaşık olarak 25.000 ila 30.000 arası ziyaretçiyi ağırlıyor. Bu sayı, özellikle yaz aylarında ve resmî tatil dönemlerinde artış gösteriyor. Cumhuriyet’in 100. yılı kutlamaları gibi özel etkinlikler sırasında ziyaretçi sayımız daha da yüksek oldu. Ziyaretçilerimizin çoğunluğu yerli turistlerden oluşsa da son yıllarda yabancı turistlerin de ilgisinin arttığını gözlemliyoruz. Bu artışta dijital platformlardaki tanıtımların etkisi oldukça büyük olmuştur.”

İkili görüşmeye katılımı sebebiyle Sayın Muhammet Yıkar’a teşekkür ederek mülakat sonlandırılmıştır.

5.9. Çalışmanın Bulguları

5.9.1. Seyit Onbaşı Karakter Analizi

ÜÇ BOYUT KARAKTER ANALİZİ	
Kişinin tam adı	SEYİT ALİ ÇABUK
Adının nedeni	Doğum
Adın anlamı	Efendi, Bey
Takma ad	Seyit Onbaşı – Koca Seyit
Takma adın nedeni	I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi'nde çarpışan ve 275,63 kg. top mermisini kaldırabilen Türk askeri.

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ		
FİZYOLOJİK	SOSYOLOJİK	PSİKOLOJİK
Cinsiyet: <u>Erkek</u>	Toplum içindeki sınıfı (İşçi, yönetici, kentsoylu, köylü...): <u>Mermi taşımakla sorumlu asker</u>	Cinsel yaşamı: <u>Belli değil</u>
Yaş:	Doğum yeri: <u>Havran Balıkesir</u>	Ahlaksal ölçütleri: <u>Aşırı geleneksel</u>
Vücut yapısı: <u>Fit</u>	Çocukluk tipi: <u>Atılgan, zeki</u>	Kişisel davranışlarına yön veren güçler (önergeler)Tutkuları: <u>Örf ve adetler</u>
Ağırlığı: <u>80</u>	İlk anısı:	Düş kırıklıkları:
Boyu: <u>170</u>	Üzerinde etkisi olan ilk anısı (Niçin?):	Huyuları (Sinirli, uysal, karamsar, iyimser...) (Niçin)? <u>Sinirli, etrafındakiler yüzünden.</u>
Saç rengi: <u>Saçı yok</u>	Aile içi ilişkiler (Anne, baba, kardeşler, varsa aile büyükleri ile ilişkiler): <u>Baskın Karakter, Baba.</u>	İçedönük/dışadönük Niçin?: <u>Dışadönük</u>
Göz rengi (Gözlüklü ya da kontak lensli) : <u>Kahverengi</u>	Kardeş sayısı:	Yaşama karşı tutumu (Ezik, savaşkan, saldırgan...): <u>Saldırgan</u>
Cilt rengi: <u>Beyaz tonlu</u>	Kardeşlerin doğum sırası:	Saplantıları:
Cilt tipi: <u>Normal</u>	Kardeşlerin her biriyle ilişkiler:	Yasakları:
Yüzün biçimi (Belirgin izler/İşaretler/Yüzün belirgin özellikleri): <u>Yaşlı, hafif buruşuk, bıyıklı ve benli</u>	Ana/babanın alışkanlıkları:	Boş inançları:

Tavır, devinim, duruş: <u>Hareketli</u>	Ana/babanın zihinsel gelişimleri:	Taşkınlık hastalıkları: (Mania, yığılar, hobi)
Görünüş: <u>Temiz yüzlü, orta yakışıklılık.</u>	Ana/babanın kusurları:	Sürümler ve güdüleri:
Sağlıklı mı? (Değilse niçin?): <u>Sağlıklı</u>	Öksüz/yetim:	Yetenekleri:
Dış görünümündeki kusurları:	Ana/baba ayrı ya da boşanmış:	Becerileri (Dil ve yetenekler):
Biçimsel bozukluklar: (Doğuştan gelme olanlar ve kalıtımla gelenler):	Ana/babanın ilgilenme düzeyleri (İlgili, saksaklayıcı, aşırı ilgili vs):	Düşünsel davranışlar:
	Karı/Kocalık Durumu:	Hayal gücü:
	Yaptığı iş (Esas uğraşları):	Yargı gücü: <u>Çok Kuvetli</u>
	Çalışma süresi, çalışma koşulları	Beğeniler:
	Geliri / Parasal kazanç: <u>Çok iyi</u>	Denge durumu:
	Sosyal güvenlik olması ya da olmaması: <u>Var</u>	Zekâ düzeyi: <u>Köylü kurnazı</u>
	Çalıştığı yere karşı tutumu: <u>Patron ve işine düşkün</u>	Kendine özgü garip yanlar:
	Çalışmaya uygunluğu: <u>Çok uygun</u>	Belirgin beceriksizlikleri:
	Okuduğu okullar ve özellikleri:	İyi kişilik özellikleri
	Okulda sevdiği ya da sevmediği dersler (Niçin):	Kişilik kusurları:
	Aldığı notlar:	Büyük ve küçük pişmanlıkları:
	Yetenekleri	Kişinin karanlık gizleri (Başkası tarafından biliniyor mu? Bilinme sebebi ve yolu):

	Eğilimleri	Kişiliğinin ortaya çıkmayan beğenilecek yönü (Niçin?):
	Kişi nerede yaşıyor? <i>Balıkesir</i>	Kişi en çok neden etkileniyor? (Niçin?) :
	Kişi nerede yaşamak istiyor?	Huzurlu olduğu zamanki davranışları:
	Arkadaşları arasındaki durumu (Önder ya da değil): <i>Önder, saygı duyulan</i>	Hasta olduğu zamanki davranışları:
	Spor/ sanat etkinliklerinde ve kulüplerdeki/ konumu:	Kendisi hakkında neler düşünüyor?
	Kişi diğerleriyle nasıl bağlantı kuruyor? Nasıl anlaşıyor? (Yabancılarla, arkadaşlarıyla, karısı, kocası, sevgilisi, erkek-kadın kahramanla...):	Öncelikleri:
	Kişi, kahraman görünümünü nasıl sağlıyor?	Diğer insanların bilmesinden utandığı geçmişteki başarısızlıkları (Neden?):
	İlk izlenimi nasıl? Bu izlenim hangi oluşumlarla değişebiliyor?:	Bir isteğinin olacağı söylendiğinde, isteği ne olabilir? (Neden?):
	Kişi hakkında ailesinin ve arkadaşlarının çok hoşlandıkları özellikleri nelerdir?	Kişinin kişiliğinde en güçlü kaynak:
	Çok büyük başarıları: I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi'nde 275,63 kg. top mermisini kaldırarak başarı getirmesi	Kişinin güçsüz yanları (Diğer insanlar tarafından biliniyor mu? Bu özelliğini gizleme nedeni nedir? Bilinmiyorsa kişi bunu nasıl gizliyor?):
	Küçük başarıları:	İcitetilebileceği en hassas yanı:

	Özel tavır ve hareketleri:	Kişi bir sözcükle kendisini tanımlayabilir mi?
	Konuşurken kullandığı deyimler/ anlamı güçlendirici sözcük(ler), küfürler....:-	Bir paragrafla öz tanımlamasını nasıl yapar?
	Sevdiği renk:	Kişinin fiziksel karakteristiğinde dikkati çeken en iyi özellik nedir?:
	Sevdiği giysi (Neden?):	Kişinin fiziksel karakteristiğinde dikkati çeken en kötü özellik nedir?:
	En az sevdiği giysi (Neden):	Bunlar dikkate değer gerçekçi özellikler mi? Değilse niçin değil?:
	Takı ve diğer aksesuarlar:	Diğerlerini kendisini nasıl gördüğüne ilişkin kişinin düşünceleri:
	Hangi tür müziği dinler? (Niçin?):	Kişinin kendisi hakkında değiştirmekten çok hoşlanacağı dört önemli şey ne olabilir? (Önem sırasına göre: 1) 2) 3) 4) (Neden?)
	Yazın (Edebiyat)=(roman, şiir, öykü vb...) (Hangi tür/niçin?):	Birinci derecede önem verdiği şey değiştirdiğinde, kişi düşündüğü kadar mutlu olabilir mi? Olmazsa niçin?:
	Sinema/ Tiyatro-(Hangisi, niçin?).	Yakın ve uzak vadeli amaçları
	Yiyecek/ içecek (Sevdiği/ sevmediği/ Neden?): .	Kişi bu yakın ve uzak vadeli amaçları gerçekleştirmek için neler tasarlıyor ve yapıyor?:

	Merakları (Kitap, dergi, gazete okuma, pul vb biriktirme, bahçe işleri, ava gitme, araba kullanma vb):	Diğerleri kişinin bu amaca/amaçlara varmasında nasıl etkili olabilecekler? :
	Sigara (Hangisi? Niçin? Ne zamanlar? Kaç tane?) :	Kişi bir bunalımda nasıl tepki gösteriyor?:
	İçki (Hangisi? Niçin? Ne zamanlar? Kaç kadeh/şişe?) :	Kişi nasıl sorunlarla karşılaşılıyor?:
	Para harcama alışkanlıkları (Tutumlu, müsrif, mirasyedi vb.) (Niçin?) :	Kişi sorunlarını nasıl karşılıyor? Sorunlar karşısında tepkilerini nasıl değiştiriyor?:
	Çok değer verdiği eşyası/ malı (Niçin	Kişi hangi türden sorunlarla karşılaşılıyor?:
	Dinsel inançları:	Öykü başlamadan önce kişinin hayatındaki çok önemli kişi (Niçin?):
	İrk ve milliyet: Türk	Öykü başlamadan önce hafta, kişi nasıl zaman geçiriyordu?:

Tablo 2: Seyit Onbaşı Karakter Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.9.2. Yöre Halkı ile Yapılan Görüşmenin Betimsel Analizi

Kocaseyit köyünde yapılan görüşmeler sonucunda, K1 (Bebek Patlaması kuşağından), K2 (X kuşağından) ve K3 (Y kuşağından) köy sakinleri ile gerçekleştirilen görüşmeler, köyün sosyal, ekonomik, kültürel ve altyapısal yapısına dair önemli bilgiler sunmuştur. Bu bulgular, köyün güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyarak köyün gelişimi için atılması gereken adımlara ışık tutmaktadır.

Köyün en dikkat çeken özelliklerinden biri, tarihsel ve kültürel zenginlikleri ile doğal güzellikleridir. K1, köyün Çanakkale Savaşları ile anılan bölgeye yakın konumda olduğunu vurgulamış; K2 ve K3 ise Koca Seyit gibi kahraman bir ismin memleketi

olmasının köyün kültürel değerine önemli katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bu özellik, köyü tarih turizmi açısından cazibe merkezi haline getirmektedir. Köyün havası, yemyeşil doğası, zeytin, mandalina ve incir bahçeleri ile taş ocakları gibi unsurlar da köyün doğal güzelliklerini ve turizm potansiyelini artıran unsurlar arasında yer almaktadır.

Köy, taş ocakları, zeytincilik, mandalina yetiştiriciliği ve hayvancılık gibi farklı geçim kaynaklarıyla ekonomik açıdan çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik, köy ekonomisinin güçlü bir yapıya sahip olmasını sağlamaktadır. K2 ve K3, köydeki ekonomik çeşitliliğin herkesin kendi geçimini sağlamasına olanak tanıdığını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra, köyde güçlü bir dayanışma kültürü bulunmaktadır. K2 ve K3, köy halkının birbirine destek olduğunu ve imece kültürünün sosyal yapıyı güçlendirdiğini vurgulamışlardır.

Belediye desteği, köyün altyapısal ihtiyaçlarının hızlı bir şekilde karşılanmasını sağlamaktadır. K1, bir dönem yağmurların aşırı yağdığı anlarda köyde temiz su sıkıntısı yaşandığını ancak belediyenin bu sorunu beklenenden daha kısa sürede çözdüğünü belirtmiştir. K2 ise köy yollarında meydana gelen bozulmaların belediye tarafından hızla onarıldığını ifade etmiştir. Bu destekler, köyde yaşam kalitesinin artmasına katkı sunmaktadır. Bununla birlikte, köyün bazı alanlarda gelişmeye ihtiyacı olduğu da görülmektedir. Özellikle turizm altyapısındaki eksiklikler dikkat çekmektedir. K1, turistlerin konaklayabileceği bir konuk evi ya da müze girişine dinlenme alanı olarak bir kafeteryanın bulunmadığını dile getirmiştir. K2 ve K3 ise bu konuda otel veya konuk evi yapılarının önemine dikkat çekmişlerdir. Müze girişine bir kafeterya yapılmasının, turist memnuniyetini artıracığı ve köyün kültürel lezzetlerinin tanıtılmasına katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

Sanatsal etkinliklerin eksikliği, köyün sosyal yapısını sınırlayan önemli bir faktördür. K1, köyde sanatsal etkinliklerin bulunmadığını dile getirirken, K2 ve K3 bu tür etkinliklerin köyün sosyal dayanışmasını güçlendirebileceğini ifade etmişlerdir. Sanatsal etkinlikler, gençlerle yaşlıları bir araya getirerek iletişimi artırır ve köyün birliktelik ruhunu canlı tutar. Ancak köy halkının yoğun çalışma alışkanlıkları, dinlenme ve sanatsal faaliyetlere vakit ayırmalarını zorlaştırmaktadır.

Kocaseyit köyü, tarihi, kültürel ve doğal zenginlikleriyle önemli bir potansiyele sahiptir. Belediye desteği sayesinde altyapı sorunları hızlı bir şekilde çözülebilmektedir. Bununla birlikte, köyün gelişimini sürdürülebilir kılmak için turizm altyapısının iyileştirilmesi, sanatsal etkinliklerin artırılması ve köyün sosyal yapısının güçlendirilmesi gibi konulara

odaklanması gerekmektedir. Bu adımlar, köyün ekonomik, kültürel ve sosyal yapısını daha da güçlendirerek turizm potansiyelini artıracak ve köy halkının dayanışma kültürünü derinleştirecektir.

5.9.3. Belediye Başkan Yardımcısı ile Görüşmenin Betimsel Analizi

Havran Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Yılmaz ile yapılan görüşme sonucunda, Seyit Onbaşı'nın bilinirliğini artırmaya yönelik çok yönlü iletişim ve tanıtım stratejilerinin uygulandığı görülmüştür. Yerel basın, sosyal medya platformları ve etkinlikler aktif bir şekilde kullanılmakta; köy festivalleri, tarih yürüyüşleri, sergiler ve eğitim programları düzenlenmektedir. Seyit Onbaşı'nın hayatını konu alan belgesellerin ve dijital platformlarda paylaşılan kısa videoların yanı sıra, dijital müze turları gibi yenilikçi yöntemlerle geniş kitlelere ulaşılmaktadır. “Kültür Medeniyet Kampı” projesi kapsamında Kocaseyit'in anıt mezar bölgesinin yeniden düzenlenmesi, modern görsellerden yararlanılması, kamp alanları kurulması ve milli değerleri yansıtan etkinlikler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Havran Belediyesi'nin Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Havran Kaymakamlığı ve Beykent Üniversitesi iş birliğiyle düzenlediği “1. Ulusal Seyit Onbaşı Sempozyumu” önemli bir akademik adım olarak vurgulanmıştır. Ancak sempozyumun devamının gelmediği ifade edilmiş ve üniversitelerin bu konuda daha fazla katkıda bulunması gerektiği dile getirilmiştir.

Cumhuriyet'in 100. yılı kutlamaları çerçevesinde, Seyit Onbaşı'nın başarılarının anlatıldığı sergiler, belgesel gösterimleri ve toplu etkinlikler düzenlenmiş, etkinliklerde gençlere yönelik tarih bilincini artırma çalışmaları ön plana çıkarılmıştır. Bölgenin tarih turizmi potansiyelini artırmak için konaklama tesislerinin geliştirilmesi, deneyim atölyelerinin kurulması ve rehberli turların düzenlenmesi gibi projeler hayata geçirilmektedir. “Sabunhane Havran” adıyla zeytinyağı sabunu üretimi yapılan atölye, geçmişten günümüze uzanan bir deneyim sunarak bölge turizmine katkı sağlamaktadır. Seyit Onbaşı'nın yaşamının, vatanseverlik, özveri ve mücadele ruhu açısından gençler için bir ilham kaynağı olduğu ve bu değerlerin geleceğe aktarılmasının önemine vurgu yapılmıştır.

5.9.4. Aileden Koca Seyit'in Torunu ile Görüşmenin Betimsel Analizi

Seyit Onbaşı'nın torunu Mehmet Yıkar ile yapılan görüşme, Seyit Onbaşı'nın anılarını yaşatma ve koruma çabalarına dair önemli bilgiler sunmuştur. Görüşmede, 1939 yılında Seyit Onbaşı'nın vefatından sonra 1980 yılına kadar anılarının ve kişisel eşyalarının korunamadığı, ancak 1980'den itibaren bu konuda resmi çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir. Ahşap evinin zamanla çürüyüp yıkıldığı, yerine yeni bir ev yapıldığı ancak evin yerinin hala belli olduğu belirtilmiştir. Bulunan belgeler ve eşyalar, ziyaretçilere Seyit Onbaşı'nın hayatını daha iyi anlatabilmek adına müzeye teslim edilmiştir.

Aile üyeleri Seyit Onbaşı'nın tarihî ve kültürel mirasını gelecek nesillere aktarmak için çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Köy festivallerinde panolar, sergiler ve belgesel gösterimlerinin yanı sıra gençlere yönelik eğitim programları organize edilmekte ve bu sayede gençlerin tarih bilinci artırılmaktadır. Aile üyeleri Seyit Onbaşı'nın anılarını yaşatmak için çaba göstermekte, torunları onun hikayesini nesilden nesile aktarmaktadır. Görüşme sırasında, Seyit Onbaşı'nın köyde yüzden fazla torununun bulunduğu ve ailesinin köklü bir geçmişe sahip olduğu vurgulanmıştır. Mehmet Yıkar, annesi Ayşe Yıkar'ın altı yıl felçli kaldığı dönemde devlet yetkililerinin düzenli ziyaretlerde bulunduğunu ve ailesine gösterilen saygının Seyit Onbaşı'nın mirasına duyulan değer açısından önemli olduğunu ifade etmiştir. Havran Belediyesi'nin Seyit Onbaşı'nın tanıtımına yönelik projeler yürüttüğü ve bu çalışmaların aile tarafından desteklendiği belirtilmiştir.

5.9.5. Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusu ile Görüşmenin Betimsel Analizi

Seyit Onbaşı Müzesi Sorumlusu ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular, müzenin koruma, tanıtım ve ziyaretçi memnuniyeti açısından kapsamlı bir iletişim anlayışıyla faaliyet gösterdiğini ortaya koymaktadır. Müzenin korunması için tarihi objelerin düzenli bakımı ve sergileme koşullarının iyileştirilmesi gibi uygulamalar yapılmaktadır. Özel sergileme vitrinleri, bilgilendirici panolar ve dijital rehberlik sistemleri gibi altyapılar, müzenin ziyaretçilere daha etkili bir deneyim sunmasını sağlamaktadır. Sosyal medya, web sitesi ve internet platformları üzerinden yapılan tanıtımlar, müzenin ziyaretçiler tarafından ilgi görmesini desteklemektedir.

Ziyaretçilerin beklentileri, kahramanlık hikayelerine dair daha fazla bilgiye ulaşma, interaktif deneyimlerin artırılması, konaklama, tesiste kafeterya ve hediyelik eşya gibi

hizmetlerin sunulması yönünde yoğunlaşmaktadır. Bu beklentilere yanıt olarak müze, rehberli turlar ve bilgilendirici materyaller sağlamaktadır. Bununla birlikte, dijital sergiler ve sanal gerçeklik uygulamalarının ziyaretçi deneyimini zenginleştirme potansiyeline sahip olduğu vurgulanmaktadır.

Müzenin erişilebilirliği konusunda, Havran ilçe merkezine olan yakınlığı ve ulaşım kolaylığı dikkat çekmektedir. Yol boyunca mevcut yönlendirme levhaları ve otopark alanı, ziyaretçilerin erişim sürecini kolaylaştırmaktadır. Müze, yıllık ortalama 25.000 ila 30.000 ziyaretçiyi ağırlamakta olup, bu sayı yaz ayları ve resmî tatillerde artış göstermektedir. Son yıllarda yabancı turistlerin de ilgi göstermesi, dijital platformlar aracılığıyla yapılan tanıtımların etkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, müzenin tarihsel mirası koruma ve geniş kitlelere ulaştırma misyonunu başarıyla sürdürdüğünü ortaya koymaktadır.

Müze personelinin ziyaretçilere yönelik güler yüzlü ve bilgilendirici yaklaşımı, genel memnuniyeti artıran önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Eğitim kurumlarıyla yapılan iş birlikleri sayesinde öğrenciler için özel programlar düzenlenmekte, böylece genç nesillerin tarih bilinci kazanmasına katkı sağlanmaktadır. Müzenin yakın gelecekte yapmayı planladığı yenilikler arasında açık hava sergileri, dönemsel etkinlikler ve interaktif atölyeler yer almaktadır. Bu tür gelişmeler, müzenin yalnızca bir ziyaret alanı değil, aynı zamanda yaşayan bir kültürel eğitim merkezi haline gelmesini desteklemektedir.

5.9.6. Tematik Analiz

Tema	Alt Tema	Katılımcı İfadeleri	Yorum
Kültürel Mirasın Önemi	Tarihsel Bilinç	Seyit Onbaşı bizim için sadece bir kahraman değil, tarihle bağ kurmamızı sağlayan bir değer	Katılımcılar, kültürel mirasın kimlik oluşumuna katkısını vurgulamaktadır.
	Eğitimde Rolü	Okullarda Koca Seyit gibi isimlerin daha çok anlatılması gerekiyor	Eğitim alanında kültürel mirasa dair içerik eksikliği dile getirilmiştir.

Yerel Yönetimlerin Katkısı	Koruma ve Restorasyon	Havran Belediyesi, Seyit Onbaşı Anıtı'nın çevresini düzenleyerek daha cazip hale getirdi	Belediyenin fiziksel koruma çalışmaları olumlu karşılanmıştır.
	Etkinlik ve Tanıtım	Her yıl düzenlenen anma törenleri sayesinde çok sayıda insan ilçemizi tanıyor	Tanıtım faaliyetlerinin turizme katkısı öne çıkmaktadır.
İmaj Yönetimi	Kurumsal İmaj	Havran artık Koca Seyit'le anılan bir yer haline geldi	Koca Seyit imajı, Havran'ın kurumsal imajıyla bütünleşmiştir.
	Halkla İlişkiler Faaliyetleri	Belediye sosyal medyada da Koca Seyit'i tanıtıyor, gençlere hitap ediyor	Dijital platformların etkin kullanımı dikkat çekmektedir.
Sürdürülebilirlik	Ekonomik	Ziyaretçilerin gelmesi esnafı memnun ediyor	Turizmin yerel ekonomiye katkısı açıkça görülmektedir.
	Sosyal	Bu tür değerler etrafında birleşmek insanları bir araya getiriyor	Kültürel miras etrafında toplumsal bütünleşme sağlandığı anlaşılmaktadır.
	Çevresel	Çevredeki doğal alanların da korunması önemli	Miras alanlarının doğal çevreyle birlikte değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
Bilinç ve Katılım	Yerel Halkın Katılımı	Etkinliklerde görev almak gurur verici	Halkın gönüllü katılımı yerel sahiplenmenin göstergesidir.
	Gençlerin Farkındalığı	Gençler Koca Seyit'i öğrenince başarılarından çok etkileniyor	Yeni kuşakların tarihi figürlerle bağ kurma eğilimi yüksektir.

Tablo 3: Tematik Analiz

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.9.7. Genel Bulguların Değerlendirilmesi

Yapılan görüşmeler ve analizler neticesinde, Kocaseyit Köyü'nün tarihî, kültürel ve doğal zenginliklerinin yanı sıra turizm ve ekonomik potansiyeli dikkat çekmektedir. Köy, Seyit Onbaşı'nın memleketi olması dolayısıyla tarih turizmi açısından bir cazibe merkezi haline gelmiştir. Bununla birlikte, zeytincilik, mandalina ve incir bahçeleri, taş ocakları ve hayvancılık gibi faaliyetler köy ekonomisinin temel kaynaklarını oluşturmaktadır.

Köyde turizm altyapısının yetersizliği, sanatsal etkinliklerin eksikliği ve müzede konaklama alanlarının olmayışı önemli eksiklikler olarak öne çıkmaktadır. Bu eksiklikler, köyün turizm potansiyelinin tam anlamıyla değerlendirilmesini engellemektedir. Havran Belediyesi'nin bölgeye yönelik kültürel projeleri, tarih yürüyüşleri, sergiler ve sosyal medya tanıtımları gibi faaliyetlerle Seyit Onbaşı'nın mirasını koruma ve tanıtma çalışmalarında aktif bir rol oynadığı gözlemlenmiştir. Seyit Onbaşı'nın ailesi ve müze sorumluları da tarihî objelerin korunması, dijital platformlarda tanıtımlar yapılması ve eğitim programları düzenlenmesi gibi faaliyetlerle bu mirası yaşatmak için önemli çabalar harcamaktadır.

Köyün sosyal dayanışma kültürü, doğal güzellikleri ve tarihî değeri bölgenin güçlü yönleri arasında yer alırken, turizm altyapısındaki eksiklikler ve gelişim odaklı ihtiyaçlar ise zayıf yönleri oluşturmaktadır. Bu zayıf yönlerin giderilmesi, köyün ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.

SONUÇ

Havran Belediyesi'nin kültürel mirasın korunmasına yönelik projeleri, köyün tarihsel, kültürel ve doğal zenginliklerini koruma ve gelecek nesillere aktarma açısından büyük önem taşımaktadır. Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular, köyün güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymuştur. Köyün güçlü yönleri arasında, tarihsel ve kültürel mirası, doğal güzellikleri, zeytincilik, mandalina ve incir bahçeleri, taş ocakları gibi ekonomik kaynakları yer almaktadır. Bu faktörler, köyün turizm potansiyelini artırmaktadır. Köy halkının güçlü dayanışma kültürü ve ekonomik çeşitliliği, sosyal yapıyı ve geçim kaynaklarını destekleyen önemli faktörlerdir. Ancak, köyün gelişmesi gereken bazı noktalar da bulunmaktadır. Özellikle turizm altyapısının eksikliği, sanatsal etkinliklerin yokluğu ve altyapısal ihtiyaçlar bu sorunların başında gelmektedir. Görüşmelerde K1, K2 ve K3 kodlu köy sakinleri, konaklama tesisleri, müze girişine kafeterya gibi dinlenme alanlarının eksikliğinden bahsetmiş ve bu altyapı eksikliklerinin köyün turizm potansiyelini sınırladığını vurgulamışlardır. Sanatsal etkinliklerin yokluğu, köyün sosyal iletişim ve etkinlik yapısını zayıflatmış düşünülmemektedir.

Yapılan betimsel analiz sonucunda, Kocaseyit Köyü'nün güçlü bir tarihî, kültürel ve doğal yapıya sahip olduğu anlaşılmıştır. Köyün, Seyit Onbaşı gibi kahraman ile anılması, tarih turizmi açısından önemli bir avantajdır. Köyün ekonomisi taş ocakları, zeytincilik, hayvancılık, mandalina ve incir yetiştiriciliği gibi çeşitli geçim kaynaklarına dayanmaktadır. Belediyenin sağladığı altyapısal destek ve sosyal projeler, köyün yaşam kalitesini artırmaktadır. Seyit Onbaşı Müzesi ise bu mirası koruma, tanıtma ve ziyaretçilere etkili bir deneyim sunma açısından aktif bir rol oynamaktadır. Ancak köyün turizm altyapısının eksikliği, sanatsal etkinliklerin azlığı ve konaklama imkanlarının yetersizliği gibi alanlarda geliştirilmesi gereken noktalar mevcuttur.

Turizm altyapısının güçlendirilmesi, köyün kalkınması açısından önemli bir adımdır. Müze girişine bir kafeterya veya dinlenme alanı eklenerek ziyaretçilerin konforu sağlanmalı, konuk evi veya otel gibi konaklama tesisleri oluşturulmalıdır. Köyde ulaşım kolaylığı için mevcut yönlendirme levhaları ve otopark alanları daha da iyileştirilmelidir. Sanatsal ve kültürel etkinliklerin artırılması, köyün sosyal yapısını güçlendirecek ve toplumsal dayanışmayı pekiştirecektir. Belirli tarihlerde sanatsal festivaller ve etkinlikler düzenlenmeli, köyün gençleriyle yaşlılarını bir araya getiren aktiviteler teşvik edilmelidir. Dijitalleşme ve teknolojinin etkin kullanımı da müzenin tanıtımına katkı sağlayacaktır.

Dijital sergiler ve sanal gerçeklik uygulamaları ile ziyaretçi deneyimi zenginleştirilmeli, sosyal medya ve internet platformlarında içerikler üretilerek Seyit Onbaşı'nın başarı hikayesi daha geniş kitlelere ulaştırılmalıdır. Belediye ve müze iş birliğiyle köyde tarih eğitim programları ve gönüllülük projeleri düzenlenmeli, okullarla ortak çalışmalar yapılarak gençlere tarih bilinci ve vatanseverlik duygusu aşılanmalıdır. Bu adımlar, köyün kültürel, sosyal ve ekonomik yapısını güçlendirecek, turizm potansiyelini artırarak köyün kalkınmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Böylelikle Seyit Onbaşı'nın mirasının korunması ve gelecek nesillere aktarılması adına güçlü bir platform oluşturacaktır.

Bu çalışmanın sonuçlarını maddelersek;

1. Kocaseyit Köyü'nün Tarihi ve Kültürel Zenginliği: Kocaseyit Köyü, tarihî, kültürel ve doğal zenginlikleriyle dikkat çekerken, Seyit Onbaşı'nın köydeki tarihi etkisi, bölgenin kültürel kimliğini şekillendiren en önemli unsurdur. Seyit Onbaşı'nın Kurtuluş Savaşı'ndaki kahramanlık hikayesi ve köydeki varlığı, köyü yerleşim yeri olmanın ötesinde tarihi bir simge haline getirmektedir.
2. Ekonomik Faaliyetler ve Dayanışma Kültürü: Köydeki zeytincilik, mandalina ve incir yetiştiriciliği, taş ocakları ve hayvancılık gibi faaliyetler, köy halkının geleneksel yaşam tarzını yansıtmaktadır. Seyit Onbaşı'nın kültürel mirası, köy halkı arasında oluşan dayanışma kültürünü pekiştiren bir faktördür. Onun gösterdiği liderlik ve kahramanlık, köydeki toplumsal bağları güçlendiren bir sembol haline gelmiştir.
3. Altyapı ve Belediye Desteği: Seyit Onbaşı'nın mirası, köydeki altyapı projelerinin hayata geçirilmesinde önemli bir güç unsuru olmuştur. Belediye, köyün gelişmesini Seyit Onbaşı'nın kültürel ve tarihî mirasına olan saygı ile birleştirerek ve onu yaşatarak altyapı projelerini yürütmektedir. Seyit Onbaşı ve Kocaseyit adının verildiği kamu hizmet binaları ve yerel işletmeler bu mirasa olan bağlılığı yansıtmaktadır.
4. Turizm ve Sanatsal Etkinlikler: Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsünün anlatıldığı müze ve etkinlikler, köydeki turizmin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Seyit Onbaşı'nın mirası, köyün turistik cazibesini artırmakta ve sanatsal etkinliklerin de bu mirasa hizmet etmesi sağlanmaktadır. Turistlerin bu etkinlikler aracılığıyla hem kültürel bir deneyim yaşaması hem de Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsünü daha yakından tanınması sağlanmaktadır.
5. Seyit Onbaşı Müzesi ve Kültürel Mirasın Tanıtımı: Seyit Onbaşı Müzesi, Havran'ın kültürel mirasını tanıtan önemli bir merkezdir. Müzedeki tarihi objeler, ziyaretçilere Seyit

Onbaşı'nın kahramanlıklarını aktarırken hem de köyün tarihî geçmişine dair daha fazla bilgi sunmaktadır.

6. UNESCO Çalışmaları ve Kültürel Miras: Seyit Onbaşı ve Kocaseyit Köyü'nün kültürel mirası, UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne dahil edilmesi için potansiyel taşımaktadır. Seyit Onbaşı'nın hayatı ve köyün tarihî yapıları, bu başvuru için güçlü bir adaylık oluşturmaktadır. Bu miras, bölgenin UNESCO tarafından tanınması ile daha geniş bir kitleye ulaşabilir ve küresel ölçekte korunması sağlanabilir.

7. Cittaslow Hedefi ve Sürdürülebilir Kalkınma: Seyit Onbaşı'nın mirası, Cittaslow felsefesinin bölgedeki uygulanmasına ilham kaynağı olmuştur. Cittaslow hareketi, köyün doğal ve kültürel değerlerinin korunması için bir çerçeve sunarken, Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsünün yaşatılması bu sürecin bir parçası olarak öne çıkmaktadır. Seyit Onbaşı'nın anısına saygı, bölgedeki çevre duyarlılığı ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleriyle harmanlanmaktadır.

8. Yerel Halkın Katılımı ve Toplumsal Farkındalık: Seyit Onbaşı'nın mirası, köy halkının kültürel ve çevresel projelere katılımını teşvik etmektedir. Onun yaşamı ve başarıları, köydeki toplumsal farkındalığı artıran ve halkı bir araya getiren bir unsur olmuştur. Seyit Onbaşı'nın kahramanlıkları, halkın kendi kültürel mirasına sahip çıkmasını teşvik etmekte ve bu mirası koruma konusunda toplumsal dayanışmayı güçlendirmektedir.

9. Çevre Dostu Uygulamalar ve Doğal Kaynakların Korunması: Seyit Onbaşı'nın doğal çevreye olan bağlılığı ve köyün geçmişteki yaşantısı, bölgedeki çevre dostu uygulamaların yaygınlaştırılmasında etkili olmuştur. Seyit Onbaşı'nın mirası, çevre duyarlılığını artırarak, organik tarım ve doğal kaynakların korunması gibi uygulamalara ilham kaynağı olmaktadır. Bu şekilde, bölgenin doğal kaynakları, Seyit Onbaşı'nın değerleri doğrultusunda korunmaktadır.

10. Sosyal Turizm ve Sürdürülebilir Ziyaretçi Politikaları: Seyit Onbaşı'nın mirası, köye gelen ziyaretçilerin kültürel değerleri daha bilinçli bir şekilde deneyimlemelerini sağlayan sürdürülebilir ziyaretçi politikalarına olanak tanımaktadır. Seyit Onbaşı'nın kahramanlıkları ve köyün tarihî yapıları, turistlerin çevreye duyarlı ve kültürel açıdan bilinçli bir ziyaret yapmalarını teşvik etmektedir.

11. Eğitim ve Araştırma Merkezlerinin Kurulması: Seyit Onbaşı'nın hayatı ve Kocaseyit Köyü'nün kültürel özellikleri üzerine eğitim ve araştırma merkezleri kurulmuş, bu merkezler yerel halk ve dışarıdan gelen ziyaretçilere tarihi ve kültürel bilgiler

sunmaktadır. Seyit Onbaşı'nın mirası, bu tür merkezlerin kurulması ve köyün tarihî öğelerinin eğitici bir şekilde aktarılmasını sağlayan önemli bir motivasyon kaynağı olmuştur.

Bu çalışmanın akabinde sürdürülebilir kültürel miras açısından katkı amacıyla sunulan öneriler;

1. Turizm Altyapısının Geliştirilmesi: Kocaseyit Köyü'nde turizmin gelişmesini sağlamak amacıyla, köyde konaklama tesislerinin kurulması ve mevcut turizm altyapısının iyileştirilmesi önem arz etmektedir. Seyit Onbaşı'nın mirasını yaşatacak bir müze girişine ek olarak, dinlenme alanları ve kafeteryaların kurulması, bölgenin turistik cazibesini artıracaktır.

2. Sanatsal Etkinliklerin Artırılması: Köyde sanatsal etkinliklerin düzenlenmesi, bölgenin sosyal yapısını güçlendirecek ve köy halkı ile ziyaretçiler arasında etkileşimi artıracaktır. Konserler, sergiler ve tiyatro gibi etkinliklerin sıklığının artırılması hem kültürel çeşitliliği hem de turizmi canlandıracaktır.

3. Seyit Onbaşı'nın Mirasının Global Platformlarda Tanıtılması: Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsünün ulusal ve uluslararası alanda daha fazla tanıtılması için akademik seminerler, kültürel iş birlikleri ve medya çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bu tanıtımlar, onun mirasını ve Kocaseyit Köyü'nün tarihî önemini global düzeyde daha geniş kitlelere ulaştıracaktır.

4. UNESCO Başvuruları İçin Hazırlık: Seyit Onbaşı'nın kahramanlık öyküsü ve Kocaseyit Köyü'nün tarihi yapıları, UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne başvuru için güçlü bir adaylık oluşturmaktadır. Başvurulara yönelik hazırlıklar için yerel yönetim ve kültürel miras uzmanları ile iş birliği yapılması önemlidir.

5. Yerel Ürünlerin Markalaşması: Havran'ın gastronomik ürünlerinin, özellikle zeytin, mandalina, incir gibi yerel ürün çeşitlerinin coğrafi işaretleme belgesi alma süreçlerinin desteklenmesi, bu ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda tanıtılmasını sağlayacaktır. Böylelikle bölge gelirinde artış da oluşacaktır.

6. Eğitim Programları ve Gençlere Yönelik Çalışmalar: Gençlere yönelik tarih bilinci artırıcı eğitim programlarının düzenlenmesi, Seyit Onbaşı'nın mirası ve bölgenin kültürel geçmişinin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacaktır. Bu programlar, gençlerin köyün kültürel değerlerine olan bağlılıklarını güçlendirecektir.

7. Biyolojik Zenginliklerin Korunması ve Tanıtımı: Havran'ın endemik bitkileri ve biyolojik zenginliklerinin korunması, bölgenin doğal mirasının bir parçasıdır. Bu zenginliklerin geleneksel el sanatları ve halıcılık gibi kültürel alanlarla harmanlanarak tanıtılması, bölgenin kültürel ve doğal mirasının bir arada yaşatılmasını sağlayacaktır.
8. Cittaslow İlkelerinin Yaygınlaştırılması: Cittaslow felsefesi doğrultusunda, bölgedeki doğal ve kültürel değerlerin korunması ve sürdürülebilir turizm projelerinin teşvik edilmesi önemlidir. Bu projeler, yerel ekonomiyi güçlendirirken çevresel duyarlılığı artırarak köy halkının yaşam kalitesini iyileştirecektir.
9. Sürdürülebilir Tarım ve Yerel Ürünler: Cittaslow ilkeleri çerçevesinde, bölgedeki zeytin, incir ve mandalina gibi yerel ürünlerin sürdürülebilir üretimi ve pazarlanması teşvik edilmelidir. Bu ürünlerin coğrafi işaretleme süreçlerinin desteklenmesi hem ekonomik fayda sağlayacak hem de bölgenin tanıtımına katkı sunacaktır.
10. Festival ve Şenlikler: Bölgenin geleneksel kültürünü kutlayan festivallerin düzenlenmesi, hem yerel halkı bir araya getirecek hem de ziyaretçilerin ilgisini çekecektir. Seyit Onbaşı'nın mirasını yaşatan etkinliklerin festival ve şenlikler ile desteklenmesi, bu tür organizasyonların turizmle uyumlu hale getirilmesini sağlayacaktır.
11. Sanatsal Performanslar: Sanat galerileri, tiyatro oyunları ve konserlerle bölgenin kültürel hayatı canlandırılabilir. Bu etkinlikler hem yerel halk hem de ziyaretçiler için görsel ve duysal bir deneyim sunarak bölgeyi tanıtmak için etkili bir araç olacaktır.
12. Eğitim Programları: Yerel halk için tarih bilincini artırıcı eğitim programları düzenlenmesi önemlidir. Bölgenin geleneksel zanaatlarına dair atölye çalışmaları da düzenlenerek köyün kültürel mirası daha geniş kitleye aktarılabilir.
13. Deneyim Atölyeleri: Zeytinyağı üretimi, halı dokuma ve yerel yemekler yapımı gibi geleneksel el sanatları ve mutfak kültürüne yönelik atölyeler düzenlenmesi, katılımcılara bölgenin kültürel özelliklerini deneyimleme fırsatı sunacaktır.
14. Sanal Gerçeklik (VR) Turlar: Seyit Onbaşı'nın kültürel mirasını dijital ortamda tanıtmak için sanal gerçeklik turlarının düzenlenmesi, özellikle yerel halk dışındaki ziyaretçiler için bölgenin tanıtımına katkı sağlayacaktır. Bu turlar, Seyit Onbaşı'nın mirasını dijital ortamda yaşatacak etkili bir araç olacaktır.
15. Dijital Sergiler ve Web Seminerleri: Yerel sanatçıların eserlerinin dijital platformlarda sergilenmesi, Seyit Onbaşı'nın kültürel mirasının sanatsal yönlerini ön

plana çıkaracaktır. Bölgenin tarihî ve kültürel mirasına dair evrimii seminerlerin düzenlenmesi, uluslararası düzeyde bilinirliği artıracaktır.

16. Fotoğraf Yarışmaları: Çekilen ilginç fotoğraflarla bölgenin tanıtımına ve yerel kültürün keşfine katkı sağlanabilir. Bu yarışmalar, yerel halkın ve dışarıdan gelen katılımcıların bölgedeki doğal ve kültürel zenginlikleri farklı bakış açılarıyla sunmasına olanak tanıyacaktır.

KAYNAKÇA

- Açııcı, F. K., Ertaş, Ş., & Sönmez, E. (2017). Sürdürülebilir Turizm: Kültür Turizmi ve Kültürel Miras. *Akademia Disiplinlerarası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 52-66.
- Akalın, D. (2015). Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale Savaşı. *Belgi Dergisi*, (10), 1461-1466.
- Akbaş, A. (2024). Sanat ve Ritüel: Kültürel Antropoloji Bağlamında Güncel Tartışmalar. *YAZIT Kültür Bilimleri Dergisi*, 4(1), 73-99.
- Akbulut, O., & Ekin, Y. (2021). Toplumsal Hafıza, Kültürel Miras ve Savaş Alanları Turizmi Üzerine Kavramsal Bir Çalışma. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 5(Özel Sayı), 150-159.
- Akça, S. (2014). *Politik Coğrafya Kapsamında Kültürel Miras Yönetimi: İstanbul Tarihi Yarımada ve Venedik Örneği* (Master's Thesis, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- Akpınar, E. (2007). Türkiye'nin Dünya Mirası Listesi'ndeki Yeri ve Yeni Bir Aday Önerisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 81-106.
- Alanyurt, U. (2009). Türkiye'de Koruma ve Onarım Üzerine Analiz. *Masrop*, (4).
- Alaura, S. (2022). 14 Rediscovery and Reception of the Hittites: An Overview.
- Albasan, I. (2023). Augustus Döneminde Mitolojik İmaj ve İmparatorluk Kültü Bağlamında Merkez ve Eyalet Karşılaştırması. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1121-1163.
- Aliağaoğlu, A., & Mirioğlu, G. (2020). Balıkesir Kent Kimliği. *International Journal of Geography and Geography Education*, (42), 374-399.
- Altınöz, M.Ö. (2022). Geleneksel Osmanlı Yerleşimi Safranbolu Korumacılık Tarihinin Çerçevesi ve UNESCO Dünya Miras Kenti Oluşumuna Etkisi. *Journal of Architectural Sciences and Applications*, 7(2), 900-918.
- Arslan, B. Ş., & Buldukoğlu, K. (2019). Yasın Aile Üzerine Etkilerini Azaltmak İçin Uygulanan Yas Destek Programları. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(3), 402-417.
- Arslan, İ. K., & Yavuz, A. (2020). Sosyal Medyanın Tüketici Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Girişimcilik Dergisi*, 4(8), 151-170.
- Arslan, N. (2010). A Retrospective Overview of Archaeological Excavations at the Aeolian: City of Assos Between 1881 And 2009. In *Colloquium Anatolicum* (No. 9, Pp. 113-140). Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü.

- Aslaner, A. G., & Aslaner, D. A. (2020). Gelenekselden Dijitale Türkiye’de Reklamcılık. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(21), 17-30.
- Atik, A., & Atik, İ. (2018). Slow City Hareketinden Slow Food Hareketine Doğru Giderken Belediyelerin Rolü. *Paradoks Ekonomi Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 1-16.
- Avcıoğlu, S. (2016). Tarihi Çevrelerde Kentsel Koruma ve Kentsel Yenileme Eğilimleri: Yasal ve Yönetmelik Çerçeve. *İdealkent*, 7(20), 698-719.
- Ay, N. G., & Söylemez, D. İ. Tarihi Eserlerin Restorasyonunda Belediyelerin Rolü ve Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Toplum Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, 4(Özel), 240-253.
- Aycil, S. (2022). İstanbul’un Kent Dokusunun Posta Pulları Üzerinden Değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 13(34), 659-683.
- Bakırer, Ö. (1980). A Study on the Use of Brickbonds in Anatolian Seljuk Architecture.
- Balcı, E., Kuban, N., & Çiftçi, A. (2022). Türkiye’de Mimari Mirasın Korunmasında Çalışan Geleneksel Yapı Ustalarının Önemi ve Uygulama Elemanlarının Eğitimleri Üzerine Güncel Bir Değerlendirme. *TÜBA-KED Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanteri Dergisi*, (25), 81-96.
- Balcı, Y. (2023). Elektronik Belge Yönetim Sisteminde Yenilikçi Yaklaşımlar. *JINENIS*, 2(2), 163-188.
- Balta, S. (2023). Tarihsel Çevre Peyzajlarında Dini Yapı Tipolojilerinin İncelenmesi: Ani Harabeleri, Kars Örneği. *Akdeniz University Journal of The Faculty of Architecture*, 2(2), 178-209.
- Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Baranseli, E. S., & Koca, H. İ. (2021). Arayüz Tabanlı Mobil İletişim Çağında Üniversitelerin Mobil Uygulama Arayüz Tasarımları Üzerine Bir İnceleme. *Yeni Medya*, 2021(10), 63-86.
- Başok, N., Tos, O., & Kilimci, C. (2017). Kurumsal Marka Yaratılmasında Halkla İlişkilerin Rolü. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi*, (8), 74-88.
- Batdı, V. (2021). Yabancılar Dil Öğretiminde Teknolojinin Kullanımı: Bir Karma-Meta Yöntemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(1), 1213-1244.
- Bayar, İ. (2021). Balıkesir Tarihi Kent Merkezinin Canlandırılması, Bir Öneri (Master’s Thesis, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü).

- Baykal, F., & Ataberk, E. (2020). Karşılaştırmalı Bir Araştırma: Kuramdan Uygulamaya Türkiye’de Cittaslow Hareketi. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 290-316.
- Beksaç, E. (2018). Edremit Körfezi’nin Güney Kesiminde Orta Çağ. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2(4), 20-31.
- Beksaç, E., & Beksaç, Ş. N. (2005). Tarihin Işığında Burhaniye. Balıkesir Valiliği, Balıkesir.
- Benli, B., Gezer, M., & Karakas, E. (2020). Smart City Transformation For Mid-Sized Cities: Case of Çanakkale, Turkey. *Handbook Of Smart Cities*, 1-20.
- Bilbil, E. K., & Kasar, A. (2019). Redefinition Of Feedback in Corporate Communication Management And Target Group Relations: A Literature Review. *Connectist: Istanbul University Journal Of Communication Sciences*, 2019(57), 85.
- Bilmez, M. M. (2017). Diyarbakır Surları Üzerindeki Motiflerin Araştırılması ve Seramiğe Uyarlanması (Master’s Thesis, Dokuz Eylul Üniversitesi (Turkey)).
- Bogdan, A., Chambre, D., Copolovici, D. M., Bungau, T., Bungau, C. C., & Copolovici, L. (2022). Heritage Building Preservation in the Process of Sustainable Urban Development: The Case of Brasov Medieval City, Romania. *Sustainability*, 14(12), 6959.
- Boran, A., & Aykaç, R. (2019). Yeni Araştırmalar Bağlamında Diyarbakır Kalesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (42), 273-282.
- Brown, MF (2005). Miras Sorunu: Somut Olmayan Kültürel Varlıkların Korunmasına İlişkin Son Çalışmalar. *Uluslararası Kültürel Varlık Dergisi*, 12 (1), 40-61.
- Budak, F. (2022). Turizm Rehberliğinde Alan Uzmanlığı Önerisi: ‘Zeytin Tarımı ve Zeytinyağı’ Üzerine Turist Rehberliği (Master’s Thesis, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Cam, O., & Avcı, M. (2024). Kutsal Alanlar, Coğrafi İşaretler, Kültür ve İnanç Rotalarının İnanç Turizmi Açısından Değerlendirilmesi. *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(13), 26-43.
- Carbonara, G. (2012). An Italian Contribution to Architectural Restoration. *Frontiers of Architectural Research*, 1(1), 2-9.
- Carmola, K. (2022). Istanbul: City Of Layers And Counter-Currents. *Critical Review Of International Social And Political Philosophy*, 25(5), 723-741.
- Ceyhan, M. Ş., & Kocadaş, K. A. (2024). Kültür Kavramı ve Kültür Değişmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyolojik Düşün*, 9(1), 118-137.
- Chanteur, J. (1988). L’individualisme Dans Ses Rapports Avec La Culture Et La Politique. In *Culture Et Politique/Culture and Politics* (Pp. 86-94). De Gruyter.

- Chen, D., & Li, J. (2021). Process-Led Value Elicitation Within Built Heritage Management: A Systematic Literature Review Between 2010 And 2020. *Journal of Architectural Conservation*, 27(1-2), 1-16.
- Chiapparino, F., Ciuffetti, A., & Giulianelli, R. (2019). Economic History at the Faculty of Economics in Ancona. *The First Outstanding 50 Years of "Università Politecnica Delle Marche" Research Achievements in Social Sciences and Humanities*, 37-44.
- Clare, L. (2020). Göbekli Tepe, Turkey. A Brief Summary of Research at a New World Heritage Site (2015–2019).
- Coleman, C. (2010). Resacralizing The World: The Fate Of Secularization in Enlightenment Historiography. *The Journal of Modern History*, 82(2), 368-395.
- Cooley, A. E., Mitchell, S., & Salway, B. (2007). Roman Inscriptions 2001–2005. *The Journal of Roman Studies*, 97, 176-263.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches* (3rd Ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage Publications.
- Çakmak, D. (2018). Marka İmajı ve İtibarı Oluşturmada Halkla İlişkilerin Rolü. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 3.
- Çalhan, M. (2023). Ulusal Kalkınma ve Bölge Planları Çerçevesinde Dezavantajlı Gruplar. *Bölgesel Kalkınma Dergisi*, 1(03), 332-348.
- Çarıkçı, K., Meral, H., Berkil, S., Çalışır, A., Önala, L., & Arslan, Ö. (2024). Nitel Araştırmalarda Tematik Analiz. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 10(37), 127-140.
- Çekin, A. B., & Çalışkan, H. (2020). Dil ve Kültür Üzerine. *Language Teaching and Educational Research*, 3(1), 163-175.
- Çelik, A. (2017). Hüzün Turizmi Üzerine Bir Derleme. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 41-55.
- Çelik, K. (2024). Somut Olmayan Kültürel Miras Değerlerinin Sürdürülebilirliği (Kars Örneği) (1. Baskı). Detay Yayıncılık. ISBN: 978-605-2549-759.
- Çetin, B., & Coşkun, M. (2020). Kültürel Miras Unsuru Olan Aba Güreşine Yönelik Şekilsel ve İşlevsel Kültür Bölgesi Belirleme Denemesi (Hatay). *Coğrafya Dergisi*, (40), 65-82.
- Çizgen, S., Tuttu, G., & Ursavaş, S. (2020). Ardıç Kozalağının Türkiye'deki Hasat Miktarları ve Etnobotanik Kullanımı. *Anadolu Orman Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 91-98.

- Çokal, Z., & Yılmaz, İ. (2019). Turist Rehberlerinin Performansının Destinasyon İmajına Etkisinde Etik Davranışlarının Düzenleyici Rolü: Nevşehir Örneği.
- Çona, A. (2022). Ege Bölgesi'nde Yer Alan UNESCO Kültür Miras Alanlarının Rotasının Oluşturulması Üzerine Bir Çalışma.
- Çörtük, U. (2022). Kaunos Antik Kenti Araştırma Tarihçesi. Bitig Edebiyat Fakültesi Dergisi, 2(4), 298-321.
- Dallari, F. (2018). Cultural Itineraries and Roman Routes: Challenges and Opportunities for Sustainable Local Development and Social Participation. *Valorisation and Management*, 45.
- De Feo, G., Angelakis, A. N., Antoniou, G. P., El-Gohary, F., Haut, B., Passchier, C. W., & Zheng, X. Y. (2013). Historical and Technical Notes on Aqueducts From Prehistoric to Medieval Times. *Water*, 5(4), 1996-2025.
- Dedehayır, H. (2010). Yerelden Ulusala Ulusaldan Evrensele Koruma Bilincinin Gelişim Süreci. *ÇEKÜL Vakfı Yayınları, İstanbul*, 82, 84.
- Demir, E. (2024). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Teknikleri Üzerine Betimsel Bir Çalışma. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(46), 313-328.
- Demirbaş, E. (2022). Anadolu'da Tarih Öncesi Dönemdeki Sosyoekonomik Faaliyetlerin Pazarlama Tarihi Açısından Önemi. Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15(4), 783-800.
- Demircan, N., & Sezen, I. (2018). Sürdürülebilir ve Yaşanabilir Kentler İçin Yeşil Alanların Kullanımları; Kişiyeye Tahsisli Kent Bahçeleri. *Journal of the Institute of Science and Technology*, 8(1), 263-270.
- Demirel, M. D., & Umar, N. (2023). İklim Değişikliği Karşısında Kültürel Mirasın Etkilenebilirliği. *Resilience*, 7(2), 455-463.
- Deniz, G., & Eryılmaz, S. (2019). Türkiye'de Programlama Eğitimi ile İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Bir Betimsel Analiz Çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 15(4), 319-338.
- Deniz, Y. S., & Avcı, M. (2023). Unesco Anma ve Kutlama Programlarının Kültürel Miras Farkındalığına Etkisi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 26(1), 123-148.
- Denzin, N. K., Lincoln, Y. S., Giardina, M. D., & Cannella, G. S. (Eds.). (2023). *The Sage Handbook of Qualitative Research* (6th Ed.). SAGE Publications.
- Desilvey, C., Blundell, A., Fredheim, H., & Harrison, R. (2022). Identifying Opportunities for Integrated Adaptive Management of Heritage Change and Transformation in England: A Review of Relevant Policy and Current Practice.

Dikmen, Ç., & Toruk, F. (2022). Somut Kültür Mirası Kapsamında Geleneksel Göreme Konutlarının İrdelenmesi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 55-83.

Dömbekci, H. A., & Erişen, M. A. (2022). Nitel Araştırmalarda Görüşme Tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (Özel Sayı 2), 141-160.

Döner, B., & Şarlak, E. (2024). Koruma, Belgeleme ve Sürdürülebilirlik: Kültürel Miras Üzerine. *Paros*.

Dupasquier, A. (2016). L'Art À Lyon En 1836-Revue Critique De La Première Exposition De La Société Des Amis Des Arts.

English Heritage, A History of the Charity, English Heritage (English-Heritage.Org.Uk), <https://www.english-heritage.org.uk/about-us/our-history/> [E.T. 31/08/2024]

Ercan, M. A. (2016). Tarihi ve Kültürel Miras Alanlarında Devingen ve Evrimsel Bir Yer Kimliği Kavramsallaştırması. *İdealkent*, 7(20), 720-745.

Erdem, N., Çağlayan, A. Y., & Sarı, E. N. (2022). Terkedilmiş Endüstriyel Alanların Kültürel Peyzaja Kazandırılması. *JENAS Journal of Environmental and Natural Studies*, 4(3), 260-270.

Erdoğan, B. Ü. (2024). *Dijital Medya ve Kültürel Yabancılaşma*. Eğitim Yayınevi (20).

Eres, Z. (2010). Tarih Öncesi Kazı Alanlarında Koruma ve Sergileme Kavramının Gelişimine Kısa Bir Bakış. *Tüba-Ked Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanteri Dergisi*, (8), 119-130.

Erkan, APDYK (2013). Dünya Mirası Sözleşmesinin 40. Yıldönümü: 36. Dünya Mirası Komitesi Toplantısına Genel Bakış. *Uluslararası İslami Kentsel Miras Yaz Okulu* 2012, 235-251.

Eröz, S. S., Özgürel, G., & Yılmaz, N. (2017). Kültürel Mirasın Aktarılmasında Kültür Evlerinin Rolü: Kırklareli Örneği. *Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 126-141.

Eşitti, B. (2017). Ani Harabelerinin Bölgesel Kalkınma Üzerindeki Etkileri. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 18(40), 129-147.

Faber, KT, Casadio, F., Masic, A., Robbiola, L. Ve Walton, M. (2021). Geriye Bakmak, İleriye Bakmak: Sanatta, Arkeolojide ve Sanat Korumada Malzeme Bilimi. *Yıllık Malzeme Araştırmaları İncelemesi*, 51 (1), 435-460.

Fidangenç, A. N. Ş. (2016). Yereli Korumak ve Türkiye’de Kent Müzeleri. *İdealkent*, 7(20), 936-965.

- Fitzsimons, JA (2015). Avustralya'daki Özel Korunan Alanlar: Mevcut Durum ve Gelecekteki Yönler. *Doğa Koruma*, 10, 1-23.
- Fox, AL (1878). Antik Binaları Koruma Derneği. *Büyük Britanya ve İrlanda Antropoloji Enstitüsü Dergisi*, 186-186.
- Freire-Lista, D. M. (2021). The Forerunners on Heritage Stones Investigation: Historical Synthesis and Evolution. *Heritage*, 4(3), 1228-1268.
- Garakhanova, N. (2023). Türkiye Cumhuriyeti'nde 100 Yılda Kültür Diplomasisi Gelişimi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (64), 210-229.
- Garakhanova, N. (2024). Azerbaycan'ın Dış Politikada Kültür ve Dijital Diplomasi Entegrasyonu. *Karadeniz Araştırmaları*, 21(81), 27-52.
- Garip, S. (2023). Sosyal Bilimlerde Nicel Araştırma Geleneği Üzerine Kuramsal Bir İnceleme. *International Journal Of Social Science Research*, 12(1), 1-19.
- Gedik, Y. (2021). Etkinlik Pazarlaması: Avantajları, Zorlukları ve Stratejileri Üzerine Kavramsal Bir Değerlendirme. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 497-515.
- Gemici, H. C., Atakuman, Ç., Kolankaya-Bostancı, N., & Fidan, E. (2024). Diversity of Obsidian Sources in the Northwest Anatolian Site of Bahçelievler and the Dynamics Of Neolithisation. *Quaternary Science Reviews*, 329, 108543.
- Glendinning, M. (2019). Mirasın Korunması: “Büyük Anlatı”nın Yükselişi ve Düşüşü. *Çağdaş Mimarlık Tarihine Routledge Companion*, 328-338.
- Göçmen, Ö. (2022). 2022 Türk Dünyası Kültür Başkenti Bursa İli Osmangazi İlçesinin Önemi. *Academic Knowledge*, 4(2), 267-283.
- Göktaş, Ş. N. (2020). Balıkesir Havran'da Bulunan Geleneksel Konutların Yapım Teknikleri ve Taşıyıcı Sistem Açısından İncelenmesi (Master's Thesis, Bursa Uludag University (Turkey)).
- Görgülü, U., & Özbey, S. Ö. (2024). Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Arkeolojisi. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, (87), 50-69.
- Guzmán, P. C., Roders, A. P., & Colenbrander, B. J. F. (2017). Measuring Links Between Cultural Heritage Management and Sustainable Urban Development: An Overview of Global Monitoring Tools. *Cities*, 60, 192-201.
- Gül, M., & Han, Y. (2021). Devrim Erbil'in Osmanlı Camileri Temalı Eserlerine İkili Bakış. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 7(2), 56-76.
- Gül, S., Işık, A. A., & Kaymak, E. B. (2024). Somut Olmayan Kültürel Mirasın Posta Sanatı (Mailart) ile Yaygınlaştırılması. *Bilim Armonisi*, 6(2), 4-19.

- Gülcan, C. (2021). Nitel Bir Veri Toplama Aracı: Odak (Focus) Grup Tekniğinin Uygulanışı ve Geçerliliği Üzerine Bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 94-109.
- Gümüşçü, O. (2018). Tarihi Coğrafya ve Kültürel Miras. *Erdem*, (75), 99-120.
- Günel, N. (2020). Türkiye’de Bitki Coğrafyası Araştırmaları. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 18(35), 47-75.
- Günay, R., Koç Damgacı, F., & Kaya, Y. (2015). Yararlanma Odaklı Değerlendirme ve Yansımaları. *Journal of International Social Research*, 8(40).
- Gündoğdu, H. (2006). Kùltürlerin Buluştuğı Bir Orta Çağ Şehri: Ani. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (17), 51-84.
- Güneröz, C., & Karaöz, B. T. (2021). Orta Doğu Müzeciliğine Genel Bakış ve Ürdün Odağında Kültürel Miras ve Müzecilik Çalışmaları. *Art-Sanat Dergisi*, (16), 221-252.
- Güneş, D., & Erdem, R. (2022). Nitel Araştırmaların Analizi: Meta-Sentez. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 81-98.
- Güngör, M. (2024). Antiquities Policies And Museology Activities in the Ottoman Empire. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (37), 370-383.
- Gürbüz, M. (2021). Amos’ Ta Yeni Araştırmalar ve Bulgular. *Cedrus*, 9, 219-249.
- Gürel, E., & Alaçam-Akşit, A. C. (2018). A Review On The Understanding of Medicine in the Ancient Era: Asclepius, The God of Medicine/ Antik Dönem Tıp Anlayışı Üzerine Bir İnceleme: Sağlık Tanrısı Asklepios. *Contemporary Debates In*, 103,113.
- Haddad, N. A., Fakhoury, L. A., & Sakr, Y. M. (2021). A Critical Anthology of International Charters, Conventions & Principles On Documentation of Cultural Heritage For Conservation, Monitoring & Management. *Mediterranean Archaeology And Archaeometry*, 21(1), 291-291.
- Halaç, H. H., & Bademci, F. (2021). Kültürel Miras: SistematiK Literatür İncelemesi. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 172-190.
- Halaç, H. H., & Şahin, E. (2022). Kültürel Peyzaj Bağlamında Yalvaç İlçesinin Değerlendirilmesi. *Kültür Araştırmaları Dergisi* (13), 333-356.
- Hall, E. (2015). Antik Yunan Edebiyatının ve Batı Kimliğinin Kabulü. *Yunan Edebiyatına Bir Rehber*, 511-533.
- Hanilçe, M. (2022). Turizm Tarihinin Kaynakları-4. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 33(2), 102-145.

- Haviland, WA, Prins, HE, McBride, B. Ve Walrath, D. (2017). Kültürel Antropoloji: İnsan Meydan Okuması. Boston: Cengage Learning.
- Havinga, L., Colenbrander, B. Ve Schellen, H. (2020). Miras Önemi ve Sürdürülebilir Bir Yenilemede Korunacak Niteliklerin Belirlenmesi. *Kültürel Miras Dergisi*, 43, 282-293.
- Havran Tarihi- Havran Turizm Danışma ve Tanıtım, (2024). <https://www.havran.com.tr/havran/havranin-tarihi/> [E.T. 10/12/2024]
- Havranlı Seyit Onbaşı, Koca Seyit, Seyit Onbaşı Kimdir? <https://www.seyitonbasi.com/> [E.T. 24/05/2024]
- Heathcott, J. (2006). İnceleme Denemesi: Şehrin Kütatörlüğünü Yapmak: Yirmi Birinci Yüzyılda Tarihi Koruma İçin Zorluklar. *Planlama Tarihi Dergisi*, 5 (1), 75-83.
- Heritage Canada Foundation - The Canadian Encyclopedia, [E.T. 31/08/2024] <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/heritage-canada-foundation>
- Hodder, I. (2020). Twenty-Five Years of Research at Çatalhöyük. *Near Eastern Archaeology*, 83(2), 72-79.
- Hollweck, T. (2014). Review of *Case Study Research: Design and Methods* (5th Ed.), By R. K. Yin. *The Canadian Journal of Program Evaluation*, 29(1), 108–110.
- İlgar, R. (2024). Kaz Dağı ve Çevresinin Kültürel Varlıkları. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, (23), 338-356.
- İlhan, M. M. (2015). Special Feature: Remembering Gallipoli in a Global Context: Turkey. *History Australia*, 12(1), 25-35.
- IPCE, Instituto Del Patrimonio Cultural De España - Instituto Del Patrimonio Cultural De España | Ministerio De Cultura, <https://ipce.cultura.gob.es/inicio.html> [E.T. 31/08/2024]
- İşık, N., & Sevim, K. N. (2024). Kültür Turizmi ve Malatya'nın Saklı Hazinesi: Arslantepe Höyüğü. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (62), 209-226.
- İbis, S. (2020). Balıkesir'in Gastronomi Turizminin Geliştirilmesi ve Potansiyelinin Belirlenmesi Kapsamında Değerlendirilmesi.
- İlban, M. O., Uğuz, S. Ç., Bezirgân, M., Pekbay, K. N., & Liceli, M. T. (2019). *Burhaniye Turizmi 2023 Stratejileri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- İlter, M. S. (2021). Sürdürülebilir Turizm Endüstrisi Kurmak Mümkün müdür? “Bodrum Örneği”. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 33-41.
- İnci, K. (2023). Çanakkale İlinde IPARD II Kapsamında Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi Programından Fon Kullanan İşletmelerin

Sosyoekonomik Yapılarının İncelenmesi (Master's Thesis, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).

- Jacobs, JG (2011). Anıtların Korunmasında Yahudi Mezarlıkları ve Yahudi Mezar Kültürü. Berlin-Weißensee Örneği. *Anıtların Korunması*, 69 (2), 143-154.
- Janssen, J. (2014). Modernising Dutch Heritage Conservation: Current Progress And Ongoing Challenges For Heritage-Based Planning And Management. *Tijdschrift Voor Economische En Sociale Geografie*, 105(5), 622-629.
- Jeleński, T. (2018). Dayanıklı Şehirler İçin Afet Sonrası İnşa Edilmiş Mirasın Yeniden İnşası Uygulamaları. *Binalar*, 8 (4), 53.
- Jones, S., & Leech, S. (2015). Valuing The Historic Environment: A Critical Review of Existing Approaches To Social Value.
- Kahraman, T., & Bayraktar, B. (2021). Balıkesir İli Mevcut Turizm Potansiyeline Yönelik Genel Bir Değerlendirme. Balıkesir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2(1), 1-20.
- Kahyaoğlu, S. (2021). Edremit Tarihi Uygarlıkların Körfezinde 3500 Yıl. Kafekültür Yayıncılık.
- Kala, E. S. (2020). Mazbut Vakıfların Günümüz Hayır Hizmetleri. *Vakıflar Dergisi*, (54), 161-184.
- Kalaba, B. (2021). Kültürel Mirasın Sürdürülebilirliği Kapsamında Müzelerin Önemi. *Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 102-112.
- Kamila, K., Wilujeng, I., Jumadi, J., & Ungirwalu, S. Y. (2024). Analysis Of Integrating Local Potential In Science Learning And Its Effect On 21st Century Skills And Student Cultural Awareness: Literature Review. *Jurnal Penelitian Pendidikan Ipa*, 10(5), 223-233.
- Karaağaç, B. (2018). Arkeolojik Çağlarda Anadolu'da Müzik. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(1), 285-298.
- Karaca, M. (2022). Roma ve Bizans Döneminde Edremit (Adramytteion) Yöresi Tarihi (Master's Thesis, Dokuz Eylül Üniversitesi (Turkey)).
- Karaçelik, V., & Tekin, Y. (2024). Somut Olmayan Kültürel Miras Unsuru Olarak Efsaneler: Balıkesir için Yenilikçi Bir Festival Önerisi. *Journal of New Tourism Trends*, 5(1), 34-47.
- Karadeniz, C. (2017). Müze ve Toplum: Müzeyle Topluma Ulaşmak. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(8), 19-37.
- Karahan, S., Selda, U. C. A., & Güdük, T. (2022). Nitel Araştırmalarda Görüşme Türleri ve Görüşme Tekniklerinin Uygulanma Süreci /Interviews and Interviewing Techniques in Qualitative Research. *Nitel Sosyal Bilimler*, 4(1), 78-101.

- Karapınar, D. Ç. (2018). Marka İmajı ve İtibarı Oluşturmada Halkla İlişkilerin Rolü. İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İnif E-Dergi), 3(1), 127-141.
- Kartal, N. Z. (2023). Kalkınma Planlarına Halkla İlişkiler Perspektifinden Bir Bakış: 2001-2023 Yılları Arasında Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 11(1), 1-37.
- Kavak, M. (2015). Edremit Körfezi Kuzey Kıyılarında Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Bilinç ve Algısı Ve Tutumları (Master's Thesis, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Kawamura, Y. (2016). Methodological Duality and Conceptual Plurality of Culture in International Relations: Towards Collaboration Of Cultural Policy Research And International Relations.
- Kaya, K. K. (2021). Kültür Analizi Deseninin Stratejik Halkla İlişkiler Uygulamaları Açısından Önemi: Bir Literatür Taraması. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 6(11), 133-143.
- Keçeci, G. B., & Karaca, H. S. (2022). Reklamlardaki Ünlülerden Sosyal Medyadaki Fenomenlere: Influencer Pazarlamasına Bütüncül Bir Bakış. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 15(1), 271-320.
- Kılıç, B., & Yozukmaz, N. (2020). A Conceptual Review of Last Chance Tourism: The Case of Turkey. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 68(3), 322-335.
- Kılıç, M. (2013). Türk Hukukunda Mirasın Resmi Tasfiyesi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 62(3), 761-818.
- Kılıç, S. (2015). Kentsel Yoksulluğa Ekolojik Bir Yaklaşım. *İdealkent*, 6(16), 123-154.
- Kılıç, S., & Polat, S. (2024). Dergipark'taki Eğitim Alanındaki İmaj ile İlgili Makalelerin Sistematik Literatür Analizi. *Alanyazın*, 5(2), 193-211.
- Kılınç, M. (2023). Dijital Çağda Kültürel Miras İletişimi (1. Baskı). Kriter Yayınevi. ISBN: 978-625-6894-23-5.
- King, ML (2014). Antik Dünyaya Dönüş. *Erken Modern Avrupa Tarihi Oxford El Kitabı*, 1350-1750.
- Kitaplar, İ. R. (2014). Kültürel Mirasın Korunması. İstanbul Valiliği, İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB). Akademik Danışman: Zeynep Gül Ünal. İstanbul.
- KMKD, (2024). Kültürel Mirası Koruma Derneği. <http://kmkd.org/> [E.T. 30/12/2024]
- Koç, E. (2023). Bir Kentsel Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı Yerleşiminde Turizm ve Markalaşma Çerçevesinde Kırsal Morfolojiyi Anlamak: Afyonkarahisar Ayazini Örneği. *Türkiye Kentsel Morfoloji Ağı*, 478-506.

- Korkmaz, S. (2024a). Antikçağ Efes Olimpiyat Oyunları. *Journal of Global Sport and Education Research*, 7(1), 48-60. <https://doi.org/10.55142/jogser.1413396> [E.T. 01/12/2024]
- Korkmaz, S. (2024b). Spor ve Beden Kültürü Mekanlarıyla Antikçağ Pergamon'u. *The Online Journal of Recreation And Sports*, 13(4), 456-463.
- Koruma Bölge Kurulu, <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/tr-88374/koruma-bolge-kurulu-hakkinda.html> [E.T. 31/08/2024]
- Kozak, M. A., & Çiçek, D. (2022). Friglerin Kullandıkları Mitolojik Unsurların Bölge Turizmine Yansımaları. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences*, 5(2), 255-268.
- Kömürcü, E., Tok, F., Simsek, A. Ve Özçakar, L. (2014). Homeros'un İlyada'sındaki Kas-İskelet Sistemi Yaralanmaları: Truva Savaşı Yeniden Ele Alındı. *Amerikan Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Dergisi*, 93 (4), 335-341.
- Köse, S. (2023). Cumhuriyetin 100. Yılında Arkeolojik Kazılar Ankara. *Külliyeye, (Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı Özel Sayısı)*, 543-566.
- Kravchenko, A. I. (2022). *Kültürel Çalışmalar*. Directmedia LLC, (44)
- Kurban, S. B., Şentürk, Y., & Oral, A. (2019). Mapping Report Of Cultural Heritage (Turkey). CHIEF (Cultural Heritage And Identities of Europe's Future) Grant Agreement No: 770464, 187.
- Kurt, L. (2023). *Bilgi Yönetiminde Veri ve Metin Madenciliği: Bir Dijital İçerik Analizi Uygulaması* (Master's Thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Kurt, Ş. (2022). Dijital Gelişmeler ve Pandemi (Covid-19 Salgını) Çerçevesinde Modern Flanörün Dönüşümü. *Intermedia International E-Journal*, 8(15), 197-216.
- Kuzhan, K., & Gönen, S. (2024). Türkiye'de Sağlık Turizmi ve Pazarı Üzerine Bir Değerlendirme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1), 27-50.
- Kültür Bakanlığı, <https://teftis.ktb.gov.tr/tr-264472/kultur-bakanligi-anitlar-ve-muzeler-genel-mudurlugune-bagli-muze-ve-oren-yerlerinin-kamu-kurum-ve-kuruluslari-ile-gercek-ve-tuzel-kisilere-tahsisine-iliskin-yonerge.html> [E.T. 31.08.2024]
- KVMGM, (2024). *Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü*. <https://kvmgm.ktb.gov.tr/tr-43035/kultur-varliklari-ve-muzeler-genel-mudurlugu39nun-gorevleri.html> [E.T. 31.08.2024]
- Kürkçüoğlu, İ. E. (2010). İdeal Arayışında Bir Dönüm Noktası: Yıldız Şehirler. *İdealkent*, 1(1), 78-95.

- Labadi, S. (2013). UNESCO, Cultural Heritage and Outstanding Universal Value: Value-Based Analyses of The World Heritage and Intangible Cultural Heritage Conventions.
- Lambrianides, K., Spencer, N., Vardar, S., & Gümüş, H. (1996). The Madra Çay Delta Archaeological Project, First Preliminary Report1. *Anatolian Studies*, 46, 167-200.
- Landini, S. (2017). Cultural Heritage Protection. An Overview. *Kokusai Chiikigaku Kenkyū*, 2, 2-7.
- Levent, Y. S. (2023). Koruma Faaliyetlerinin Finansmanında Bir Kamu Fonu: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı. *Journal of Life Economics*, 10(4), 257-272.
- Li, L., & Tang, Y. (2023). Towards The Contemporary Conservation of Cultural Heritages: An Overview of Their Conservation History. *Heritage*, 7(1), 175-192.
- Mancı, A. R. (2021). Antik Yerleşimlerin Somut Olmayan Kültürel Miras Açısından Değerlendirilmesi: Göbeklitepe Örneği. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 274-285.
- Marinatos, N. (2003). Women's Rituals and Women's Prototypes Review Article. *Symbolae Osloenses*, 78(1), 129-136.
- Mavuş, F. B. (2021). Erzincan İli Kemaliye (Eğin) İlçesinin Somut Kültürel Miras Değerleri. *Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 110-120.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research Ad Case Study Applications in Education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Myers, M. D. (2019). *Qualitative Research in Business And Management*.
- Molina Valero, C. (2016). What Do We Know About The Letoon? A Study of a Sanctuary During The Period of Achaemenid Rule Over Lycia. Between Tarhuntas and Zeus Polieus: Cultural Crossroads in The Temples and Cults Of Graeco-Roman Anatolia.
- Mumcu, B. (2023a). Türkiye'de Kültürel Miras Konusu ve Alan Yönetimi: Uludağ Alan Başkanlığı Örneği. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*, 19(64), 224-255.
- Mumcu, B. (2023b). Türkiye'de Kültürel Mirasın Korunması- Alan Başkanlığı Uygulaması (1. Baskı). *Kadim Yayınları*. ISBN: 9786057629975.
- Mumcu, B., & Yücel Batmaz, N. (2023). Türkiye'de Kültürel Mirası Korumaya Yönelik Politikaların Kamu Yönetimine Yansıması: "Alan Başkanlığı Uygulaması." *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 32(4), 165-192.

- Mutdoğan, A. S., & Öktem, M. K. (2024). Sürdürülebilir Kalkınma İçin Turizm Olanaklarının Geliştirilmesi: Kuşadası Örneği. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 33(2), 135-161.
- Mutlutürk, A., & Usul, A. R. (2024). Kamu Diplomasisinde Kolektif Hafızanın Rolü: Avrupa Hafızası, Avrupa Kimliği ve Avrupa Birliği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(Özel Sayı), 147-168.
- Naddeo, B. A. (2005). Cultural Capitals and Cosmopolitanism in Eighteenth-Century Italy: The Historiography and Italy on The Grand Tour. *Journal of Modern Italian Studies*, 10(2), 183-199.
- Nafziger, J. A. (2024). Cultural Heritage and Export Controls. In *The Routledge Handbook Of Heritage And The Law* (Pp. 307-320). Routledge.
- Oğuz, E. S. (2011). Toplum Bilimlerinde Kültür Kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(2).
- Olivadese, M., & Dindo, M. L. (2024). Cultural Landscapes: Exploring The Imprint of The Roman Empire on Modern Identities. *Land*, 13(5), 605.
- Onur, Y., Koçoğlu, C.M. (2024) Kültürel Miras Destinasyonlarında Marka Değerinin Yerel Halkın Yaşam Memnuniyeti ve Şehir Tatmini Üzerine Etkisi: Safranbolu Örneği, Ankara/Türkiye: Serüven Yayınevi, ISBN: 978-625-6644-66-3
- Örs, Ş. (2023). Spor Yönetiminde Kriz İletişimi: İmaj Tamir Teorisi ve Durumsal Kriz İletişim Teorisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 14(37), 355-370.
- Özbay, Z., & Baykara, S. (2021). Türkiye’de Dijital Çağda Belgesel Mirasa Erişim: Unesco Dünya Belleği Programı Örneği. *Arşiv Dünyası*, 8(2), 207-215.
- Özbey, V., & Saban, D. (2019). Unesco Dünya Miras Listesi’ne Doğru Anavarza Antik Kenti. *Art-Sanat Dergisi*, (11), 299-324.
- Özcan, H. (2021). Kurumsal İmaj Bağlamında İmaj Transferi: Ünlülerin İmajlarının Ürün ve Markaya Nakledilmesi. *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 105-119.
- Özcanlı, M. (2024). Unesco Kültür Mirasında Diyarbakır Surları. *Social Sciences Studies Journal (Sssjournal)*, 4(24), 5106-5115.
- Özçelik, H. (2012). Gelibolu-Waterloo Karşılaştırılması Yoluyla Türkiye’de Keder Turizmi Potansiyeli Analizi (Master’s Thesis, Akdeniz Üniversitesi).
- Özdal, M. A. (2024). Logo, Amblem ve Arketip, Kurumsal Kimliğin Güçlü Üçlüsü. *Otuzyedi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 3(1), 27-58.

- Özdemir, B. (2020). Gallery Review-Visualising An Ancient Legend: The “Troy: Myth and Reality Exhibition” at The British Museum. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 2(1), 27-50.
- Özdemir, M., & Tuti, G. (2023). Nitel Araştırma Desenleri: Metodolojik Bir Temellendirme. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 11(2), 217-235.
- Özdilek, B. (2016). Lykia Tiyatrolarına Genel Bakış. *Cedrus*, 4, 139-185.
- Özer, Y. (2023). Geleneksel Kültür ve Folklorun Korunması Tavsiye Kararı: Hazırlık ve Etkinlik Süreci. *Milli Folklor*, 18(140), 16-26.
- Özgürel, G. (2018). Kültürel Mirasa Bir Bakış: Marmaris Örneği. *International Journal Of Social And Humanities Sciences Research (Jshsr)*, 5(31), 4894-4906.
- Özkan, A. (2024). Koloe (İzmir-Kiraz) Buluntusu Roma Heykeltıraşlık Eserleri Üzerine Yorumlar. *Seleucia*, (XIV), 273-295.
- Özkul, K. (2020). Sivas Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası Bezemeleri. *International Journal Of Volga-Ural And Turkestan Studies*, 2(3), 56-81.
- Öztoprak, B. (2024). Ali Erdin’in Öykü ve Romanlarında Balıkesir’in Kültürel Değerleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27(51), 17-39.
- Öztürk, G., Kıyat, G. B. D., & Altuntaş, E. Y. (2024). Halkla İlişkiler ve Reklam Perspektifinden Yaratıcılığın Geleceği. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, (Cumhuriyetin 100. Yılında Geleceğin İletişimi Özel Sayısı), 148-171.
- Özüpek, M. N. (2013). Kurum İmajı ve Sosyal Sorumluluk (2. Baskı), Konya: Eğitim Yayınevi.
- Pascual, R., Piana, L., Bhat, S. U., Castro, P. F., Corbera, J., Cummings, D., ... & Stevens, L. E. (2024). The Cultural Ecohydrogeology Of Mediterranean-Climate Springs: A Global Review With Case Studies. *Environments*, 11(6), 110.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice* (4th Ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Philokyprou, M., & Limbouri-Kozakou, E. (2015). An Overview of the Restoration of Monuments and Listed Buildings in Cyprus From Antiquity until the Twenty-First Century. *Studies in Conservation*, 60(4), 267-277.
- Pistidda, S., & Giambruno, M. C. (2023). Se Non “Chiamano in Aiuto La Chimica”. Rifazione Vs “Approccio Scientifico” Nei Cantieri Dei Paesi Emergenti. *Restauro Archeologico*, 1, 462-469.
- Polat, A. (2022). Nitel Araştırmalarda Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Soruları: Soru Form ve Türleri, Nitelikler ve Sıralama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (Özel Sayı 2), 161-182.

- Polat, E. (2017). Turizm ve Coğrafi İşaretleme: Balıkesir Örneği. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 17-31.
- Pranskūnienė, R., & Zabulionienė, E. (2023). Towards Heritage Transformation Perspectives. *Sustainability*, 15(7), 6135.
- Rea, A., Marshall, K., & Farrell, D. (2022). Capability of Web-Based Survey Software: An Empirical Review. *American Journal of Business*, 37(1), 1-13.
- Reifsnnyder, J. M. (2003). Cesare Brandi and Italian Conservation Theory. *Aic Paintings Specialty Group Postprints*, 23.
- Rizzo, I. Ve Throsby, D. (2006). Kültürel Miras: Ekonomik Analiz ve Kamu Politikası. *Sanat ve Kültür Ekonomisi El Kitabı*, 1, 983-1016.
- Rodwell, D. (2012). Restorasyon- Tarihin İnşası. *Tarihi Çevre: Politika ve Uygulama*, 3 (2), 176-178.
- Ruskin, J. (1885). *The Seven Lamps of Architecture* (Vol. 521). John B. Alden.
- Saatçioğlu, K., Bıyıklı, N. E., & Sezgin, S. E. Y. (2021). Tasarımda Sürdürülebilirlik Anlayışı ile Bir Değer Yaratmak: Kültürel Miras Kavramı. *STAR Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 138-156.
- Sağır, A. (2020). A New Approach Proposal: Sociological Projections of Food in The Context of Stratification Theory (Karabük Case). *Sosyoloji Konferansları*, 40(1), 309.
- Sağlam, H. S. (2012). *Burhaniye 'nin Tarihi Yapıları* (Burhaniye Belediyesi Kültür Yayını – 16). Meran Ofset.
- Saka, A. (2016). Antik Dönemde Edremit Körfezi: Balıkesir İli Edremit, Havran, Burhaniye, Gömeç İlçeleri Yüzey Araştırması.
- Sandıkcı, Y. T., & Soy, S. (2024). Kriz Dönemlerinde İmaj Yönetimi: Halkla İlişkiler Uygulama Süreci Çerçevesinde Bir Yol Haritası Önerisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(90), 882-902. <https://doi.org/10.17755/esosder.1411225>
- Sarıoğlu, F. M., & Taşkiran, H. B. (2022). Markaların Duygusal Fayda Sunumlarının Tüketicilerin Marka Tercihine Etkisini Tespit Etmeye Yönelik Bir Araştırma. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*, (20), 6-35.
- Sarıoğlu, S., Işın, Z., Ursavaş, S., & Keçeli, T. (2017). Evaluation of Bryophyte Diversity in National Parks of Turkey. *Anatolian Bryology*, 3(2), 103-115.
- Sarıtaş, S. (2023). Coğrafi İşaretleri Açısından Balıkesir İli Üzerine Bir Değerlendirme. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, (19), 308-325.
- Sayın, E., & Türkoğlu, İ. (2021). Kültür Mirası Eğitimde STK'ların Rolü Üzerine Bir Örnek: “Üsküdar Kültür Mirasını Katılımcı Koruma Projesi” Kapsamında

İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Eğitim Programı. *MSGSÜ Sosyal Bilimler*, 1(23), 211-227.

Schmidt, K. (2000). Göbekli Tepe, Southeastern Turkey: A Preliminary Report on the 1995-1999 Excavations. *Paléorient*, 45-54.

Schoenmakers, H. (2012). Kültürün Gücü. *Kültür ve Güç Hakkında Antropolojik Teorinin Kısa Tarihi*. Groningen: Groningen Üniversitesi.

Seçkin, F. S. (2000). Türkiye'nin Kuşak Profili. *Capital Dergisi*, 12, 100-106.

Semiz, Y., & Toplu, G. (2023). Turing Otomobil Kurumu-Kuruluşu, Düzenlediği Uluslararası Kongreler, 1930'lu Yıllardaki Diğer Faaliyetleri. *Akademik Tarih ve Araştırmalar Dergisi*, 6(9), 161-206.

Seyit Onbaşı Koca Seyit Anısına, (2024). <https://vimeo.com/146429498?share=copy> [E.T. 22/12/2024]

Seyit Onbaşı, Havran Turizm Danışma Tanıtım, <https://www.havran.com.tr/seyt-onbasi/> [E.T. 10/12/2024]

Shotten-Hallel, VR ve Weetch, R. (2020). Giriş: Güncel Araştırmalar ve Yaklaşımlar. *Crusading and Archaeology*, 1-21.

Silk, M., Gildenhard, I. Ve Barrow, R. (2017). Klasik Gelenek: Sanat, Edebiyat, Düşünce.

Smith, PH (2009). Hareket Halindeki Bilim: Erken Modern Bilimin Tarihindeki Son Eğilimler. *Renaissance Quarterly*, 62 (2), 345-375.

Somuncu, M., & Yiğit, T. (2005). World Heritage Sites In Turkey: Current Status and Problems of Conservation and Management. *World*, 2006(17).

Somuncu, M., & Yiğit, T. (2010). Türkiye'deki Dünya Mirası Alanları: Koruma ve Yönetimde Güncel Durum ve Sorunlar. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 8(1), 1-26.

Songur, F. (2017). Şehir Tarihi ve Turizm: Bursa Örneği. *International Journal of Social Inquiry*.

Soylu, B. Ç., & Şahin, B. (2023). Somut Olmayan Kültürel Miras Araştırmalarında Koruma-Kullanma ve Turizm. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 359-377.

Soyukaya, N. (2015). Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı Yönetim Planı. *L'Hevsel À Amida-Diyarbakır: Études Et Réhabilitation De Jardins Mésopotamiens*. Istanbul: Institut Français D'études Anatoliennes.

Spivak, D. (2017). Dialogue And Heritage in The Cultural Strategy Of UNESCO: A Brief Overview. *Culture and Dialogue*, 5(2), 242-252.

- Staiff, R. (2010). Tarih ve Turizm: Floransa'nın Metinlerarası Temsilleri. *Turizm Analizi*, 15 (5), 601-611.
- Stauber, J. (1996). Lokalisierung Homerischer Ortsnamen in Der Bucht Von Edremit Mit Neuer Lokalisierung Von Thebe Und Lyrnessos. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 14, 94-109.
- Sütcü, G. (2008). Araştırma Bize Ne Öğretir? Yönteme ve Araştırmacıya Eleştirel Bakabilmek. *Selçuk İletişim*, 5(3), 45-57.
- Szönyi, GE (2014). İtalya'da Hermetik Diriliş. *Gizli Dünya*, 51-73.
- Şahin, C., & Girgin, G. K. (2024). Destinasyon Markalaşmasında Gastronominin Önemi: Havran İlçesine Yönelik Bir Araştırma. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 14(3), 288-310.
- Şahinoğlu, E. (2021). Aphrodisias Kenti Tetrasyon Caddesi Kazısında Bulunan Orta Bizans Dönemi Seramikleri (Master's Thesis, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü).
- Şekkeli, Z. H., & Doğan, İ. F. (2024). Kurum İmajının, Kurumsal İtibara ve Hizmet Sadakatine Etkisi: Kargo Firmaları Üzerine Bir Alan Çalışması. *UBAK Symposium*, 47, 218. Kahramanmaraş, Türkiye.
- Şentürk, B. (2016). *Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale'deki Tabyalar* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Taçon, P. S., & Baker, S. (2019). New and Emerging Challenges to Heritage and Well-Being: A Critical Review. *Heritage*, 2(2), 1300-1315.
- Taslak, S., & Akın, M. (2005). Örgüt İmajı Üzerinde Etkili Olan Faktörlere Yönelik Bir Araştırma: Yozgat İli Emniyet Müdürlüğü Örneği. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 263-294.
- Timothy, DJ (2014). Çağdaş Kültürel Miras ve Turizm: Gelişim Sorunları ve Ortaya Çıkan Eğilimler. *Kamu Arkeolojisi*, 13 (1-3), 30-47.
- Toker, A. (2022). Sosyal Bilimlerde Nitel Veri Analizi İçin Bir Kılavuz. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (51), 319-345.
- Topcu, E., & Gültekin, N. (2022). Savaş Alanlarının Sürdürülebilirliği ve Hüzün Turizmi: Gelibolu Tarihi Alan. *Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırmalar Kavramlar, Araştırmalar ve Uygulama-2*, 133.
- Torun, F., Doğan, Y., & Gülüm, K. (2020). Seyit Onbaşı'nın Çanakkale Savaşlarındaki Rolüne Yönelik Öğrencilerin ve Öğretmen Adaylarının Metaforik Algıları: Boylamsal Bir Araştırma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(43), 63-86.

- Tosun, Ç. B. (2021). Mimari Miras ve Koruma Alanında Bir Öncü Eugène Emmanuel Viollet-Le-Duc. *Electronic Turkish Studies*, 16(7).
- Trivellato, F. (2010). Rönesans İtalyası ve Son Dönem Tarihi Çalışmalarında Müslüman Akdeniz. *Modern Tarih Dergisi*, 82 (1), 127-155.
- Tsoulouvis, L. (2001). Social and Economic Integration of Cultural Heritage and Related Policies in Greece: A State-Of-The-Art Review.
- Turan, B. Y. (2024). Bölgesel Kalkınma Açısından Turizm Kümelenmesi: Burhaniye Zeytinyağı Turizmi Kümelenme Örneği (Doctoral Dissertation, Balıkesir University (Turkey)).
- Turgut, M. (2016). İbrahim Hakkı Konyalı'nın Çalışmalarında Geçen Mitolojik Efsaneler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (36), 59-69.
- Tutar, H. (2022). Nitel Araştırmalarda Geçerlilik ve Güvenilirlik: Bir Model Önerisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 117-140.
- Tutar, H. (2023). Nitel Araştırma Deseni Belirleme Ölçütleri ve Gerekçelendirilmesi. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25(1), 334-355.
- Tüysüz, B., Demirtaş, I., & Çaylı, P. (2024). Büyük Deller Hellenistik Dönem Seramikleri Üzerine Ön Değerlendirmeler. *Seleucia*, (XIV), 297-327.
- Uçkan, B. Y. O. Cumhuriyetimizin 100. Yılında Türkiye’de Kültürel Mirasın Korunması Süreci. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(Özel Sayı), 171-184.
- Uçkun, G., Konakay, G., & Ergen, B. (2016). Destinasyon İmajı Algısındaki Değişimin Literatür İncelemesi. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(2), 196-224.
- Uğurlar, A. (2017). Turizmde Sürdürülebilirlik: Bir Ölçülebilirlik Aracı Olarak Göstergelerin Önemi. *İdealkent*, 8(21), 118-140.
- Uğuz, S. Ç., Yıldırım, G., & Alper, A. C. A. R. (2020). Sakin Akımlardan Sakin Turizme Yönelim ve Edremit Körfezi’nde Örnek Bir Çalışma. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7(4), 715-735.
- Ulus, H. (2021). İletişim ve Pazarlama Bağlamında Müzeler Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi*, 3(1), 20-39.
- Ulusay, E. (2016). Türkiye’de Kültürel Miras Alanlarında Yönetim Planlaması Deneyimi. *İdealkent*, 7(19), 372-401.
- Ulusay, R., & Aydan, Ö. (2018). The 2016 Hans Cloos Lecture: Geo-Engineering Aspects on the Structural Stability And Protection of Historical Man-Made Rock Structures: An Overview of Cappadocia Region (Turkey) in the UNESCO’s

World Heritage List. Bulletin of Engineering Geology and the Environment, 77, 457-488.

UNESCO, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi. <https://www.unesco.org.tr/pages/125/122/unesco-d%C3%BCnya-miras%C4%B1-listesi> [E.T. 08/12/2024]

Unur, K. (2004). 1. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 210-213.

Uzunpınar, Ç. S. (2023). Anayasa Hukuku Açısından Kültürel Mirasın Korunması (1. Baskı). Yetkin Yayınları. ISBN: 9786050517620.

Üçer, A. G., Yenigül, S. B., & Varol, Ç. (2013). Büyükşehirden Bütünşehir: Yerel Yönetim Politikalarındaki Değişimin Kırsal Alana Etkileri. *İdealkent*, 5(12), 26-59.

Ünal, G. (2022). John Ruskın ve Yedi Yol Gösterici Işıktan “Bellek”. *Amisos*, 7(12), 199-207.

Ünal, S. (2020). Çağların Akışında Anadolu Pişmiş Toprak Kültürü. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademisi Dergisi*, (4), 927-956.

Üzen Tatar, S. (2023). Mekânların Kullanıcılar Üzerinde Bıraktığı Etki: Mersin İli Starbucks Kafe Örneği. *Tasarım Mimarlık ve Mühendislik Dergisi*, 3(2), 146-168.

Verschuuren, B. (2006, October). An Overview of Cultural and Spiritual Values in Ecosystem Management and Conservation Strategies. In *International Conference on Endogenous Development and Bio-Cultural Diversity* (Pp. 299-325).

Viollet-Le-Duc, E. E. (1868). *Dictionnaire Raisoné De L'architecture Française Du XI. Au XVI. Siècle: Table* (Vol. 10). Morel.

Vural, Z. B. A., & Erkan, M. (2014). Kurumsal İmajın Güçlendirmesinde Kurumsal Kimliğinin Rolü. *SDÜ İfade*, 1(1), 9-41.

Vural, Z. B., & Sağiroğlu, Ö. (2022). Modern Mimarlık Mirası Bağlamında Konut Mimarisi ve Türkiye’deki Yüksek Katlı Konut Örnekleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Mimarlık ve Yaşam*, 7(2), 751-772.

Wang, L. (1993). The Chinese Traditions Inimical to the Patent Law. *Nw. J. Int’l L. & Bus.*, 14, 15.

Wang, Y., Huang, S., & Kim, A. K. (2015). Toward a Framework Integrating Authenticity and Integrity in Heritage Tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(10), 1468-1481.

Wood, B. (2020). Miras İçindeki Özgünlük Kavramının, Özellikle Tarihi Evlere İlişkin Bir İncelemesi. *Koleksiyonlar*, 16 (1), 8-33.

- Yağmurlu, A. (2020). Dünya Mirası ve Kamu Diplomasisi: Göbekli Tepe Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (49), 46-64.
- Yalçıklı, D. (2023). Havran-İnboğazı Vadisi'nde Prehistorik Çağ Mağaraları: Andık, Aydınlık ve Karatepe Mağaraları. *Arkeoloji Dergisi*, (30), 11-37.
- Yalkın, A. (2024). Türkiye ve Türksoy Üyesi Ülkelerde “Müze – Eğitim” İlişkisi; Dünü /Bugünü /Yarını. *Uluslararası Sosyal Bilimlerde Mükemmellik Arayışı Dergisi* (6 Ek), 66-83.
- Yaralı, C., & Baloğlu, Ö. Ö. (2023). Dijital Süreçlerin Doğal ve Kültürel Miras Turizminin Gelişimine Etkisi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 13 (İhtisaslaşma), 245-264.
- Yayınoğlu, P. E. (2005). Halkla İlişkiler Yönetiminde Araştırma ve Sahaya Dayalı Araştırmaların Yürütülmesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 19(2), 199-222.
- Yayla, E. N., Kaya, B., & Üstün, Ö. (2021). Şehir Markasının Yönetimi. *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(3), 549-566.
- Yıldırım, G., & Uğuz, S. Ç. (2020). Yerel Halkın Sakin Şehir Algısı: Havran Örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7(2), 287-307.
- Yıldırım, K. (2010). Nitel Araştırmalarda Niteliği Artırma. *İlköğretim Online*, 9(1), 79-92.
- Yıldız, T. (2023). Somut Olmayan Kültürel Mirasın Kayıt Altına Alınması: Katılımlı, Yaşayan Dijital Envanterler. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (36), 754-766.
- Yılmaz, B. (2017). Metinlerarası İlişkiler Bağlamında Çanakkale Savaşları'nı Konu Alan Romanlar ve Çanakkale Savaşları ile İlgili Anlatılar. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 2(2), 416-424.
- Yılmaz, G., & Akman, S. (2018). Sürdürülebilir Gastronomi Çerçevesinde Edremit Körfezi Yöresel Mutfakları. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal Bilimlerde ve Eğitim Bilimlerinde Sistemik Derleme, Meta Değerlendirme ve Bibliyometrik Analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490.
- Yılmaz, N., Bozkurt, H., & Bayazıt, Y. (2020). Akarsu Köprülerinin HEC-RAS Programı ile Hidrolik Analizi: Fidanlık Köprüsü Örneği. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 7(2), 896-910.
- Yiğit, M. K. (2021). Kişisel Markalaşma Üzerine Bir Derleme Çalışması. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(39), 895-928.

- Yin, R. K. (2009). *Case Study Research: Design and Methods* (Vol. 5). Sage.
- Young, M. (2022). “The Tablets I Spoke About Are Good To Preserve Until Far-Off Days”: An Overview On The Creation And Evolution of Canons in Babylonia and Assyria from The Middle Babylonian Period Until The End of Cuneiform Sources. *Canonisation as Innovation*, 83-129.
- Zan, L., Baraldi, SB, Lusiani, M., Shoup, D., Ferri, P. Ve Onofri, F. (2015). Kültürel Mirasın Yönetimi: Uluslararası Bir Araştırma Perspektifi.
- Zelan, Z. (2022). Yeni Medyanın Kültürel Bellek Aktarım Aracı Olarak Kullanımı: Kültür Portalı Örneği. *Eren*, 1(1), 14-31.
- Zümrüt, M. S. (2024). Diyarbakır’da Son Yüzyılda Yok Olan Mesleklere Bir Bakış. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(27), 453-472.

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Yeşim UĞUR UZUN	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Fakülte	Ziraat Fakültesi
Bölümü	Zootekni
Lisans	
Üniversite	Anadolu Üniversitesi
Fakülte	Açıköğretim Fakültesi
Bölümü	Yönetim Bilişim Sistemleri
Lisans	
Üniversite	Anadolu Üniversitesi
Fakülte	Açıköğretim Fakültesi
Bölümü	Halkla İlişkiler ve Reklamcılık
Yüksek Lisans	
Üniversite	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Enstitü	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Bölümü	Zootekni ABD - Biyometri ve Genetik Bilim Dalı (YL) (Tezli)
Makale ve Bildiriler	
1. Uğur Uzun, Y., & Uzun, F. (2023). Aktivist halkla ilişkiler stratejileri: ÇEKÜD incelemesi. In <i>ICOMS-2023: 3. Uluslararası İletişim Bilimleri Sempozyumu tam metin bildiriler kitabı</i> (pp.5). Sakarya Üniversitesi. https://icoms.sakarya.edu.tr/sites/icoms.sakarya.edu.tr/file/icoms23-ozet-tam-metin-bildiriler-kitabi1.pdf 2. Yaşar, L., Uğur Uzun, Y., Ünlü, S., & Erdal, C. (2023). Dijitalleşme sürecinde aktivizmin KSS ve yeşil halkla ilişkiler uygulamalarına etkisi. In L. Yaşar, Y. Uğur Uzun, S. Ünlü, & C. Erdal (Eds.), <i>Dijital çağda halkla ilişkiler</i> (pp. 37–55). Paradigma Yayınları. https://www.paradigmaakademi yayinlari.com/wp-content/uploads/2023/06/dijital-cagda-halkla-iliskiler.pdf 3. Bilici, E., Uğur Uzun, Y., & Erdal, C. (2023). Dijital halkla ilişkiler uygulamalarında kültürel miras öğelerinin yeri: Göbeklitepe'nin Türkiye imajına ve itibarına katkısı. In L. Yaşar, Y. Uğur Uzun, S. Ünlü, & C. Erdal (Eds.), <i>Dijital çağda halkla ilişkiler</i> (pp. 109–120). Paradigma Yayınları. https://www.paradigmaakademi yayinlari.com/wp-content/uploads/2023/06/dijital-cagda-halkla-iliskiler.pdf 4. Uğur Uzun, Y., & Mendeş, M. (2023, May 11). <i>On performances of different correlation coefficients</i> [Poster presentation]. 12th International Conference of the International Biometric Society's Eastern Mediterranean Region (EMR 2023 Congress), İzmir, Turkey. 5. Uğur Uzun, Y. (2022, July 17). Geçmişten günümüze atmaca yetiştiriciliği ve atmacacılık. In G. Gürçay & A. Manafidizaji (Eds.), <i>Proceedings of the Seljuk 6th International Conference on Applied Sciences</i> (pp. 123–132). UBAK International Sciences Academy. 6. Uzun, Y. U. (2023). <i>Korelasyon Analizi Üzerine Değerlendirmeler</i> (Master's thesis, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi).	